

LEGE

privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege:

- transpune art.1, art.2, art.3, art.4 alin. (1) și alin.(2), art.5 alin. (1) și alin.(2), art.6, art.7 alin. (1) și alin.(2), art.8 alin. (1), alin.(2), alin.(3), alin.(4), alin.(5) lit. a), b), d), e), art.9, art.10 alin. (1) și alin. (2) lit. a), lit. b), lit. d), lit. e), lit. f), art.11, art.12 , art.13, art.14, art.15, art.16, art.17, art.18, art. 19 alin.(2), art.20, art.21, art.22, art.23, art.24 alin. (1), art.27, art.28, art.29, art.30, art.31 alin.(1), alin. (3) și alin. (4), art.32, art.33, art.34, art.35, art.36 din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor Text cu relevanță pentru SEE;

- transpunerea integrală a Directivei 2014/54/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor Text cu relevanță pentru SEE;

- transpune art.1, art.2, art.3-(parțial), transpune din Directiva Consiliului din 25 iulie 1977 privind educația copiilor lucrătorilor migranți (77/486/CEE) publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene (JOCE) nr.199 din august 1997.

- transpune art.1, art.3, art.4, art.5, art.6, art.7, art.8, art.9, art.10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii Text cu relevanță pentru SEE.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege stabilește cadrul legal în care cetățenii Uniunii Europene, cetățenii Spațiului Economic European și membrii de familie ai acestora pot exercita dreptul la liberă circulație, la ședere și la tratament egal pe teritoriul Republicii Moldova, precum și cadrul legal în baza căruia se aplică restricții asupra acestora, din motive de securitate națională, ordine și sănătate publică.

Articolul 2 Scopul legii

Scopul prezentei legi este de a reglementa condiții de intrare, ședere, ieșire, drepturi și obligații pentru cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, care exercită dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova, și de a stabili restricții din motive de securitate națională, ordine și sănătate publică.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, sunt definite următoarele noțiuni:

cetățean al Uniunii Europene - orice persoană care deține cetățenia unuiia dintre statele membre ale Uniunii Europene sau a statelor din Spațiul Economic European și nu are cetățenia Republicii Moldova;

membru de familie - orice cetățean al unui stat din afara Uniunii Europene, care se încadrează alternativ în una din următoarele categorii:

a) soțul sau soția cetățeanului Uniunii Europene;

b) copiii, care nu au împlinit vârsta de 18 de ani sau care se află la întreținerea cetățeanului Uniunii Europene, precum și cei ai soțului/soției;

c) părinții aflați la întreținerea cetățeanului Uniunii Europene, precum și cei ai soțului/soției;

d) *partener* - cetățean al unui stat din afara Uniunii Europene, necăsătorit, care locuiește împreună și întreține o relație dovedită prin acte cu un cetățean al Uniunii Europene, necăsătorit, și împreună au cel puțin un copil comun;

membrii de familie extinsă - persoane legate prin rudenie, care depășesc nucleul familiei (părinți și copii), incluzând bunici, frați, surori, unchi și mătuși, care dețin drepturi și obligații în cadrul relațiilor familiale, în special în ceea ce privește tutela, curatela, precum și alte persoane contractate pentru sprijin social al membrilor vulnerabili din familia cetățeanului Uniunii Europene, cum ar fi copiii sau persoanele care au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, conform legislației Republicii Moldova;

carte de rezidență - document care atestă legalitatea șederii cetățeanului Uniunii Europene și a membrilor săi de familie pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile prezentei legi;

dreptul de ședere - reprezintă dreptul cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora, de a-și stabili domiciliul sau reședința temporară în Republica Moldova, conform prevederilor prezentei legi;

decizie de acordare sau prelungire a dreptului de ședere - act administrativ emis de Inspectoratul General pentru Migrație, în condițiile prezentei legi, care oferă dreptul de ședere pe o perioadă mai mare de 90 zile calendaristice pentru membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene, sau dreptul la ședere permanentă a cetățenilor Uniunii Europene pe teritoriul Republicii Moldova;

document de călătorie - orice tip de document valabil și acceptat pentru autorizarea trecerii frontierei de stat, prevăzut de actele normative, precum și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

șederea continuă - reprezintă șederea legală și neîntreruptă, într-o perioadă de cel puțin cinci ani, anterior depunerii cererii de acordare a șederii permanente;

lucrător - cetățean al Uniunii Europene sau membrul de familie al acestuia care desfășoară o activitate de muncă pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu prevederile Codului muncii.

Articolul 4. Competențele autorităților

(1) Autoritățile publice sunt obligate să colaboreze în scopul implementării prevederilor prezentei legi și să asigure schimbul de informații, periodic, prin sisteme informaționale automatizate, sau alte mijloace electronice, iar în cazuri speciale în format fizic.

(2) Inspectoratul General pentru Migrație, asigură evidența, înregistrarea/radierea la domiciliu și/sau reședința temporară a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora, informează cu privire la condițiile de ședere și documentare cu carte de rezidență, precum și asigură realizarea altor atribuții stabilite de cadrul normativ.

(3) Ministerul Afacerilor Externe eliberează vize de intrare pentru membrii de familie care nu dețin cetățenia Republicii Moldova și nici a unui stat membru al Uniunii Europene, conform cadrului normativ.

(4) Ministerul Muncii și Protecției Sociale asigură evidența cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora care sunt încadrați în câmpul muncii și a celor încadrați în sistemul de protecție socială.

(5) Ministerul Sănătății în modul stabilit de cadrul normativ, asigură accesul la serviciile medicale în cadrul sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală și supune din oficiu sau la cererea Inspectoratului General pentru Migrație pe titularii cărții de rezidență, unui examen medical gratuit necesar să ateste asigurarea sănătății publice;

(6) Ministerul Educației și Cercetării asigură evidența, admiterea copiilor cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora în sistemul educațional, elaborează și aprobă metodologia cursurilor de studiere a limbii române.

(7) Agenția Servicii Publice confecționează cărți de rezidență pentru cetățenii Uniunii Europene și pentru membrii de familie ai acestora.

(8) Consiliul pentru egalitate examinează plângerile privind discriminarea și cooperează cu autoritățile care au atribuții la nivel național în asigurarea egalității de tratament și combaterea discriminării cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora.

Articolul 5. Excepții de la aplicarea prezentei legi

Sub incidența prezentei legi, nu cad următoarele categorii de cetățeni ai Uniunii Europene:

a) membrii misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare acreditate în Republica Moldova, membri ai organizațiilor internaționale, precum și membrii lor de familie, al căror statut este reglementat prin tratate internaționale la care Republica Moldova este parte sau în alt mod stabilit de cadrul normativ;

b) cetățenii Republicii Moldova care dețin cetățenia unui stat membru al Uniunii Europene, sau al unui stat din Spațiul Economic European, precum și membrii de familie ai acestora, cetățeni ai statelor din afara Uniunii Europene;

c) persoanele cu statut de apatrid.

d) străinii al căror regim este reglementat prin Legea nr.270/2008 privind azilul în Republica Moldova;

e) forța militară străină, componenta civilă care o însoțește și efectivele formațiunilor speciale antitero străine, precum și reprezentanții agențiilor specializate străine și internaționale, care desfășoară activități comune pe teritoriul țării în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

f) membri sau însoțitori ai delegațiilor oficiale, invitați de Parlament, de Președintele Republicii Moldova și de Guvern.

CAPITOLUL II

Intrarea și ieșirea

Secțiunea nr. 1 Dreptul de intrare și de ieșire pentru cetățenii UE

Articolul 6. Condițiile de intrare a cetățenilor Uniunii Europene pe teritoriul Republicii Moldova

(1) Intrarea pe teritoriul Republicii Moldova este permisă cetățenilor Uniunii Europene prin toate punctele de trecere a frontierei de stat deschise traficului internațional și care întrunesc următoarele condiții:

a) posedă un document de călătorie valabil, eliberat în ultimii 10 ani de autoritățile unui stat membru al Uniunii Europene.

b) nu prezintă pericol pentru securitatea națională, ordinea și sănătatea publică;

c) nu este aplicat un consemn la frontieră privind nepermiterea intrării.

(2) Cetățenii Uniunii Europene care intră în Republica Moldova pe segmentul transnistrean al frontierei moldo-ucrainene, necontrolat de autoritățile moldovenești, sânt obligați, în termen de 72 de ore din momentul trecerii frontierei de stat, să declare despre aceasta la subdiviziunile Inspectoratului General pentru Migrație sau subdiviziunile Agenției Servicii Publice. Pentru a fi luați în evidență, străinii prezintă documentele de călătorie valabile care le permit intrarea în Republica Moldova.

Articolul 7. Condițiile de ieșire a cetățenilor Uniunii Europene

Cetățenii Uniunii Europene pot ieși de pe teritoriul Republicii Moldova în baza unui document de călătorie valabil.

Secțiunea nr. 2

Dreptul de intrare și de ieșire pentru membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European, care sunt cetățeni ai unui stat din afara Uniunii Europene

Articolul 8. Condițiile de intrare a membrilor de familie pe teritoriul Republicii Moldova

(1) Intrarea pe teritoriul Republicii Moldova este permisă membrilor de familie ai cetățenilor Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European prin toate punctele de trecere a frontierei de stat deschise traficului internațional și care întrunesc următoarele condiții:

a) posedă un document de călătorie valabil, eliberat în ultimii 10 ani;

b) posedă viză acordată în condițiile cadrului normativ sau, după caz, permis de ședere valabil, eliberat de un stat membru al Uniunii Europene, sau o carte de rezidență eliberată de autoritățile Republicii Moldova;

c) însoțesc la momentul intrării cetățeanul Uniunii Europene, sau;

d) membrul de familie cetățean al Uniunii Europene deține carte de rezidență valabilă pe teritoriul RM;

e) nu prezintă pericol pentru securitatea națională, ordinea și sănătatea publică;

f) nu este aplicat un consemn la frontieră privind nepermiterea intrării.

(2) Membrii de familie care intră în Republica Moldova pe segmentul transnistrean al frontierei moldo-ucrainene, necontrolat de autoritățile moldovenești, sânt obligați, în termen de 72 de ore din momentul trecerii frontierei de stat, să declare despre aceasta la subdiviziunile Inspectoratului General pentru Migrație sau

subdiviziunile Agenției Servicii Publice. Pentru a fi luați în evidență, străinii prezintă documentele de călătorie care le permit intrarea în Republica Moldova.

(3) Viza de intrare pentru persoanele prevăzute la alin. (1) se acordă la cerere, în conformitate cu cadrul normativ, fără plata taxelor consulare.

Articolul 9. Condițiile de ieșire a membrilor de familie

Membrii de familie cetățeni ai statelor din afara Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European, pot ieși de pe teritoriul Republicii Moldova în baza unui document de călătorie valabil.

Secțiunea 3

Neautorizarea traversării frontierei de stat a Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie ai acestora

Articolul 10. Neautorizarea intrării

Intrarea pe teritoriul Republicii Moldova se refuză cetățenilor Uniunii Europene și/sau a membrilor de familie ai acestora în următoarele cazuri:

- a) nu întrunesc condițiile prevăzute la art. 6 alin. (1) și art. 8 alin. (1);
- b) și-au epuizat durata de ședere pe teritoriul Republicii Moldova acordată prin lege.

Articolul 11. Neautorizarea ieșirii

Cetățenilor Uniunii Europene și/sau membrilor de familie ai acestora li se refuză ieșirea din Republica Moldova în cazurile în care este aplicat un consemn la frontieră privind nepermiterea ieșirii, sau nu posedă un document de călătorie valabil.

Capitolul III

Evidența, șederea și documentarea cu carte de rezidență

Secțiunea 1 Evidența, șederea și documentarea cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora în Republica Moldova

Articolul 12. Evidența și șederea cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora în Republica Moldova

(1) Evidența cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora, a cărților de rezidență eliberate acestora, înregistrarea/radierea la/din adresa de domiciliu și/sau reședință temporară pe teritoriul Republicii Moldova, se efectuează de către Inspectoratul General pentru Migrație în Registrul de stat al populației, prin intermediul Sistemului informațional „Migrație”.

(2) Pe teritoriul Republicii Moldova șederea cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora se permite:

- a) pe o perioadă de până la 90 zile calendaristice;
- b) pe o perioadă mai mare de 90 de zile calendaristice;
- c) pe o perioadă permanentă.

Articolul 13. Șederea pe o perioadă de până la 90 zile calendaristice

(1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, au dreptul la

ședere legală de 90 de zile calendaristice în decursul oricărei perioade de 180 de zile calendaristice, ceea ce implică luarea în considerare a ultimei perioade de 180 de zile precedente fiecărei zile de ședere, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel.

(2) În sensul aplicării dispozițiilor alin. (1), data intrării se consideră ca fiind prima zi de ședere pe teritoriul Republicii Moldova, iar data ieșirii se consideră ca fiind ultima zi de ședere pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Perioadele de ședere autorizate în temeiul unei cărți de rezidență nu sunt luate în considerare la calculul perioadei de ședere pe teritoriul Republicii Moldova în sensul alin. (1).

Articolul 14. Șederea pe o perioadă mai mare de 90 zile calendaristice
cetățenilor Uniunii Europene

Cetățenii Uniunii Europene pot rămâne în Republica Moldova pentru o perioadă mai mare de 90 de zile calendaristice, solicitând carte de rezidență fără a obține drept de ședere, dacă nu reprezintă un pericol pentru securitatea națională sau ordinea și sănătatea publică și nu devin o povară pentru sistemul de asistență socială.

Articolul 15. Emiterea cărții de rezidență

(1) Cetățenii Uniunii Europene odată ce au intrat pe teritoriul Republicii Moldova, pot solicita carte de rezidență fără obținerea unui drept de ședere, declarând pe propria răspundere în cererea chestionar că:

- a) deține asigurare medicală valabilă pe teritoriul Republicii Moldova;
- b) desfășoară activități de muncă, activități independente, sau;
- c) dispun de mijloace de întreținere în cuantumul stabilit de Guvern, sau;
- d) sunt înscriși la studii sau formare profesională într-o instituție acreditată.

(2) Cererea chestionar pentru emiterea cărții de rezidență cetățenilor Uniunii Europene se depune personal la Ghișeul unic de documentare a străinilor al Inspectoratului General pentru Migrație, în perioada de ședere de până la 90 de zile calendaristice, și este însoțită de următoarele acte:

- a) document de călătorie valabil;

b) certificat de cazier judiciar, cazier multilingv sau cazier electronic, tradus în limba română sau engleză și eliberat în ultimele 6 luni de autoritățile statului din țara de origine. În cazul în care cetățeanul Uniunii Europene are o ședere legală de cel puțin doi ani într-o altă țară decât țara a cărei cetățenie o deține, acesta urmează să prezinte cazier judiciar/cazier multilingv, eliberat de autoritățile statului de reședință, precum și documentul ce confirmă dreptul de ședere;

c) actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova, în modul stabilit de Guvern;

(3) Cererea chestionar pentru emiterea cărții de rezidență cetățenilor Uniunii Europene, nu se acceptă în cazul în care aceștia nu întrunesc condițiile prevăzute la alin. (2).

(4) În cazurile în care cererea chestionar pentru emiterea cărților de rezidență nu este acceptată, la cererea solicitantului se emite o decizie motivată, pe baza unui formular standard aprobat prin actul administrativ al conducătorului Inspectoratului General pentru Migrație.

(5) Prin derogare de la alin. (2), cartea de rezidență pentru copiii neînsoțiți cetățeni ai Uniunii Europene, se emite în baza documentului de călătorie valabil și a cererii chestionar completată de reprezentantul legal sau autoritatea tutelară locală.

(6) Cererea chestionar de forma stabilită, este aprobată prin actul administrativ emis de șeful Inspectoratului General pentru Migrație;

(7) În cazurile în care cetățenii Uniunii Europene au antecedente penale, cererea chestionar pentru eliberarea cărții de rezidență se examinează de Inspectoratul General pentru Migrație, de comun cu alte autorități cu atribuții în asigurarea securității și ordinii publice.

(8) Cererile care fac obiectul reglementării alin. (7) se examinează în decurs de 30 zile calendaristice. Din motive justificate termenul general poate fi prelungit în condițiile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

(9) Examinarea cererii se finalizează prin emiterea unei decizii prin care se dispune eliberarea cărții de rezidență sau refuzul în eliberarea cărții de rezidență.

Articolul 16. Cartea de rezidență

(1) Cartea de rezidență se eliberează de către Inspectoratul General pentru Migrație și conferă dreptul la libera circulație pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

(2) Carte de rezidență se eliberează în termen de trei zile lucrătoare după cum urmează:

a) în termen de două zile lucrătoare de la depunerea cererii chestionar pentru emiterea cărții de rezidență sau de la emiterea deciziei de către Inspectoratul General pentru Migrație, Inspectoratul transmite Agenției Servicii Publice solicitarea pentru confecționarea cărții de rezidență;

b) Agenția Servicii Publice confecționează cartea de rezidență în termen de o zi lucrătoare de la solicitarea Inspectoratului General pentru Migrație.

(3) Valabilitatea cărții de rezidență este de până la cinci ani de la data emiterii.

(4) Solicitarea privind reînnoirea cărții de rezidență se înaintează până la expirarea acesteia și la întrunirea condițiilor prevăzute de art.15 alin. (2), cu excepția lit. b).

(5) Cartea de rezidență se reînnoiește pentru o nouă perioadă de până la cinci ani.

Secțiunea a 2-ua

Condițiile privind exercitarea dreptului de ședere pentru membrii de familie, cetățeni ai statelor din afara Uniunii Europene

Articolul 17. Acordarea și prelungirea dreptului de ședere pentru membrii de familie

(1) Membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene odată ce au intrat pe teritoriul Republicii Moldova, sau cu cel puțin cu 30 de zile calendaristice înainte de expirarea termenului șederii de 90 de zile calendaristice, pot solicita dreptul de ședere printr-o cerere chestionar, depusă electronic sau la Ghișeul unic de documentare a străinilor al Inspectoratului General pentru Migrație însoțită de următoarele acte:

a) documentul de călătorie valabil;

b) viză de lungă ședere eliberată în conformitate cu cadrul normativ sau după caz, permis de ședere valabil, eliberat de un stat membru al Uniunii Europene;

c) documentele de stare civilă care confirmă legătura familială, sau contractele pentru sprijin social și alte dovezi referitoare la situația de dependență în cazul membrilor de familie extinsă, traduse în limba română sau engleză și legalizate sau apostilate;

d) copia cărții de rezidență ce confirmă șederea membrului de familie cetățean al Uniunii Europene pe teritoriul Republicii Moldova;

e) certificatul de cazier judiciar tradus în limba română sau engleză eliberat în ultimele șase luni de autoritățile statului din țara de origine. În cazul în care membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene, are o ședere legală de cel puțin doi ani într-o altă țară decât țara a cărei cetățenie o deține, acesta urmează să prezinte și cazier judiciar, eliberat de autoritățile statului de reședință, precum și documentul ce confirmă dreptul de ședere;

f) actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova, în modul stabilit de Guvern.

(2) Cererea chestionar de acordare sau prelungire a dreptului de ședere pentru membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene, se examinează în termen de 30 de zile de la depunerea la Inspectoratul General pentru Migrație. Din motive justificate termenul general poate fi prelungit din oficiu sau la cerere, în condițiile prevăzute de Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

(3) Cererea chestionar de prelungire a dreptului de ședere pentru membrul de familie al cetățenilor Uniunii Europene, se examinează la întrunirea condițiilor prevăzute la alin. (1), cu excepția lit. b) și lit. e).

(4) Dreptul de ședere pentru membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene se acordă și se prelungește pe toată durata de valabilitate a cărții de rezidență a cetățeanului Uniunii Europene, dar nu mai mult de cinci ani.

(5) Examinarea cererii chestionar prevăzute la alin. (2) se finalizează prin emiterea unei decizii cu privire la acordarea/prelungirea sau refuzul dreptului de ședere.

(6) După obținerea dreptului de ședere, cartea de rezidență se eliberează în termenii stabiliți la art. 16 alin. (2).

Articolul 18. Păstrarea dreptului de ședere a membrilor de familie

(1) Dreptul de ședere se păstrează atât timp cât titularii nu devin o sarcină excesivă pentru sistemul de asistență socială al statului în următoarele cazuri:

a) a survenit decesul cetățeanului Uniunii Europene, dacă membrul de familie a locuit cel puțin un an în Republica Moldova;

b) de divorț, dacă căsătoria cu cetățeanul Uniunii Europene, a durat cel puțin trei ani dintre care cel puțin un an în Republica Moldova;

c) a intervenit starea de graviditate sau a născut un copil în perioada șederii legale pe teritoriul Republicii Moldova;

d) are la întreținere copil încredințat prin acordul unuia din soți sau unuia din parteneri plecat din Republica Moldova, ori prin hotărâre judecătorească are dreptul de vizitare a copilului aflat în Republica Moldova;

e) este victima violenței în familie în perioada în care căsătoria sau parteneriatul înregistrat era încă în vigoare.

(2) Membrii de familie prevăzuți la alin. (1), își păstrează dreptul de ședere pe perioada valabilității cărții de rezidență. La împlinirea termenului de cinci ani de ședere în Republica Moldova, membru de familie poate solicita drept de ședere permanentă.

(3) În cazul în care membrul de familie nu întrunește condițiile prevăzute de art. 19-20, poate solicita prelungirea cărții de rezidență la întrunirea condițiilor prevăzute de art. 17 cu excepție prezentării certificatului de cazier judiciar și după caz viză de lungă ședere.

Capitolul IV Ședere permanentă

Articolul 19. Condiții generale privind obținerea dreptului de ședere permanentă

(1) Inspectoratul General pentru Migrație acordă dreptul de ședere permanentă la cerere, pe o perioadă nedeterminată, cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie ai acestora care au o ședere continuă și legală pe teritoriul Republicii Moldova o perioadă de cel puțin cinci ani și întrunesc cumulativ următoarele condiții:

a) îndeplinește condițiile de intrare în Republica Moldova prevăzute la art. 6 și art. 8, cu excepția alin.(1), lit.b) a art.8;

b) nu a avut o întrerupere de ședere de 24 luni consecutiv în cursul unei perioade de cinci ani;

c) cunoașterea limbii române de cel puțin nivelul “B₁” în conformitate cu cadrul normativ;

d) nu are antecedente penale în conformitate cu prevederile lit. h-j) alin. (1) art. 111 din Codul Penal al Republicii Moldova nr. 985/2002;

e) dispun de suficiente resurse de întreținere în cuantumul stabilit de Guvern;

f) dețin asigurări medicale valabile pe teritoriul Republicii Moldova;

g) nu prezintă pericol pentru securitate națională sau ordine publică.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și membrilor de familie ai cetățeanului Uniunii Europene, indiferent de cetățenia pe care o deține, cu condiția să fi avut o ședere continuă și legală împreună cu cetățeanul Uniunii Europene în Republica Moldova în cursul unei perioade neîntrerupte de cinci ani.

(3) La stabilirea continuității perioadei de ședere nu sunt considerate întreruperi următoarele situații:

a) absențele temporare de pe teritoriul Republicii Moldova care nu depășesc 180 de zile calendaristice calculate cumulativ în decursul unui an de ședere;

b) absențele temporare de pe teritoriul Republicii Moldova din motive de boală gravă, starea de graviditate și de naștere ce nu depășește un an calendaristic;

c) participarea la programe de învățământ sau pregătire profesională într-un stat membru al Uniunii Europene sau un stat din afara Uniunii Europene, pentru o perioadă de maximum 24 luni consecutive;

d) perioadele în care lucrătorul desfășoară o activitate de muncă într-un alt stat membru al Uniunii Europene și revine zilnic sau cel puțin o dată pe săptămână în Republica Moldova.

(4) Șederea legală pe o perioadă de până la 90 zile calendaristice și detenția, nu face obiectul de continuitate a șederii.

(5) Dreptul de ședere permanentă conferă dreptul la libera circulație pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 20. Acordarea dreptului de ședere permanentă

(1) Cererea chestionar de acordare a dreptului de ședere permanentă se depune electronic sau la Ghișeul unic de documentare a străinilor al Inspectoratului General pentru Migrație în perioada de ședere legală și va fi însoțită de următoarele acte:

a) documentul de călătorie valabil;

b) certificatul care îi atestă nivelul de cunoaștere a limbii române de cel puțin nivelul "B₁" în modul stabilit de Guvern;

c) certificatul de cazier judiciar tradus în limba română sau engleză eliberat în ultimele șase luni de autoritățile statului din țara de origine. În cazul în care membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene, are o ședere legală de cel puțin doi ani într-o altă țară decât țara a cărei cetățenie o deține, acesta urmează să prezinte și cazier judiciar, eliberat de autoritățile statului de reședință, precum și documentul ce confirmă dreptul de ședere;

d) actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova, în modul stabilit de Guvern;

e) dovada asigurării medicale valabile pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Termenul de examinare a cererii este de 90 de zile calendaristice. Din motive justificate termenul poate fi prelungit din oficiu sau la cerere, cu cel mult 60 zile calendaristice.

(3) Examinarea cererii chestionar se finalizează prin emiterea unei decizii cu privire la acordarea sau refuzul dreptului de ședere permanentă.

(4) În cazul în care unul dintre părinți este titular al dreptului de ședere permanentă și are la întreținere copii, aceștia la cerere, indiferent de cetățenie, obțin dreptul de ședere permanentă în Republica Moldova concomitent cu unul dintre părinți.

(5) În cazurile prevăzute de art.18, cererea pentru dreptul de ședere permanentă poate fi depusă doar în perioada de ședere legală, în condițiilor stipulate la alin. (1).

(6) Cererea chestionar depusă după expirarea termenului de valabilitate a cărții de rezidență se examinează în condițiile art. 15 și art. 17, fără obligația de a prezenta certificat de cazier judiciar și după caz viză de lungă ședere.

(7) Cartea de rezidență se eliberează în termenul stabilit la art. 16 alin. (2), pe termenul prevăzut în Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.

Articolul 21. Derogări aplicabile lucrătorilor cetățeni ai Uniunii Europene care și-au încetat activitatea

(1) Dreptul de ședere permanentă în Republica Moldova se acordă lucrătorilor cetățeni ai Uniunii Europene, înaintea încheierii unei perioade neîntrerupte de ședere de cinci ani în cazurile în care:

a) lucrătorul a exercitat o activitate de muncă salariată sau independentă, neîntreruptă în ultimele douăsprezece luni și a avut reședința temporară în Republica Moldova pe o perioadă neîntreruptă mai mare de trei ani, înainte de a ajunge la vârsta stabilită de legislația Republicii Moldova în vederea pensionării pentru limită de vârstă, ori ca urmare a pensionării anticipate pentru carieră lungă;

b) lucrătorul care desfășoară o activitate de muncă salariată sau pe cont propriu și a avut reședința temporară în Republica Moldova de cel puțin doi ani, și încetează să-și desfășoare activitatea din cauza pierderii capacității de muncă urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale;

c) lucrătorul care a desfășurat o activitate de muncă salariată sau independentă într-un alt stat membru al Uniunii Europene și are ședere neîntreruptă pe teritoriul Republicii Moldova timp de trei ani și revine zilnic sau cel puțin o dată pe săptămână;

d) membrul de familie al lucrătorului decedat în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, după doi ani de activitate salariată continuă în Republica Moldova, cu condiția să fie însoțit lucrătorul pe perioada șederii acestuia.

(2) Indiferent de cetățenie, membrii familiei ai unui lucrător care desfășoară o activitate de muncă salariată sau independentă și locuiesc împreună cu acesta pe teritoriul Republicii Moldova, au dreptul la ședere permanentă, dacă acesta a dobândit dreptul de ședere permanentă pe teritoriul Republicii Moldova.

CAPITOLUL V

Decizia de refuz și procedura de contestare

Secțiunea I Decizia de refuz

Articolul 22. Decizia de refuz în eliberarea cărții de rezidență cetățenilor Uniunii Europene

(1) Decizia privind refuzul în eliberarea cărții de rezidență se emite în următoarele cazuri:

- a) cetățeanul Uniunii Europene nu întrunește condițiile art. 15, alin.(2);
- b) cetățeanul Uniunii Europene prezintă pericol pentru securitatea națională, ordinea și sănătatea publică.

(2) Decizia privind refuzul în eliberarea cărții de rezidență cetățeanului Uniunii Europene trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au stat la baza emiterii, termenul stabilit pentru părăsirea teritoriului Republicii Moldova, precum și informația cu privire la exercitarea căilor de atac.

(3) Decizia privind refuzul în eliberarea cărții de rezidență se comunică în scris sau prin alte mijloace de comunicare în termen de cinci zile lucrătoare.

Articolul 23. Decizia de refuz în acordarea sau prelungirea dreptului de ședere pentru membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene

(1) Decizia de refuz privind acordarea sau prelungirea dreptului de ședere se emite în următoarele cazuri:

- a) membrul de familie nu întrunește condițiile art. 17;
- b) membrul de familie prezintă pericol pentru securitatea națională, ordinea și sănătatea publică;
- c) șederea pe teritoriul Republicii Moldova a membrului de familie cetățean al Uniunii Europene, nu poate fi confirmată.

(2) Decizia privind refuzul în acordarea sau prelungirea dreptului de ședere conține motivele de fapt și de drept care au stat la baza emiterii acesteia, termenul stabilit pentru părăsirea teritoriului Republicii Moldova, precum și informația cu privire la exercitarea căilor de atac.

(3) Decizia de refuz privind acordarea sau prelungirea dreptului de ședere se comunică membrului de familie al cetățeanului Uniunii Europene în scris sau prin alte mijloace de comunicare în termen de cinci zile lucrătoare.

Articolul 24. Decizia de refuz în acordarea dreptului de ședere permanentă

(1) Decizia de refuz privind acordarea dreptului de ședere permanentă se emite în următoarele cazuri:

- a) cetățeanul Uniunii Europene sau după, caz membrul de familie nu întrunește condițiile art. 19 și art. 20;
- b) cetățeanul Uniunii Europene sau după, caz membrul de familie are antecedente penale în conformitate cu prevederile lit. h-j) alin. (1) art. 111 din Codul Penal al Republicii Moldova nr. 985/2002;

c) cetățeanul Uniunii Europene sau după, caz membrul de familie a avut o întrerupere de ședere de 24 luni consecutiv în cursul unei perioade de cinci ani.

d) cetățeanul Uniunii Europene sau după caz, membrul de familie prezintă pericol pentru securitatea națională, ordinea și sănătatea publică.

(3) Decizia privind refuzul în acordarea dreptului de ședere permanentă trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au stat la baza emiterii, după caz, termenul stabilit pentru părăsirea teritoriului Republicii Moldova, precum și informația cu privire la exercitarea căilor de atac.

(4) Decizia de refuz privind acordarea dreptului de ședere permanentă se aduce la cunoștință în termen de cinci zile lucrătoare de la data emiterii în scris sau prin alte mijloace de comunicare.

Secțiunea II

Contestarea deciziei de refuz

Articolul 25. Contestarea deciziei

(1) Decizia de refuz este executorie din momentul aducerii la cunoștință cetățeanul Uniunii Europene sau după caz, a membrului de familie.

(2) Decizia de refuz poate fi contestată în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116.

Articolul 26. Suspendarea deciziei de refuz

(1) În cazul în care decizia de refuz este contestată cu cerere prealabilă, autoritatea publică, din oficiu sau la cererea persoanei afectate, poate suspenda executarea deciziei până la finalizarea procedurii prealabile, ulterior suspendarea deciziei de refuz se aplică în baza unui act judecătoresc.

(2) În cazul suspendării executării deciziei de refuz Inspectoratul General pentru Migrație eliberează un document de model tipizat ce confirmă permisiunea de a rămâne pe teritoriul Republicii Moldova a cetățeanului Uniunii Europene sau după caz, a membrului de familie, până la soluționarea contestației.

(3) Permișiunea de a rămâne pe teritoriul Republicii Moldova se acordă pentru o perioadă de până la două luni care poate fi prelungită cu noi perioade de până la șase luni.

(4) Permișiunea de a rămâne pe teritoriul Republicii Moldova emisă de către Inspectoratul General pentru Migrație se ridică de către Poliția de Frontieră la ieșirea din țară, moment din care încetează să producă efecte juridice, iar o nouă intrare este autorizată la întrunirea condițiilor prevăzute de art.6 și art.8.

CAPITOLUL VI

Drepturi și obligații

Articolul 27. Drepturile și obligațiile cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora

(1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, aflați în Republica Moldova se bucură de aceleași drepturi și libertăți ca și cetățenii Republicii Moldova, garantate de Constituția Republicii Moldova și de alte legi, precum și de drepturile prevăzute în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu excepțiile stabilite de prezenta lege.

(2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, care doresc să rămână pe o perioadă mai mare de 90 zile calendaristice în Republica Moldova, sunt obligați să solicite carte de rezidență sau dreptul de ședere și carte de rezidență, în cazul membrilor de familie ai acestora.

(3) Aplicarea sancțiunilor contravenționale nu poate îngreuna dreptul cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie ai acestora de a solicita carte de rezidență și/sau drept de ședere pe teritoriul Republicii Moldova.

(4) Pe timpul șederii în Republica Moldova, cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, sunt obligați să respecte legislația Republicii Moldova și să se supună, în condițiile legii, controlului organelor abilitate.

(5) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își schimbă domiciliul sau reședința, sunt obligați în termen de 15 zile lucrătoare să prezinte Inspectoratului General pentru Migrație actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova, în modul stabilit de Guvern;

(6) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își schimbă documentul de călătorie, în cazul pierderii, furtului sau deteriorării acestuia, precum și orice modificare intervenită în starea civilă, în datele cu caracter personal și în special schimbarea numelui, prenumelui, cetățeniei, încheierea/desfacerea căsătoriei, sunt obligați în termen de 15 zile lucrătoare să prezinte acte confirmative în acest sens Inspectoratului General pentru Migrație.

Articolul 28. Dreptul la familie

Cetățenii Uniunii Europene au dreptul de a se căsători și de a desface căsătoria în conformitate cu cadrul normativ. Ei se bucură de dreptul la familie și au îndatoriri în relațiile de familie.

Articolul 29. Dreptul la muncă și la protecția ei

(1) Cetățenii Uniunii Europene care au intrat pe teritoriul Republicii Moldova, au dreptul să desfășoare activitate de muncă în condițiile stabilite de cadrul normativ, fără careva restricții suplimentare.

(2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora au dreptul la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și decente de muncă, precum și la protecție împotriva șomajului.

(3) Cetățenilor Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora aflați pe teritoriul Republicii Moldova, li se aplică același regim fiscal ca și cetățenilor

Republicii Moldova, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu stabilesc altfel.

(4) Raporturile de muncă ale lucrătorilor cetățeni ai Uniunii Europene și ale membrilor de familie ai acestora, se reglementează conform Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și altor acte normative aplicabile.

(5) Lucrătorii cetățeni ai Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, beneficiază de măsuri de securitate și sănătate la locul de muncă, conform Legii securității și sănătății în muncă nr. 186/2008.

(6) Lucrătorii cetățeni ai Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora au dreptul la protecție socială în caz de șomaj, conform Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.

(7) La angajare se acordă prioritate cetățenilor naționali, în vederea realizării echilibrului între ofertele și cererile de locuri de muncă din Republica Moldova.

Articolul 30. Dreptul la odihnă și la ocrotirea sănătății

Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova, au dreptul la odihnă și la ocrotirea sănătății pe baze generale ca și cetățenii Republicii Moldova.

Articolul 31. Dreptul la asigurări sociale și garanții fiscale

(1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la liberă circulație pe teritoriul Republicii Moldova au dreptul la prestații de asigurări sociale în conformitate cu cadrul normativ și a tratelor internaționale.

(2) Lucrătorii cetățeni ai Uniunii Europene și lucrătorii membri de familie ai acestora sunt asigurați în sistemul public de asigurări sociale și au dreptul de a beneficia de indemnizații, pensii și alte tipuri de prestații, potrivit dispozițiilor Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale și conform acordurilor internaționale din domeniul social la care Republica Moldova este parte.

(3) Lucrătorii cetățeni ai Uniunii Europene și lucrătorii membri de familie ai acestora beneficiază de prestații de asigurări sociale legate de riscurile sociale, conform prevederilor Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

(4) Lucrătorii cetățeni ai Uniunii Europene și lucrătorii membri de familie ai acestora obțin statut de persoană asigurată în sistemul de asistență medicală obligatorie, conform Legii ocrotirii sănătății nr. 411/1995 și a Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

(5) Lucrătorii cetățeni ai Uniunii Europene și lucrătorii membri de familie ai acestora au dreptul la locuințe de serviciu, conform prevederilor Legii nr. 75/2015 cu privire la locuințe.

Articolul 32. Dreptul la educație

(1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, prevăzuți la art. 3, lit. a)-b) și d) care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova au acces la sistemul național de educație, în conformitate cu cadrul normativ.

(2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora admiși la studii în instituții de învățământ, au drepturi și îndatoriri în conformitate cu cadrul normativ și cu regulile stabilite de aceste instituții.

(3) Articolul 33. Dreptul la integrare

Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova, beneficiază de dreptul de a accesa măsuri de integrare în conformitate cu cadrului normativ care facilitează includerea lor în viața economică, socială și culturală a Republicii Moldova.

Articolul 34. Dreptul la inviolabilitatea persoanei și a locuinței

Cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie ai acestora li se garantează inviolabilitatea persoanei și a locuinței în conformitate cu cadrul normativ. Ei au dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente, precum și a altor autorități publice împotriva actelor ce atentează drepturile, libertățile și interesele legitime.

Articolul 35. Dreptul la egalitatea de tratament și contestarea abaterilor

(1) În exercitarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, beneficiază de protecție împotriva oricăror forme de discriminare.

(2) Egalitatea de tratament este garantată lucrătorilor cetățeni ai Uniunii Europene și lucrătorilor membri de familie ai acestora, care își exercită dreptul la liberă circulație pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care se află pe teritoriul Republicii Moldova, se pot asocia în sindicate sau înscrie, la propria alegere, într-un sindicat, conform prevederilor Legii sindicatelor nr.1129/2000.

(4) Asociațiile, organizațiile profesionale, organizațiile neguvernamentale, inclusiv organizațiile patronale și sindicale, în baza dispozițiilor prezentei legi, pot furniza informații și asistență juridică și pot exercita, în numele cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora, cu acordul scris al acestora, demersuri necesare pentru respectarea drepturilor prevăzute de prezenta lege.

Articolul 36. Accesul la justiție

(1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, au dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) În procesele de judecată cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, beneficiază de aceleași drepturi procedurale ca și cetățenii Republicii

Moldova, de asistență juridică garantată de stat sau pe bază de contract din partea avocaților, precum și a altor persoane autorizate în modul stabilit de Legea nr.198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistență juridică garantată de stat.

(3) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie a acestora, în conformitate cu Lege nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), au dreptul să adreseze cereri Avocatului Poporului sau, după caz, Avocatului Poporului pentru drepturile copilului în cazurile încălcării pe teritoriul Republicii Moldova, a drepturilor și intereselor lor legitime.

CAPITOLUL VII

Restrângerea dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova

Articolul 37. Principii generale

(1) Inspectoratul General pentru Migrație din oficiu sau la demersul autorităților cu atribuții în domeniul de securitate națională, ordine și sănătate publică, aplică sancțiuni și restrânge libertatea de circulație și de ședere a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora, indiferent de cetățenie, în cazul expulzării, sau pentru motive de securitate națională, ordine sau sănătate publică.

(2) Prin motive de securitate națională, ordine sau sănătate publică se înțelege:

a) există bănuială rezonabilă că acesta finanțează, pregătește, sprijină în orice mod sau comite activități teroriste semnalate de organizațiile internaționale al căror membru este Republica Moldova sau autoritățile publice care desfășoară activități de combatere a terorismului;

b) desfășoară activități ce constituie pericol deosebit pentru securitatea statului Republicii Moldova;

c) există bănuială rezonabilă că a săvârșit sau că a participat la săvârșirea sau pregătirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, ori a unor crime de război, ori a unor crime contra umanității, prevăzute în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

d) există bănuială rezonabilă că acesta face parte din grupuri criminale organizate cu caracter transnațional sau că sprijină în orice mod activitatea acestor grupuri;

e) a săvârșit infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave în perioada unor alte șederi în Republica Moldova, sau în străinătate împotriva statului sau a unui cetățean al Republicii Moldova;

f) boli cu potențial epidemic, infecțioase sau parazitare contagioase conform cadrului normativ.

Articolul 38. Revocarea dreptului de ședere și a cărții de rezidență

(1) Revocarea este măsura administrativă de restrângere a dreptului de ședere acordat titularului în condițiile prezentei legi.

(2) Inspectoratul General pentru Migrație, revocă dreptul de ședere și cartea de rezidență în următoarele cazuri:

a) la cererea titularului cărții de rezidență;

b) titularul a absentat din Republica Moldova 24 luni consecutivi;

c) în urma verificărilor interinstituționale realizate de Inspectoratul General pentru Migrație, împreună cu autoritatea responsabilă de gestionarea bugetului asigurărilor sociale de stat, s-a constatat că persoana respectivă a devenit o povară excesivă pentru sistemul de asigurări sociale;

d) s-a stabilit că unele acte sau date care au stat la baza eliberării sau reînnoirii cărții de rezidență, sunt false sau falsificate;

e) a fost eliberată sau reînnoită în baza unei căsătorii fictive;

f) se află în una din situațiile prevăzute la art. 37 alin. (2);

g) cetățenii Uniunii Europene sau membrii de familie ai acestora au părăsit teritoriul Republicii Moldova și au intrat sub o altă identitate în perioada de interdicție.

(3) Inspectoratul General pentru Migrație are dreptul să solicite informații din statele membre ale Uniunii Europene sau după caz, din alte state din afara Uniunii Europene, despre persoana aflată în una dintre situațiile prevăzute la alin. (2) lit. d)-g).

(4) Decizia Inspectoratului General pentru Migrație, trebuie să fie motivată și să conțină, informația cu privire la exercitarea căilor de atac, precum și termenul în care cetățenii Uniunii Europene și/sau membrii de familie al acestuia trebuie să părăsească teritoriul Republicii Moldova.

(5) Inspectoratul General pentru Migrație dispune ca cetățeanul Uniunii Europene și/sau membrul de familie al acestuia, să părăsească teritoriul Republicii Moldova în termen de 30 de zile calendaristice. În cazul în care este necesar să lichideze investiții, sau alte active financiare termenul de părăsire este de până la 90 de zile calendaristice.

(6) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt obligați să părăsească teritoriul Republicii Moldova, dacă Inspectoratul General pentru Migrație a stabilit această măsură în decizia de revocare a dreptului de ședere, conform alin. (4).

(7) Decizia de revocare și motivele pe care se întemeiază această decizie se comunică persoanei vizate în termen de cinci zile lucrătoare.

(8) Decizia de revocare poate fi contestată în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116, fără respectarea procedurii prealabile, cu excepția situației în care decizia a fost emisă la cererea persoanei.

(9) Exercițarea căii de atac nu suspendă executarea deciziei de revocare.

Articolul 39. Aplicarea măsurilor restrictive

(1) În privința cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora se pot aplica următoarele măsuri restrictive:

- a) expulzare;
- b) declararea ca persoană indezirabilă;
- c) custodia publică;
- d) interdicție de intrare.

(2) Expulzarea cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora, este o măsură de siguranță dispusă de instanțele judecătorești naționale doar în condițiile legii penale.

(3) În cazul în care decizia de expulzare este pusă în executare după mai mult de doi ani de la emitere, Inspectoratul General pentru Migrație verifică dacă persoana respectivă continuă să constituie un pericol real și actual la adresa ordinii publice sau a siguranței publice.

(4) Acțiunile și garanțiile procesuale pentru măsurile prevăzute la alin. (1) lit. a)-c) se aplică conform cadrului normativ în vigoare.

(5) Prin derogare de la Codul Contravențional nr. 218/2008, cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora nu sunt expulzați pentru săvârșirea contravențiilor.

Articolul 40. Stabilirea duratei interdicției de intrare în Republica Moldova

(1) Împotriva cetățenilor Uniunii Europene și/sau a membrilor de familie ai acestora care sunt expulzați din Republica Moldova sau sunt declarați ca persoană indezirabilă, durata interdicției de intrare este:

- a) de până la 5 ani – în cazul expulzării;
- b) de până la 10 ani – în cazul persoanei declarate indezirabil.

(2) Termenul interdicției începe să curgă de la data ieșirii străinului de pe teritoriul Republicii Moldova, iar în cazul în care străinul nu se află pe teritoriul Republicii Moldova – de la data emiterii deciziei.

(3) Interdicția de intrare dispusă în privința cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie ai acestora în condițiile alin. (1), poate fi ridicată la cerere de către Inspectoratul General pentru Migrație, după trei ani de la executarea hotărârii definitive de aplicare a interdicției de intrare, în urma consultării cu alte autorități cu atribuții în securitate națională și ordine publică în cazurile în care:

a) cetățeanul Uniunii Europene este căsătorit cu un cetățean al Republicii Moldova, iar căsătoria nu este fictivă și nu mai reprezintă o amenințare reală, actuală la adresa ordinii publice sau a securității naționale;

b) cetățeanul Uniunii Europene este căsătorit cu un alt cetățean al Uniunii Europene cu drept de ședere permanentă în Republica Moldova, iar căsătoria nu este fictivă și nu mai reprezintă o amenințare reală, actuală la adresa ordinii publice sau a securității naționale;

c) cetățeanul Uniunii Europene are copii sau copii majori inapți pentru muncă, comuni cu cetățeni ai Republicii Moldova, dacă aceștia se află la întreținerea lui sau dacă există obligația plății pensiei alimentare, obligație pe care cetățeanul Uniunii Europene și-o îndeplinește cu regularitate și nu mai reprezintă o amenințare reală, actuală la adresa ordinii publice sau a securității naționale;

d) se constată că persoana în cauză nu mai reprezintă o amenințare reală, actuală la adresa ordinii publice sau a securității naționale;

(4) Inspectoratul General pentru Migrație, în termen de șase luni de la prezentarea cererii, emite o decizie privind ridicarea sau menținerea interdicției, care poate fi contestată în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.

(5) Persoanele menționate la alineatul (3) nu au dreptul de intrare pe teritoriul Republicii Moldova în perioada în care cererea lor este examinată.

Articolul 41. Îndepărtarea forțată

(1) Îndepărtarea forțată este acțiunea prin care cetățenii Uniunii Europene sau membrii de familie ai acestora sunt obligați să părăsească teritoriul Republicii Moldova sub escortă în următoarele cazuri:

a) în privința acestora s-a aplicat măsura de expulzare sau sunt declarate persoane indezirabile;

b) nu execută obligația de părăsire a teritoriul Republicii Moldova prevăzută în decizia de refuz, sau în decizia de revocare a dreptului de ședere și/sau a cărții de rezidență.

(2) Se interzice îndepărtarea forțată a cetățenilor Uniunii Europene sau a membrilor familie ai acestora în următoarele cazuri:

a) au dobândit dreptul de ședere permanentă pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția cazurilor în care există motive imperative de securitate națională, ordine și sănătate publică;

b) i s-a aplicat una din măsurile preventive, conform Codului de procedură penală;

c) sunt copii, cu excepția cazului în care îndepărtare este în interesul copilului, în conformitate cu Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile copilului, încheiată la 20 noiembrie 1989.

d) se declanșează boli cu potențial epidemic, infecțioase sau parazitare contagioase după o perioadă de trei luni de la data sosirii.

(3) Categoriile de persoane prevăzute la alin. (2), pot fi îndepărtate forțat din Republica Moldova în situația în care există motive imperative de securitate națională, ordine și sănătate publică, cu excepția literei b).

CAPITOLUL VIII

Garanții procedurale

Articolul 42. Comunicarea

Comunicarea cu participanții în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc acordându-le prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, promptitudine și economie de costuri, în special mijloacelor electronice de comunicație.

Articolul 43. Notificarea și motivarea

(1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt notificați în scris cu privire la orice decizie adoptată în temeiul prezentei legi, astfel încât să poată înțelege conținutul notificării și efectele juridice ale acesteia.

(2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt informați despre motivele care au stat la baza restrângerii dreptului la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția situațiilor în care acest lucru nu este posibil din rațiuni de securitate națională.

Articolul 44. Exercitarea căilor de atac

Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt informați despre modalitatea de contestare a deciziei, termenul de depunere a contestației și instanța competentă, dacă este cazul, termenul acordat persoanei pentru a părăsi teritoriul Republicii Moldova.

CAPITOLUL IX: Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 46. Dispoziții Tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare după șase luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Se modifică actele normative conform anexei a prezentului proiect.

(3) Guvernul, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(4) Cazurile aflate în curs de examinare la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi soluționate în conformitate cu prevederile acesteia.

(5) Dreptul de ședere, permisele de ședere al cetățenilor Uniunii Europene și al membrilor de familie ai acestora, precum și măsurile impuse pentru rațiuni de securitate națională sau de ordine publică în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, rămân valabile până la expirarea lor.

(6) În termen de 30 zile lucrătoare, de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Afacerilor Interne asigură transmiterea unei notificări scrise către Comisia Europeană.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULU

Anexă

Lista actelor normative care necesită a fi modificate

(1) Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 34, art. 373), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

a) la art. 9, alin. (4) textul „*Cetățenii străini și apatrizii*” se substituie cu textul „*Cetățenii Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European, cetățenii străini și apatrizii*”;

b) la art. 26, alin. (1), textul „*lit. a)–c)*” se completează cu textul „*și e)*”.

(2) La art. 9, alin. (1) din Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 38/39, art. 280), cu modificările ulterioare, textul „*lit. a)–c)*” se completează cu textul „*și e)*”.

(3) Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător (Monitorul Oficial nr. 72-73 art. 485), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

a) la art. 1, alin. (1¹) textul „*cetățean al Republicii Moldova,*” se completează cu textul „*cetățean al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European,*”;

b) iar la art. 2, textul „*capacitate de exercițiu,*” se completează cu textul „*cetățean al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European,*”.

(4) La art. 19, alin. (6) din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1-4, art. 2), cu modificările ulterioare, la primul enunț, textul „*cetățenilor Republicii Moldova și asupra*” se substituie cu textul „*cetățenilor Republicii Moldova, cetățenilor Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European,*”.

(5) La Legea nr. 756/1999 asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 31-33 art. 192), cu modificările ulterioare, la art. 3, lit. (a) textul „*cetățenii Republicii Moldova*” se completează cu textul „*cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European,*”.

(6) La Legea sindicatelor nr. 1129/2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 130-132 art. 919), cu modificările ulterioare, la art. 7, alin. (1) textul „*Cetățenii Republicii Moldova,*” se completează cu textul „*cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European,*”.

(7) Art. 3 la Codul Muncii nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, se completează cu lit. b¹) cu următorul cuprins: „*b¹) salariaților cetățeni ai Uniunii Europene și Spațiului Economic European, încadrați în baza unui contract individual de muncă, care prestează muncă în Republica Moldova;*”.

(8) Art. 333 din Codul Contravențional nr. 218/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84 art. 100), cu modificările ulterioare, se completează cu alin (3¹) în următoarea redacție:

a) „(3¹) Nerespectarea de către cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European a obligației de solicita carte de rezidență sau după caz, a termenului de depunere la autoritatea competentă pentru străini a cererii chestionar pentru emiterea cărții de rezidență

se sancționează cu amendă în mărime de la 50 la 75 de unități convenționale.”

b) Alin. (4¹), se modifică în următoarea redacție:

“(4¹) Nedecararea de către cetățenii străini, cetățenii Uniunii Europene, cetățenii Spațiului Economic European și membrii de familie ai acestora în termen de 15 zile despre schimbarea documentului de călătorie, precum și despre pierderea, furtul, deteriorarea documentului de călătorie/permisului de ședere/buletinului de identitate pentru apatrizi sau orice modificare intervenită în starea civilă și în datele cu caracter personal, în special schimbarea numelui, prenumelui, cetățeniei, domiciliului și/sau reședinței, încheierea, desfacerea ori anularea căsătoriei,

se sancționează cu amendă de la 12 la 30 de unități convenționale.”

c) Alin. (5), se modifică în următoarea redacție:

“(5) Sancțiunea prevăzută la alin. (1) nu se aplică față de cetățenii străini care părăsesc benevol teritoriul Republicii Moldova în termen de 15 zile după expirarea termenului de aflare sau de ședere acordat sau față de posesorii documentelor de călătorie care sânt domiciliați în localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), precum și față de cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European.”

(9) Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial nr. 179-181 art. 610), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

a) Alin. (2) al art. 2 se completează cu lit. c) în următoarea redacție:

„c) cetățenii Uniunii Europene, a statelor din Spațiul Economic European și membrii de familie ai acestora”.

b) Art. 3 se modifică următoarele noțiuni în următoarea redacție:

străin – persoană care nu deține cetățenia Republicii Moldova, a statelor membre ale Uniunii Europene și a statelor din Spațiul Economic European sau care este apatrid;

persoane aflate în vizite de afaceri – persoane fizice, cetățeni ai statelor a căror listă este aprobată de Guvern, care dețin poziții de conducere în cadrul unor persoane juridice din statele membre ale Uniunii Europene sau din alte state a căror listă este aprobată de Guvern, împuternicite pentru inițierea unui dialog, examinarea unor oportunități, realizarea de activități necesare pentru înființarea pe teritoriul Republicii Moldova a unor filiale, reprezentanțe sau persoane juridice de către societatea-mamă, și care nu oferă, nici nu prestează servicii, nu se implică în alte activități economice decât cele necesare pentru înființarea societății comerciale, nici nu primesc remunerație dintr-o sursă situată pe teritoriul Republicii Moldova;

persoane transferate temporar de către persoana juridică dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau din alte state a căror listă este aprobată de Guvern – persoane fizice, cetățeni ai statelor a căror listă este aprobată de Guvern, angajate la o persoană juridică străină dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau din alte state a căror listă este aprobată de Guvern sau care au fost parteneri ori asociați cu aceasta de cel puțin un an, care sânt transferate temporar la filiala, reprezentanța sau persoana juridică înființată de către societatea-mamă pe teritoriul Republicii Moldova. Persoanele transferate temporar pot fi:

persoane cu funcții de conducere transferate – persoane fizice, cetățeni ai statelor a căror listă este aprobată de Guvern, care dețin o funcție superioară în cadrul unei persoane juridice cu sediul în unul din statele membre ale Uniunii Europene sau din alte state a căror listă este aprobată de Guvern, care se ocupă în primul rând de gestionarea entității juridice în cauză sub supravegherea generală sau îndrumarea consiliului de administrație, a acționarilor persoanei juridice sau a persoanelor cu funcții echivalente și care:

a) asigură conducerea persoanei juridice sau a unui departament ori a unei subdiviziuni a acesteia;

b) supraveghează și controlează activitatea celorlalți membri ai personalului care exercită funcții de supervizare, specializate sau de conducere;

c) au autoritatea de a se ocupa personal de angajarea și concedierea personalului, de a face recomandări privind angajarea și concedierea personalului sau iau alte măsuri privind personalul;

specialiști – persoane fizice, cetățeni ai statelor a căror listă este aprobată de Guvern, care lucrează pentru o persoană juridică cu sediul într-un stat membru al Uniunii Europene și care dețin competențe speciale, esențiale pentru producerea echipamentelor de cercetare, pentru tehnicile, procesele, procedurile sau gestionarea persoanei juridice în cauză. La evaluarea acestor competențe se iau în considerare atât competențele specifice necesare pentru activitatea persoanei juridice, cât și deținerea unui nivel înalt de calificare într-un anumit profil ocupațional sau o anumită activitate comercială care necesită cunoștințe tehnice specifice, inclusiv apartenența la o profesie acreditată;

stagiari absolvenți de studii superioare – persoane fizice, ai statelor a căror listă este aprobată de Guvern, angajați ai unei persoane juridice dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau din alte state a căror listă este aprobată de Guvern pentru cel puțin un an, titulari ai unei diplome universitare, transferate temporar la filiala, reprezentanța sau persoana juridică înființată de către societatea-mamă pe teritoriul Republicii Moldova în scopul dezvoltării profesionale sau al formării tehnice;

vânzători profesioniști – persoane fizice, cetățeni ai statelor a căror listă este aprobată de Guvern, reprezentanți ai unui prestator de servicii sau furnizor de mărfuri dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau din alte state a căror listă este

aprobată de Guvern, împuternicite să negocieze vânzarea de servicii sau de mărfuri ori încheierea de contracte de vânzare a serviciilor sau a mărfurilor în Republica Moldova. Vanzătorii profesioniști nu se angajează în vânzări directe către publicul larg, nu primesc remunerație dintr-o sursă situată pe teritoriul Republicii Moldova și nici nu sânt comisionari;

prestatori de servicii contractuale – persoane fizice, cetățeni ai statelor a căror listă este aprobată de Guvern, angajate de o persoană juridică dintr-un stat membru al Uniunii Europene, care nu este agenție pentru ocuparea forței de muncă, nici nu acționează prin intermediul unei astfel de agenții, care nu deține o filială, o reprezentanță sau o persoană juridică pe teritoriul Republicii Moldova și are încheiat un contract de prestare de servicii către un consumator final rezident în Republica Moldova, contract care necesită aflarea temporară a angajaților săi pe teritoriul Republicii Moldova pentru executarea contractului respectiv;

profesioniști independenți – persoane fizice, cetățeni ai statelor a căror listă este aprobată de Guvern, care asigură prestarea unui serviciu și care sânt definite ca persoane ce desfășoară activități independente pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, care nu dețin o persoană juridică pe teritoriul Republicii Moldova și care au încheiat un contract de prestare de servicii (altul decât printr-o agenție pentru ocuparea forței de muncă) către un consumator final rezident în Republica Moldova, contract care necesită aflarea temporară a acestora pe teritoriul Republicii Moldova pentru executarea contractului respectiv;”.

c) Alin. (1) al art. 30¹ se modifică în următoarea redacție:

„(1) Vanzătorii profesioniști, prestatorii de servicii contractuale și profesioniștii independenți din statele a căror listă este aprobată de Guvern pot desfășura activități pe teritoriul Republicii Moldova fără a avea un permis de ședere provizorie.”.

d) Alin. (1) al art. 32 se modifică în următoarea redacție:

„(1) Pentru acordarea dreptului de ședere provizorie, străinul trebuie să depună la autoritatea competentă pentru străini o cerere în acest sens cu cel puțin 30 de zile calendaristice, înainte de expirarea termenului pentru care li s-a acordat dreptul de aflare.”.

e) Alin. (2¹) alin. (2²), alin. (3²) și alin. (4¹) al art. 32, se abrogă.

f) Alin. (1) și alin. (2) al art. 34 se modifică în următoarea redacție:

„(1) Solicitantul prelungirii dreptului de ședere provizorie, cu excepția categoriilor de solicitanți prevăzuți la cap. IV¹, trebuie să depună la autoritatea competentă pentru străini o cerere în acest sens cu cel puțin 30 de zile calendaristice, înainte de expirarea termenului pentru care li s-a aprobat șederea.

(2) Solicitantul prevăzut la alin. (1) va depune cererea însoțită de actele prevăzute la art.32 alin. (2). Cererea va fi soluționată în termen de până la 30 de zile calendaristice, de la data depunerii acesteia.”.

g) Alin. (1) al art. 37¹ se modifică în următoarea redacție:

„(1) În cazul stagiarilor absolvenți de studii superioare din statele a căror listă este aprobată de Guvern, dreptul de ședere provizorie se acordă la cererea străinului, în baza unui demers din partea filialei, reprezentanței sau a persoanei juridice înființate de societatea-mamă de pe teritoriul Republicii Moldova, a documentului ce atestă transferul străinului, a copiei de pe actul ce atestă studiile sale universitare și a actelor prevăzute la art.32 alin.(2).”.

h) Lit. s) de la alin. (8) art. 43¹ se modifică în următoarea redacție:

„s) cetățenii statelor a căror listă este aprobată de Guvern, care nu se încadrează în niciuna dintre categoriile specificate la lit. a)–r), sosiți pe o perioadă de până la 90 de zile.”.

(10) Art. 8 alin. (1) din Legea nr. 242/2010 cu privire la taxele consulare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 231-234 art. 732), cu modificările ulterioare, se completează cu litera w¹ în următoarea redacție:

„w¹) la perfectarea vizelor membrilor de familie ai cetățenilor Uniunii Europene;”

(11) Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 372-382 art. 342), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

a) Art. 2, alin. (1) se completează cu litera e) în următoarea redacție *„e) cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European care sunt titulari ai cărții de rezidență.”;*

b) Noțiunea de integrare definită la art. 3 se modifică în următoarea redacție:

„integrare - participare activă la viața economică, socială și culturală a societății moldovenești a străinilor care au obținut protecție internațională, azil politic sau un drept de ședere în Republica Moldova, precum și a cetățenilor Uniunii Europene care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova și dețin carte de rezidență. Străinii sunt împuterniciți să contribuie prin valorificarea întregului său potențial ca membri ai acestei societăți, să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile fără discriminare sau excluziune socială pentru propriul lor beneficiu și pentru beneficiul statului. Procesul de integrare este cuprinzător, participativ și presupune implicarea atât a străinului, cât și a autorităților publice responsabile.”.

(12) Art. 4 primul enunț din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 155-159, art. 508), cu modificările ulterioare, după textul *„cetățeni ai Republicii Moldova”* se introduce textul *„ , cetățeni ai Uniunii Europene”* și cuvântul *„sau”* se substituie cu cuvântul *„și”*.

(13) Art. 12 alin. (1) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 103, art. 355), cu modificările ulterioare, se completează cu litera h¹) și h²) cu următorul cuprins:

„h¹) exercită atribuția de punct de contact național și efectuează schimbul de informații cu instituțiile competente din statele membre ale Uniunii Europene, a Spațiului Economic European în privința cetățenilor Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și membrilor de familie ai acestora;

h²) asigură activitatea de punct de contact față de punctele de contact echivalente din statele membre ale Uniunii Europene în vederea cooperării și schimbului de informații.”.

(14) La lit. b) al art. 1 din Legea nr. 298/2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru egalitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 48 art. 148), cu modificările ulterioare, cifra „33” se substituie cu cifra „36”.

(15) Art. 150 din Codul Educației nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324 art. 634), cu modificările ulterioare, se completează cu alin. (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European au acces la învățământul general, la învățământul profesional tehnic și la formare în centre de recalificare în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova.”.

(16) Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.131-138 art. 249), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

a) Art. 21 se completează cu alin. (9) și (10) cu următorul cuprins:

(9) Salariații cetățeni ai Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și salariații membrii de familie ai acestora beneficiază de toate drepturile acordate salariaților cetățeni ai Republicii Moldova în ceea ce privește asigurarea cu locuințe de serviciu.

(10) Salariații menționați la alineatul (9) pot, în același temei și condiții ca și cetățenii Republicii Moldova, să se înscrie pe lista solicitanților de locuință de serviciu, în unitatea administrativ-teritorială, în care ocupă un loc de muncă, în cazul în care astfel de liste sunt ținute și beneficiază de drepturile care decurg din aceasta.”.

b) Art. 33 se completează cu alin. (6) cu următorul cuprins:

„(6) Alin. (5) nu se aplică cetățenilor Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și membrilor de familie ai acestora cu care contractul de locațiune se va încheia în conformitate cu alin. (4).”.

(17) Art. 14 din Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 448), cu modificările ulterioare, se completează cu un alineat nou, în următoarea redacție:

„(3) Ofertele de muncă și anunțurile privind locurile de muncă includ toate condițiile de ocupare a locului de muncă.”.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de Lege privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege este elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne de comun cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectului vizează dreptul la libera circulație și de ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a acestora.

Libera circulație a persoanelor este un principiu esențial al Uniunii Europene (UE), care se bazează pe ideea de a asigura o piață internă funcțională, unde cetățenii europeni să se poată deplasa, trăi și lucra în oricare dintre statele membre. Acest principiu a fost introdus și consolidat prin Tratatul de la Maastricht, fiind o componentă crucială a integrării europene.

Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte a fost semnat la 27 iunie 2014 și a intrat în vigoare la 1 iulie 2016.

La 3 martie 2022, Republica Moldova și-a depus cererea de aderare la UE. La 17 iunie 2022, Comisia Europeană și-a emis avizul privind cererea de aderare la UE. La 23 iunie 2022, Consiliul European a acordat Republicii Moldova **Statutul de Țară Candidată**.

În noiembrie 2023, Comisia Europeană a emis o recomandare de deschidere a negocierilor de aderare cu Republica Moldova. În decembrie 2023, liderii UE au decis să deschidă negocierile de aderare cu Republica Moldova și au invitat Consiliul să adopte cadrul de negociere, după finalizarea etapelor relevante prevăzute în raportul Comisiei.

În urma succeselor înregistrate Republica Moldova a adoptat un Plan Național de Acțiuni pentru aderare la Uniunea Europeană, document care conține acțiuni ce urmează a fi adoptate/implementate pentru a pregăti țara de o aderare deplină la Uniunea Europeană.

Prin acest plan precum și prin Planul Național de Reglementare, aprobat prin HG 841/2024 (acțiunea 163) dar și Foaia de parcurs privind „Statul de Drept” (*Criteriu de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană*), Republica Moldova și-a luat angajamentul să transpună în legislația națională directivele europene în materie de liberă circulație a cetățenilor europeni și membrilor de familie a acestora, inclusiv a lucrătorilor europeni.

Proiectul actului normativ a fost elaborat în vederea asigurării continuității implementării Acordului de Asociere RM – UE și în contextul alinierii cu angajamentele pe termen mediu din Planul Național de acțiuni pentru Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2024 – 2027, care

presupune armonizarea legislației Republicii Moldova la legislația Uniunii Europene. Aceste angajamente urmează a fi realizate prin acțiuni concrete prevăzute în următoarele documente de politici de stat:

1. Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte din 27.06.2014 (Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”, Capitolul 4 „Ocuparea forței de muncă, politica socială și egalitatea de șanse”, articolul 32 lit. (e) „gestionarea eficientă a migrației forței de muncă, al cărei obiectiv este consolidarea impactului pozitiv al acesteia asupra dezvoltării”).¹

2. Programul de asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova 2021-2027, cap. III Libertate, securitate și justiție, părțile vor colabora în următoarele domenii: Mobilitatea, migrația, azilul și gestionarea frontierelor, prin dezvoltarea unor modalități mai eficace de a oferi sisteme de migrație legală și circulară, inclusiv sisteme de migrație a forței de muncă, cu respectarea totodată a legislației și competențelor naționale existente, precum și cu respectarea deplină a drepturilor omului pentru toți lucrătorii migranți².

3. Planul Național de Acțiuni pentru Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024–2027:

Cluster 2 „Piața internă”, Capitolul 2 „Libera circulație a lucrătorilor”, acțiunea 1. „Proiect de lege pentru transpunerea Regulamentului (UE) nr. 492/2011 și acțiunea 10. „Proiect de lege pentru transpunerea Directivei 2014/54/UE.

Cluster 3 „Competitivitate și creșterea incluzivă”, Capitolul 26 „Educație și cultură”, acțiunea 19. „Proiect de act normativ pentru transpunerea Directivei Consiliului din 25 iulie 1977 privind educația copiilor lucrătorilor migranți”³.

Libera circulație a lucrătorilor este principiul fundamental stipulat în Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE), articolul 45, care oferă cetățenilor Uniunii, indiferent de reședința acestora, dreptul de a circula liber în alt stat membru pentru a lucra și/sau locui acolo în interes profesional și îi protejează împotriva discriminării pe motiv de cetățenie în ceea ce privește accesul la muncă, condițiile de muncă și de încadrare în muncă, în special cu privire la remunerare, concediere, impozitare și avantaje sociale, asigurându-le un tratament egal în raport cu resortisanții statului membru respectiv, în temeiul dreptului intern, al practicii naționale și al contractelor de muncă aplicabile.

Astfel, proiectul racordează cadrul normativ național la actele juridice ale Uniunii Europene prin transpunerea următoarelor acte juridice:

Directiva 2004/38 a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora;

¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:22014A0830\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:22014A0830(01))

² Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 273/105, din 21.10.2022, pag.119, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:22022D1997&from=EN>

³ https://www.legis.md/UserFiles/Image/RO/2024/mo%2064-69%20md/plan_45md.pdf

Directiva 2014/54/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor;

Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii.

Transpunerea documentelor menționate vor crea condiții facilitare pentru cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora în materie de libera circulație și ședere precum și de a beneficia de aceleași condiții sociale și de muncă ca și lucrătorii naționali.

2.2.Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor /lacunelor normative

Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova reglementează condițiile de intrare, ședere a cetățenilor străini pe teritoriul Republicii Moldova. Deși, legea vizată prevede anumite facilități la documentare pentru cetățenii Uniunii, dar nu prevede expres delimitarea conceptuală de ”cetățean al Uniunii Europene” și ”Resortisant al țării terțe”.

Deși cetățenii Uniunii nu au nevoie de viză pentru a intra în țară, aceștia trebuie să solicite un drept de ședere de la autoritățile competente din Republica Moldova dacă intenționează să rămână în țară pentru o perioadă mai lungă de 90 de zile, ceea ce este mai restrictiv decât reglementările din statele membre ale Uniunii Europene.

Dreptul de ședere se eliberează într-un anumit scop (*muncă, studii, reîntregirea familiei, etc*), respectiv neavând un scop bine determinat dreptul la ședere și la libera circulație în Republica Moldova este afectat sau condiționat mai restrictiv ca în statele membre.

În contextul în care Republica Moldova își continuă procesul de integrare europeană, este important ca legislația națională să fie adaptată pentru a asigura respectarea și implementarea completă a dreptului cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora la libera circulație și ședere pe teritoriul țării, fără un scop determinat.

Pentru a asigura respectarea dreptului cetățenilor Uniunii Europene la **libera circulație și ședere** în Republica Moldova, este esențial să se adopte o **lege specială** care să reglementeze aceste aspecte. Prezenta lege va contribui la alinierea legislației naționale la normele europene, facilitând mobilitatea cetățenilor Uniunii Europene, dar și va contribui la dezvoltarea economică și socială a țării. De asemenea, va asigura cetățenilor Uniunii Europene tratament egal, acces liber pe piața muncii și o reglementare clară și echitabilă a șederii lor în Republica Moldova. În acest sens, adoptarea legii speciale care să reglementeze dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora, reprezintă un pas important în alinierea Republicii Moldova la principiile fundamentale ale Uniunii Europene.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1.Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege are ca scop instituirea unui cadru normativ național clar, și adaptat standardelor europene, care să reglementeze și să faciliteze libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene, precum și a membrilor familiilor acestora, inclusiv a lucrătorilor din cadrul Uniunii Europene. În contextul procesului continuu de integrare europeană a Republicii Moldova și al încheierii acordului de asociere cu UE, proiectul de lege se aliniază la principiile fundamentale ale Uniunii Europene, precum libertatea de circulație a persoanelor și dreptul la stabilirea în orice stat membru.

Legea va asigura condiții clare și simplificate pentru intrarea și șederea cetățenilor Uniunii Europene în Moldova, fără a impune restricții suplimentare nejustificate. Prezenta Lege garantează dreptul de ședere direct fără a fi necesar ca cetățenii Uniunii Europene să îndeplinească condiții suplimentare. Acest drept se recunoaște automat în momentul aplicării legislației, ceea ce înseamnă că cetățenii Uniunii Europene nu vor fi supuși cerințelor suplimentare sau procedurilor birocratice pentru a obține un drept de ședere pe o perioadă mai mare de 90 de zile în Republica Moldova. Pentru a beneficia de acest drept, cetățenii Uniunii Europene vor trebui doar să depună o cerere chestionar pentru obținerea unei carte de rezidență, care va reprezenta documentul oficial ce atestă statutul lor de ședere legală pe teritoriul Moldovei. Procedura pentru obținerea cărții de rezidență este simplificată, rapidă și transparentă, eliminând orice întârzieri inutile sau formalități complicate. Astfel, cetățenii Uniunii Europene vor putea obține dreptul de ședere într-un mod eficient, fără obstacole administrative.

Proiectul reglementează drepturile membrilor familiilor cetățenilor Uniunii, inclusiv a soților, copiilor și altor membri ai familiei, care vor putea să trăiască și să lucreze alături de cetățenii Uniunii Europene în Republica Moldova.

Legea prevede restrângerea dreptului la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldovei în scopul asigurării securității naționale și ordinii publice. În acest context, pot fi impuse măsuri care afectează temporar (maxim 15 ani) dreptul cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie a acestora de a intra și de a rămâne pe teritoriul Republicii Moldova.

Proiectul de lege cuprinde 43 de articole, grupate în 8 capitole.

În primul capitol „Dispoziții generale”, au fost definite noțiunile utilizate în textul actului normativ, obiectul și scopul acestuia. Scopul urmărit de proiectul actului normativ constă în instituirea unui cadru juridic care să faciliteze condițiile de intrare și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a lor, aplicându-le un tratament diferit față de ceilalți străini care intră în Republica Moldova.

În al doilea capitol, „Intrarea și ieșirea”, au fost inserate dispoziții care stabilesc condițiile de intrare și ieșire pe teritoriul Republicii Moldova atât a cetățenilor UE, cât și a membrilor lor de familie. Totodată, au fost prevăzute și situațiile când persoanelor date li se poate interzice intrarea și ieșirea din/în țară.

În al treilea capitol al proiectului, „Evidența, șederea și documentarea”, se descriu procedurile aplicabile la înregistrarea cetățenilor Uniunii Europene și membrilor lor de familie, condițiile de recunoaștere a dreptului de ședere, procedura de obținere a actelor de rezidență.

În capitolul al patrulea, „Ședere permanentă”, se cuprind dispoziții care prevăd condițiile de eligibilitate pentru dreptul de ședere permanentă pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, conform proiectului, după o ședere legală și continuă de cel puțin 5 ani, atât cetățeanul Uniunii Europene, cât și membrul familiei acestuia, capătă dreptul de ședere permanentă.

În al cincilea capitol, este prevăzut ce trebuie să conțină decizia de refuz în acordarea sau prelungirea dreptului de ședere, precum și modalitate de a contesta această decizie. La fel, este reglementat și statutul persoanei pe teritoriul Republicii Moldova pe perioada examinării contestației.

În al șaselea capitol, „Drepturile fundamentale și obligațiile”, se prevăd un șir de drepturi și garanții de exercitare a acestora de către subiecți, potrivit principiului non-discriminării pe motive de cetățenie.

-garantează dreptul de a nu fi tratați diferit pe teritoriul Republicii Moldova, față de lucrătorii naționali, pe criterii de cetățenie, iar în cazul în care rămân fără un loc de muncă, acordarea asistenței la subdiviziunile de ocupare a forței de muncă.

-garantează dreptul copiilor resortisantului unui stat membru al UE și a SEE, care este sau a fost încadrat în muncă pe teritoriul Republicii Moldova, de a fi admiși în sistemul de învățământ general, la cursurile de formare profesională în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova

-desemnează Consiliul pentru egalitate, în calitate de autoritate națională pentru promovarea, monitorizarea și susținerea egalității de tratament pentru toți lucrătorii din UE și membrii familiilor lor care își exercită dreptul la liberă circulație pe teritoriul RM, de asemenea Consiliul va și instituția coordonatoare a cooperării și schimbului de informații la nivel național între instituțiile responsabile și punct de contact față de punctele de contact echivalente din alte state membre UE, care își exercită dreptul la liberă circulație pe teritoriul RM.

Precizăm însă, că activitățile care implică exercitarea prerogativelor de putere publică pot fi desfășurate pe teritoriul țării, doar de persoane care au cetățenia Republicii Moldova și nu cad sub incidența prezentei legi.

Al șaptelea capitol, „Restrângerea dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova”, se conțin norme care pot fi aplicate în raport cu subiecții legii pentru limitarea exercitării drepturilor prevăzute de prezenta lege, în cazurile când aceștia reprezintă o amenințare la adresa securității naționale, ordinii ori sănătății publice.

Al optulea capitol, „Garanții procedurale”, cuprinde norme privind drepturile procesuale ale subiecților legii în cadrul procedurii administrative în care sunt vizați, precum și sancțiunile ce pot fi aplicate.

Al nouălea capitol, „Dispoziții finale și tranzitorii” cuprinde norme privind modul de punere în aplicare a prezentei legi, soluționarea eventualelor conflicte legislative în procesul aplicării noilor norme juridice în raporturile juridice apărute înainte de intrarea în vigoare a legii. Acest capitol cuprinde de asemenea norme modificatoare a unui șir de acte normative în vederea racordării legislației conexe la prezenta lege.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului de lege, a fost luată în considerare posibilitatea de a elimina cerința obținerii unei cărți de rezidență pentru cetățenii Uniunii Europene. Cu toate acestea, după o analiză detaliată a legislației naționale din diverse domenii ale Republicii Moldova, am ajuns la concluzia că o astfel de măsură nu poate fi implementată în prezent. Motivul principal este că, fără un act de identitate emis de autoritățile Republicii Moldova, cetățenii Uniunii, nu au acces la o gamă largă de servicii esențiale. În Republica Moldova, instituțiile publice și private solicită constant prezentarea unui act de identitate național pentru a accesa servicii administrative, sociale, educaționale, de sănătate sau pentru a încheia diverse tipuri de contracte. Astfel, este imperativ ca aceștia să fie identificați oficial prin intermediul unui document emis de autoritățile moldovenești, respectiv Cartea de rezidență. Această măsură nu doar că răspunde cerințelor administrative, dar și protejează interesele legale ale cetățenilor europeni care locuiesc în Republica Moldova, garantându-le drepturile în conformitate cu reglementările internaționale și standardele naționale.

La fel în cadrul procesului de elaborare a proiectului de lege, a fost analizată posibilitatea de a exclude cerința privind prezentarea cazierului juridic din țara de origine pentru cetățenii Uniunii Europene care solicită ședere pe teritoriul Republicii Moldova. Cu toate acestea, după o evaluare detaliată, s-a ajuns la concluzia că menținerea acestei cerințe este esențială. Cazierul juridic rămâne singurul instrument eficient prin care autoritățile pot verifica dacă o persoană are sau nu antecedente penale. Această măsură este foarte importantă având în vedere că Republica Moldova nu are acces direct la sistemul informatic european ECRIS (European Criminal Records Information System), care permite schimbul rapid de informații despre antecedentele penale ale cetățenilor din statele membre ale Uniunii Europene.

În absența accesului la acest sistem, cazierul juridic din țara de origine reprezintă o metodă necesară și unică prin care autoritățile naționale pot verifica istoricul penal al solicitantului și pot asigura că persoanele care doresc să rămână pe teritoriul țării nu reprezintă un risc pentru ordinea publică sau securitatea națională.

Astfel, menținerea cerinței privind cazierul juridic din țara de origine este importantă pentru protejarea integrității sistemului de securitate și pentru asigurarea unui cadru legislativ care garantează siguranța cetățenilor Republicii Moldova, dar și drepturile celor care aleg să trăiască și să lucreze în această țară noastră.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Unul dintre cele mai vizibile efecte ale liberei circulații asupra sectorului public este creșterea cererii pentru servicii publice, în special în domenii precum educația, sănătatea, protecția socială.

Libera circulație a cetățenilor Uniunii Europene are un impact semnificativ asupra sectorului public, aducând atât oportunități, cât și provocări. Este esențial

ca Republica Moldova să adopte politici eficiente de gestionare a migrației și integrare socială, astfel încât să profite la maxim de beneficiile economice și sociale, și în același timp să minimalizeze riscurile asociate cu creșterea cerințelor de servicii publice și tensiunile sociale.

Aprobarea modificărilor propuse în proiectul de lege vor avea impact asupra sectorului public. Fiecare autoritate publică urmează să facă modificări a cadrului juridic sectorial conex pentru a-l aduce în concordanță cu noile prevederi, iar aceasta va crește volumul de lucru al angajaților autorităților publice implicate în proces.

Consiliul pentru egalitate va avea o nouă atribuție, fiind desemnat în calitate de autoritate națională pentru promovarea, monitorizarea și susținerea egalității de tratament pentru toți lucrătorii din UE și membrii familiilor lor. Această atribuție va impune Consiliului pentru egalitate și altor autorități publice o colaborare mai strânsă între instituțiile implementatoare, îndeosebi și cu omologii săi din țările UE, iar în acest sens, va fi modificată structura autorității prin crearea unei noi direcții.

Sporirea numărului lucrătorilor de cetățeni UE împreună cu membrii lor de familie, va crește numărul persoanelor beneficiare de măsuri de integrare a străinilor, precum studierea limbii române și încadrarea în sistemul de învățământ, ceea ce ar putea genera necesități de unități didactice suplimentare.

Pe de altă parte, libera circulație a lucrătorilor are și un șir de avantaje, precum simplificarea procedurii de documentare a acestor cetățeni, ei fiind deja cu acte în regulă care le permit circulația liberă în spațiul UE și drepturi egale cu cele ale cetățenilor RM, nefiind necesare alte proceduri speciale de documentare.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Cheltuielile de implementare a legii, în partea ce ține de crearea mecanismelor de asigurare a libertății de circulație și ședere a cetățenilor UE și membrilor lor de familie, potrivit estimărilor Ministerului Afacerilor Interne, ar constitui 208,00 mii lei din bugetul de stat (Acțiune 163, Planul național de reglementări pentru anul 2025).⁴

Având în vedere faptul, că la moment în Republica Moldova nu există o statistică a numărului de lucrători, cetățeni UE și a membrilor săi de familie, copii, ce urmează a fi încadrați în sistemul educațional, este dificil de estimat numărul lor, care în rezultatul aprobării modificărilor își vor exercita dreptul la libera circulație și pe teritoriul RM. Reieșind din această constatare, impactul financiar va fi estimat de fiecare instituție implementatoare în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pentru perioada 2026-2028.

Crearea și dezvoltarea continuă a SI se va asigura din contul și în limita mijloacelor financiare alocate Ministerului Afacerilor Interne, în particular Inspectoratului General pentru Migrație în legile bugetare anuale și din alte surse neinterzise de legislație și, la această etapă, nu necesită cheltuieli suplimentare.

⁴ HG 841/2024;

4.3. Impactul asupra sectorului privat
- clarificarea și simplificarea procedurilor legale; - contribuția la dezvoltarea economică prin consum de produse și servicii, taxe și participare activă în economie. În sectorul privat, impactul îl vor simți în primul rând angajatorii care vor beneficia de un flux de forță de muncă - potențiali viitori angajați pentru care nu va fi necesar perfectarea permiselor de ședere și de muncă și aplicarea uniformă a aceluiași prevederi legale ca cetățenilor RM. - clarificarea și simplificarea procedurilor legale; contribuția la dezvoltarea economică prin consum de produse și servicii, taxe și participare activă în economie.
4.4. Impactul Social
- asigurarea securității statului și ordinii publice; - continuarea eforturilor de a oferi acces cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie ai acestora la piața muncii, servicii sociale, de educație, sănătate și asistență socială; - gestionarea eficientă a fluxului de persoane și stabilirea condițiilor transparente în procedura de documentare. Se estimează că pe parcursul implementării modificărilor propuse să crească capacitatea forței de muncă în țară și respectiv și gradul ei de ocupare, influențând creșterea nivelului de salarizare în tendința de uniformizare cu standardele europene de salarizare. Un alt avantaj ar fi creșterea fondurilor de asigurări sociale și cel de asigurare medicală, prin plata egală a contribuțiilor lucrătorilor UE cu cele ale lucrătorilor naționali. Responsabilitatea respectării drepturilor acordate lucrătorilor din UE, vor responsabiliza angajatorii și întreaga societate privind sănătatea și securitatea în muncă, accesul la serviciile sociale, educaționale și culturale. 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal. 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Actele normative ce urmează a fi modificate, conțin clauza de nediscriminare pe orice tip de criteriu, iar modificările propuse au fost trecute prin prisma echității și egalității de gen pentru a oferi oportunități egale în toate domeniile vieții sociale. Toate acestea însă impun respectarea principiului egalității de tratament, ceea ce înseamnă că angajatorii trebuie să ofere condiții de muncă egale și echitabile, indiferent de gen, naționalitate sau alte criterii.
4.5. Impactul asupra mediului
Pornind de la obiectul de reglementare al proiectului cauză nu va avea impact direct asupra mediului.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Directiva 2004/38/CE privind dreptul cetățenilor Uniunii și al membrilor familiilor acestora de a circula și de a se stabili liber pe teritoriul statelor membre reglementează dreptul fundamental la liberă circulație și ședere în Uniunea Europeană, după cum urmează:

- stabilește condițiile pentru dreptul la liberă circulație și ședere (atât temporară, cât și permanentă) pentru cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora;
- definește limitele impuse drepturilor respective pentru motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică;
- clarifică statutul persoanelor care desfășoară o activitate salariată sau o activitate independentă, sunt studenți sau nu desfășoară o activitate remunerată.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezenta lege asigură transpunerea parțială a următoarelor acte:

- Directiva 2004/38/CE A Parlamentului European și a Consiliului privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor Text cu relevanță pentru SEE;
- Directiva 2014/54/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor Text cu relevanță pentru SEE;
- **Directiva Consiliului** din 25 iulie 1977 privind educația copiilor lucrătorilor migranți (77/486/CEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L nr. 199/32 din 06.08.1977, (CELEX: 31977L0486)
- **Regulamentul (UE) nr. 492/2011** al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii Text cu relevanță pentru SEE.
- **Directiva 2004/38/CE**, Transpunere primară, totală. Obiectivul acestei directive este reglementarea dreptului cetățenilor UE și al membrilor familiilor acestora la liberă circulație și ședere în statele membre. Aceasta stabilește drepturile de intrare, ședere și rezidență permanentă, precum și condițiile în care aceste drepturi pot fi restricționate din motive de ordine publică, securitate sau sănătate publică. De asemenea, definește condițiile pentru accesul membrilor de familie, inclusiv cei din state terțe.
- **Regulamentul (UE) nr. 492/2011:**

Transpunere primară parțială.

Capitolul I: Se transpun articolele 1 – 10 prin conferirea drepturilor care derivă din libertatea de circulație a lucrătorilor și definește domeniile specifice în care este interzisă discriminarea pe motiv de cetățenie, obiectivul acestora fiind acordarea următoarelor drepturi pentru cetățenii țărilor membre UE, cetățenilor SEE și membrilor de familie ai acestora:

- accesul la locuri de muncă;
- a) la condițiile de muncă și de încadrare în muncă, în special în ceea ce privește remunerarea, concedierea, securitatea și sănătatea în muncă, iar în cazul

în care lucrătorii din UE rămân fără un loc de muncă, reintegrarea profesională și reangajarea;

- b) accesul la avantajele sociale și fiscale;
- c) afilierea la organizații sindicale și dreptul de a fi ales în organele reprezentative ale lucrătorilor;
- d) accesul la formare;
- e) accesul la locuințe;
- f) accesul la educație, la cursurile de ucenicie și de formare profesională pentru copiii lucrătorilor din UE;
- g) asistența acordată la oficiile forței de muncă.

Capitolul II a fost abrogat, fiind revizuit prin prisma necesității constituirii unei rețele europene de servicii de ocupare a forței de muncă: aprobarea Regulamentului (UE) 2016/589 și a Regulamentului (UE) 2019/1149 de instituire a Autorității Europene a Muncii.

Capitolul III de asemenea nu este supus transpunerii, conținând norme UE neaplicabile la moment și care fac referire la activitatea Comisiei Europene, aceste norme vor fi aplicabile direct din momentul aderării RM la UE.

- **Directiva 2014/54/UE:**

Transpunere primară, totală. Obiectivul acestei directive este stabilirea unui cadru general comun de dispoziții adecvate, pentru a facilita aplicarea mai eficientă și uniformă a drepturilor lucrătorilor cetățeni ai UE, ai SEE și membrii de familie ai acestora, conferite prin articolele 1-10 din Regulamentul (UE) 492/2011. De asemenea desemnarea unui centru național de contact pentru promovarea, monitorizarea și susținerea egalității de tratament pentru toți lucrătorii din UE și membrii familiilor lor, precum și garantarea accesului la proceduri administrative sau judiciare adecvate pentru a contesta comportamentul discriminatoriu, în caz că acesta a avut loc.

- **Directiva Consiliului (77/486/CEE):**

Transpunere primară, totală. Obiectivul directivei este ca statul gazdă să asigure frecventarea obligatorie a școlii de către copiii lucrătorilor resortisanți ai unui stat UE, dacă acești copii locuiesc pe teritoriul statului membru în care resortisantul respectiv își desfășoară activitatea ca angajat.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

1. Site-ul Ministerului Afacerilor Interne la rubrica „Transparență”/„Consultări publice”/„Inițierea elaborării actelor normative”.

<https://mai.gov.md/ro/consultari-publice;>

2. Site-ul Particip.gov.md

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-lege-privind-libera-circulatie-si-sederea-pe-teritoriul-republicii-moldova-a-cetatenilor-uniunii-europene-si-a-membrilor-familiilor-acestora/14035>

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției și expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție, conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Guvernul, ulterior intrării în vigoare a legii adoptate, va elabora proiecte de acte pentru ajustarea cadrului normativ în vigoare la prevederile prezentei legi. Totodată, Guvernul își va ajusta cadrul normativ subsecvent legii, precum și va propune Parlamentului proiecte de acte menite să pună în aplicare legea adoptată conform prezentului proiect.

Prin dispozițiile finale ale proiectului se aduc modificări la principalele acte normative conexe în vederea ajustării la noul cadru legal, după cum urmează:

- 1) Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995;
- 2) Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală;
- 3) Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător;
- 4) Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale;
- 5) Legea nr. 756/1999 asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale;
- 6) Legea sindicatelor nr. 1129/2000;
- 7) Codul Muncii nr. 154/2003;
- 8) Codul Contravențional nr. 218/2008;
- 9) Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova;
- 10) Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova;
- 11) Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități;
- 12) Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității;
- 13) Legea nr. 298/2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru egalitate;
- 14) Codul Educației nr. 152/2014;
- 15) Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe;
- 16) Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.

Actele normative sectoriale care vor defini procedurile de implementare, urmează a fi modificate/elaborate, pentru a fi aduse în concordanță cu noile prevederi legale din proiect. Lista actelor normative sectoriale va fi determinată de fiecare autoritate implicată în elaborarea prezentului proiect de lege, pe fiecare domeniu în parte: muncă, educație, sănătate, infrastructură, justiție, finanțe, etc. Acest exercițiu va fi realizat inclusiv în contextul transpunerii de către autoritățile menționate a altor Directive UE, cu scopul corelării prevederilor acestora.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În implementarea actului normativ sunt implicate autoritățile publice cu competențe directe în domeniul migrației: Ministerul Afacerilor Interne prin

Inspectoratul General pentru Migrație, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă, Agenția Servicii Publice.

Se consideră că autoritățile menționate dispun de resursele necesare pentru punerea în aplicare a prezentului proiect, în caz de necesitate se va apela la dezvoltarea proiectelor de asistență externă.

Secretar general al ministerului

Vladislav COJUHARI

Sinteza
obiecțiilor și propunerilor consultărilor prealabilă (recomandărilor)

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind libera circulație și șederea pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora

Nr. d/o	Denumirea autorității, nr. avizului	Conținutul propunerilor și obiecțiilor	Notă asupra propunerilor și obiecțiilor
1.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova demersul 14.03.2025 nr. 08/1330	1. La art.3, la noțiunea „membrii de familie extinsă”, cuvântul „minor” va fi substituit cu cuvântul „copiii”. 2. Se propune excluderea alin. (2) și (3) de la art. 13, deoarece conținutul acestor norme a fost reformulat și expus într-o nouă redacție la art. 36 alin.(5) „Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie a acestora nu pot fi expulzați în cazul în care dețin carte de rezidență și sunt înregistrați la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă cu statut de șomer, conform Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.”. 3. Se propune expunerea art. 22 în următoarea redacție: „Articolul 22. Derogări aplicabile lucrătorilor care și-au încetat activitatea și membrilor familiilor acestora (1) Dreptul de ședere permanentă în Republica Moldova se acordă înaintea încheierii șederii continue în cazurile în care: a) lucrătorul care a avut reședința în Republica Moldova o perioadă neîntreruptă mai mare de trei ani și a realizat o activitate salariată sau pe cont propriu cel puțin douăsprezece luni înainte de încetarea activității de muncă pe motiv de atingere a vârstei stabilite pentru obținerea dreptului la pensie pentru limită de vârstă, ori ca urmare a pensionării anticipate pentru carieră lungă; b) lucrătorul care desfășoară o activitate salariată sau pe cont propriu și a avut reședința în Republica Moldova de cel puțin doi ani și încetează să-și desfășoare activitatea din cauza pierderii capacității de muncă urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale. Condiționalitatea privind durata șederii nu se aplică în cazul în care lucrătorul beneficiază de indemnizație de dizabilitate acordată urmare a unui accident de muncă sau a îmbolnăvirii profesionale; c) lucrătorul care a desfășurat o activitate salariată sau pe cont propriu într-un alt stat membru al Uniunii Europene, are șederea neîntreruptă pe teritoriul Republicii Moldova timp de trei ani și revine zilnic sau cel puțin o dată pe săptămână. (3) Indiferent de cetățenie, membrii de familie a unui lucrător, care locuiesc împreună cu acesta pe teritoriul Republicii Moldova, au dreptul la ședere permanentă, dacă lucrătorul a dobândit dreptul de ședere permanentă pe teritoriul Republicii Moldova în condițiile alineatului (1).	1. Se acceptă 2. Nu se acceptă Proiectul vine să transpună norma prevăzută de Directivă. Mai mult ca atât nu este cazul de reformulat deoarece expulzare se face doar în condițiile legii penale. 3. Se acceptă parțial Art. 22 alin. (1) a fost reformulat după recomandări și renumerotat articolul (art.21). Propunerea pentru alin. (3), este reglementat la art. 19 alin. (3) din proiectul de lege. Propunerea pentru alin. (4), este reglementat la art. 21 lit. d) din proiectul de lege.

		(4) În cazul survenirii decesului lucrătorului înainte de obținerea permisului de ședere permanentă, membrii de familie a acestuia care au locuit împreună cu lucrătorul, obțin dreptul de ședere permanentă în următoarele situații: a) la data survenirii decesului, lucrătorul a avut ședere neîntreruptă pe teritoriul Republicii Moldova cel puțin 2 ani, sau; b) decesul lucrătorului a fost cauzat de un accident de muncă sau de o boală profesională, sau; c) soțul/soția supraviețuitor/toare a pierdut cetățenia Republicii Moldova prin căsătoria cu lucrătorul.”. 4. Se propune expunerea art. 25 în următoarea redacție: „Articolul 25. Dreptul la familie Cetățenii Uniunii Europene au dreptul de a se căsători și de a desface căsătoria în conformitate cu legislația. Ei se bucură de dreptul la familie și au îndatoriri în relațiile de familie.”. 5. La art. 26, alin. (7) se propune următoarea redacție „ La angajare se acordă prioritate cetățenilor naționali, în vederea realizării echilibrului între ofertele și cererile de locuri de muncă din Republica Moldova.” 6. La art. 37, alin. (2), lit. c) cuvântul „minori” va fi exclus, și textul „copii inapți” va fi expus în redacție „copii majori inapți”. 7. La art. 38, alin. (2), lit. c), cuvântul „minor” va fi substituit cu cuvântul „copii”. 8. Se propune expunerea art. 42 în următoarea redacție: „Articolul 42. Dispoziții Finale (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, următoarele acte normative se modifică după cum urmează: a) Art. 8 alin. (1) din Legea nr. 242/2010 cu privire la taxele consulare Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 231-234 art. 732, se completează cu litera w1 în următoarea redacție: „w1) la perfectarea vizelor membrilor de familie ai cetățenilor Uniunii Europene;”;	4. Se acceptă (renumerotat în art. 28) 5. Se acceptă Formularea este expusă în alin. (6) art. 29 6. Se acceptă (renumerotat în art. 40 alin. (3)) 7. Se acceptă (renumerotat în art. 41 alin. (2). 8. Se acceptă parțial, au fost excluse modificările de la Legea nr. 257/2013
--	--	--	--

		Alin. (3) art. 1 din Legea nr. 257/2013 cu privire la resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize se resortisanții statelor terțe care sânt exonați de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova, Monitorul Oficial al Republici Moldova nr. 1-3 art. 02 se modifică în următoarea redacție: „(3) În sensul prezentei legi, „resortisant al unui stat terț” înseamnă orice persoană care deține cetățenia unuia din statele, entitățile sau autoritățile teritoriale prevăzute în anexele nr. 1, 2 și 3, inclusiv refugiații și apatrizii domiciliați în statele, entitățile, autoritățile teritoriale sau regiunile administrative speciale respective care sunt în posesia unui document de călătorie eliberat de către acestea, cu excepția statelor Uniunii Europene și a statelor din Spațiul Economic European.”. Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Monitorul Oficial al Republici Moldova nr. 372-382 art. 342, se completează cu litera e) în următoarea redacție: “e) cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova.” Noțiunea de integrare definită la art. 3 din Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Monitorul Oficial al Republici Moldova nr. 372-382 art. 342, se modifică în următoarea redacție: “integrare – participare activă la viața economică, socială și culturală a societății moldovenești a străinilor care au obținut protecție internațională, azil politic sau un drept de ședere în Republica Moldova, precum și a cetățenilor Uniunii Europene care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova și dețin carte de rezidență. Străinii sunt împuterniciți să contribuie prin valorificarea întregului său potențial ca membri ai acestei societăți, să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile fără discriminare sau excluziune socială pentru propriul lor beneficiu și pentru beneficiul statului. Procesul de integrare este cuprinzător, participativ și presupune implicarea atât a străinului, cât și a autorităților publice responsabile.” Art. 14 din Legea cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj nr. 105/2018 (Monitorul Oficial al Republici Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 448), se completează cu un alineat nou, în următoarea redacție: ”(3) Ofertele de muncă și anunțurile privind locurile de muncă includ toate condițiile de ocupare a locului de muncă.”. Codul Muncii nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648) se completează după cum urmează: Art. 3 se completează cu lit. b1) cu următorul cuprins:	
--	--	--	--

		„b1) salariaților cetățeni ai Uniunii Europene și Spațiului Economic European, încadrați în baza unui contract individual de muncă, care prestează muncă în Republica Moldova;”. La art. 46 alin. (9) după textul „cetățenii Republicii Moldova,” se introduce textul „ai Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European, ”. Art. 150 din Codul Educației nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324 art. 634) se completează cu alin. (11) cu următorul cuprins: „(11) Cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European au acces la învățământul general, la învățământul profesional tehnic și la formare în centre de recalificare în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova.”. Art. 4 primul enunț din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 155-159, art. 508), după textul „cetățeni ai Republicii Moldova” se introduce textul „, cetățeni ai Uniunii Europene.” și cuvântul „sau” se substituie cu cuvântul „și”. La Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 34, art. 373): La art. 9, alin. (4) textul „Cetățenii străini și apatrizii” se substituie cu textul „Cetățenii Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European, cetățenii străini și apatrizii”. La art. 26, alin. (1), textul „lit. a)–c)” se completează cu textul „, și e)” La art. 9 alineatul (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585/1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 38-39, art. 280) textul „lit. a)–c) ” se completează cu textul „, și e)”. La art. 19, alin. (6) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489/1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1-4, art. 2) la primul enunț, textul „cetățenilor Republicii Moldova și asupra” se substituie cu textul „, cetățenilor Republicii Moldova, cetățenilor Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European,”. Art. 12 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 103, art. 355) se completează cu litera h1) și h2) cu următorul cuprins: „h1) exercită atribuția de punct de contact național și efectuează schimbul de informații cu instituțiile competente din statele membre ale Uniunii Europene, a Spațiului Economic European în privința cetățenilor Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și membrilor de familie ai acestora; h2) asigură activitatea de punct de contact față de punctele de contact echivalente din statele membre ale Uniunii Europene în vederea cooperării și schimbului de informații.” La lit. b) al art. 1 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru egalitate nr. 298/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 48 art.148) cifra „33” se substituie cu cifra „36”. Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.131-138 art. 249), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:	
--	--	--	--

		Art. 21 se completează cu alin. (9) și (10) cu următorul cuprins: „(9) Salariații cetățeni ai Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și salariații membrii de familie ai acestora beneficiază de toate drepturile acordate salariaților cetățeni ai Republicii Moldova în ceea ce privește asigurarea cu locuințe de serviciu. (10) Salariații menționați la alineatul (9) pot, în același temei și condiții ca și cetățenii Republicii Moldova, să se înscrie pe lista solicitanților de locuință de serviciu, în unitatea administrativ-teritorială, în care ocupă un loc de muncă, în cazul în care astfel de liste sunt ținute și beneficiază de drepturile care decurg din aceasta.”. Art. 33 se completează cu alin. (6) cu următorul cuprins: „(6) Alin. (5) nu se aplică cetățenilor Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și membrilor de familie ai acestora cu care contractul de locațiune se va încheia în conformitate cu alin. (4).” La Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător (Monitorul Oficial Nr. 72-73 art. 485): La art. 1, alin. (11) textul „cetățean al Republicii Moldova,” se completează cu textul „cetățean al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European,”. La art. 2, textul „capacitate de exercițiu,” se completează cu textul „cetățean al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European,”. La Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756/1999, la art. 3, lit. (a) textul „cetățenii Republicii Moldova” se completează cu textul „cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European,”. (2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.”.	
2.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova demersul nr. 838 din 17.03.2025	Recomandăm o serie de redactări și modificări ale proiectului de lege, implicit: 1. la art. 8 alin (1) este necesară redactarea textului „Membrii de familie resortisant al statului terț”; 2. la art. 10 este necesară reformularea alin. unic, în vederea asigurării clarității normei. Redacția actuală este confuză în privința aplicării sau nu a art. 23 din Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova în privința cetățenilor Uniunii Europene; 3. la art. 15 alin. (5) cuvântul „juridic” se substituie cu termenul „judiciar”;	1. Se acceptă parțial. S-a expus în altă redacție cu folosirea termenului <i>“care sunt cetățeni ai unui stat din afara Uniunii Europene”</i> 2. Se acceptă 3. Se acceptă

		4. la art. 20 alin. (2) litera b) considerăm discreționară și, în egală măsură, disproporționate prevederile cu privire la valoarea investițiilor și locurile de muncă create. Discreționară formularea „peste 100 de locuri de muncă” și disproporționate valorile, odată ce sunt puține sectoarele economice în care în valoare de un milion de euro investiții să poți crea 100 (peste 100) de locuri de muncă. Recomandăm ajustările gramaticale și modificările care se impun; 5. la art. 35 alin. (2) litera c) nu este suficient de clar cine efectuează verificări pentru a stabili existența resurselor disponibile și constată că persoana a devenit o povară excesivă pentru sistemul de asigurări sociale.	4. Se acceptă . Au fost excluse aceste prevederi. 5. Se acceptă. Norma a fost expusă într-o nouă redacție. (art. renumerotat)
2.	Ministerul Educației și Cercetării demersul nr. 07-09/1635 din 11.03.2025	1. La clauza de adoptare, a include spre transpunere: Directiva Consiliului din 25 iulie 1977 privind educația copiilor lucrătorilor migranți (77/486/CEE) publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene (JOCE) nr.199 din august 1997. 2. Articolul 29, alineatul (1) va avea următorul cuprins “Cetățenii unui stat membru al Uniunii Europene, inclusive copii acestora care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova au acces la sistemul național de educație, în conformitate legislația în vigoare”	1. Se acceptă 2. Se acceptă
3.	Ministerul Justiției demersul 13.03.2025 nr. 04/1-2550	Ministerul Justiției se va expune asupra proiectului de lege privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora, în cadrul efectuării expertizei juridice, conform prevederilor art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	1. Se acceptă
4.	Serviciul de Informații și Securitate demersul nr. IE2407 din 14.03.2025.	1. La art.3, autorul prevede noțiunea de) partener - resortisant al unui stat terț necăsătorit, care locuiește împreună și întreține o relație durabilă cu un cetățean al Uniunii Europene necăsătorit, relație dovedită prin acte, și împreună au cel puțin un copil comun. Astfel din conținutul noțiunii nu rezultă că partenerul trebuie să facă dovada de conviețuire. În concluzie, persoana ca să fie partener trebuie să demonstreze că relația pe care o are cu un cetățean al Uniunii este durabilă, iar existența unui copil comun nu este dovada suficientă. 2. De revizuit noțiunea de drept de ședere astfel încât să cuprindă cetățenii Uniunii Europene, cât și ai statelor non-UE.	1. Se acceptă . Noțiunea a fost reformulată. 2. Se acceptă parțial. Dreptul de ședere se acord doar pentru membrii de familie care nu sunt cetățeni UE. Pentru cet. UE, dreptul de ședere izvorăște din

		3. La art. 11 alin. (1) lit. a) se completează cu cuvântul “bănuît” 4. La art. 15 alin. (9) autorul prevede că Cartea de rezidență se confecționează de către Agenția Servicii Publice, iar la art.21 alin (8), se menționează că cartea de rezidență se confecționează de organul desemnat de Guvern. Astfel, considerăm a fi aleasă o singură formulă în ceea ce privește confecționarea cărții de rezidență. 5. Art.15 alin. (11) stipulează că actul administrativ prin care se refuză emiterea cărții de rezidență poate fi contestat în ordinea stabilită de Codul administrativ nr. 116/2018, ca la art. 17. Alin. (4) se repete aceeași idee, respectiv se propune excluderea alin. (11). 6. La art. 18 autorul prevede mecanismul de acordare și prelungire a dreptului de ședere pentru membrii de familie a cetățenilor UE, însă în ceea ce privește prelungirea acestui drept, autorul nu are reglementat această posibilitate . În aceeași logică, atât timp cât cetățenii UE au dreptul de contestare a deciziei de refuz, și membrii lor de familie necesită a avea această prerogativă. Considerăm necesar completarea corespunzătoare a acestui articol. 7. La art. 34 alin. (2) lit. b), desfășoară activități în dauna intereselor Republicii Moldova, considerăm oportun de a revizui și expune cu următorul conținut:	prevederile prezentei legi. Noțiunea a fost reformulată în așa fel ca să cuprindă dreptul de ședere pemanentă care se acordă și cetățeanului UE. 3. Nu se acceptă. Norma a fost reformulată, într-o nouă redacție. Este utilizată formula nu li se autorizează ieșirea în cazurile în care este aplicat un consemn la frontieră privind nepermiterea ieșirii: 4. Se acceptă. Norma a fost uniformizată și expusă la art. 16, alin. (2) 5. Se acceptă. Norma a fost uniformizată și expusă în Capitolul VII. 6. Se acceptă. 7. Se acceptă. (Art. renumerotat în art. 37 (2) lit.b)
--	--	---	--

		„desfășoară activități ce constituie pericol deosebit pentru securitatea statului Republicii Moldova” 8. La art. 35 alin. (4) autorul consemnează elementele obligatorii pe care trebuie să le conțină decizia de revocare a dreptului de ședere, printre care termenul în care cetățeanul UE sau membrul de familie al acestuia trebuie să părăsească teritoriul Republicii Moldova, însă la alin. (6) se precizează că cetățenii UE și membrii de familie ai acestora sunt obligați să părăsească teritoriul Republicii Moldova dacă Inspectoratul General pentru Migrație a stabilit această măsură în decizia de revocare a dreptului de ședere.... Așadar, regulile expuse la alin. (4) și alin (6) se află în opoziție din motiv că în primul caz cetățenii UE au obligația de a părăsi țara, iar în cel de-al doilea caz, vor părăsi țara numai dacă acesta măsură este menționată în decizia de revocare. Astfel, urmează a fi soluționată această contradicție	8. Nu se acceptă Persoana are obligația de a părăsi teritoriul Republicii Moldova, numai dacă această obligație este indicată în decizia de refuz a dreptului de ședere/ de eliberare a cărții de rezidență sau în decizia de revocare. Fără a fi inclusă în decizia emisă în privința sa, o asemenea obligație cetățeanul UE, sau membrul de familie a acestuia nu are obligația de a părăsi Republica Moldova.
5	Agenția Servicii Publice demersul nr. 01/3732 din 17.03.2025	Vă comunică următoarele obiecții și propuneri. 1. la art. 4: - alin. (2) – de extins competența Inspectoratului General pentru Migrație, astfel încât să includă autorizarea dreptului de ședere cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie, eliberarea cărților de rezidență, înregistrarea/radierea la domiciliu și/sau reședința temporară; 2.- alin. (7) – de exclus sintagma „și informează despre înregistrarea de stat a persoanei juridice în care are statut de asociat sau administrator cetățeni ai Uniunii Europene” ca fiind redundantă în contextul proiectului. 3. la art. 12: - alin. (1), de expus în următoare redacție: „(1) Evidența cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a acestora, a cărților de rezidență eliberate acestora, înregistrarea/radierea la/din adresa de domiciliu și/sau reședință temporară pe teritoriul Republicii Moldova, se efectuează de către Inspectoratul General pentru Migrație în Registrul de stat al populației prin intermediul Sistemului informațional „Migrație”. - alin. (2) și alin. (4) – de exclus în contextul reformulării alin. (1).	1. Se acceptă. 2. Se acceptă. 3. Se acceptă.

	4. 6) la art. 15 Potrivit prevederilor art. 15, alin. (5) din proiect, Inspectoratul General pentru Migrație emite cartea de rezidență cetățenilor Uniunii Europene în ziua adresării, în timp ce, conform art. 15, alin. (9), cartea de rezidență se confecționează de către Agenția Servicii Publice în termen de până la 5 zile de la depunerea cererii chestionar. În această situație, constatăm o discordanță între aceste norme și incertitudinea cu privire la termenul de prestare a serviciului pentru eliberarea documentului. 5. 7) la art. 17 alin. (4) – sintagma „în scris” de substituit cu sintagma „în scris sau prin alte mijloace de comunicare”. 6. 8) la art. 18: - alin. (1) lit. c) – sintagma „actele de stare civilă” de substituit cu sintagma „documente de stare civilă”; 7. - alin. (6) – în final de completat cu sintagma „în scris sau prin alte mijloace de comunicare”. 8. la art. 21 alin (1) – sintagma „se depune electronic” de substituit cu sintagma „se depune electronic personal”. 9. Prin derogare de la obiecțiile și propunerile prezentate, considerăm că elaborarea unei legi speciale (a proiectului vizat) este nejustificată, deoarece regimul de ieșire, intrare și ședere a străinilor pe teritoriul Republicii Moldova deja este acoperit de Legea nr. 200/2010 privind regimul șederii străinilor în Republica Moldova. În acest context, sugerăm modificarea și completarea Legii nr. 200/2010 cu prevederile necesare pentru a reglementa categoria specială de străini – „cetățenii UE și membrii familiilor acestora”.	4. Se acceptă. Au fost uniformizate normele. 5. Se acceptă. 6. Se acceptă. 7. Se acceptă. 8. Se acceptă. 9. Nu se acceptă Acțiunea nr. 163 din Planul Național de Reglementare, prevede Aprobarea proiectul de lege privind transpunerea Directivei 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora.
--	--	--

Secretar general al ministerului

Vladislav COJUHARI

TABEL DE CONCORDANȚĂ
al proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor
Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora

1	Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse DIRECTIVA 2004/38/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (Text cu relevanță pentru SEE)					
2	Titlul proiectului de act normativ național Legea privind libera circulație și șederea pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora.					
3	Gradul general de compatibilitate compatibil					
Actul Uniunii Europene		Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Diferențele	Observațiile	Autoritatea/persoana responsabilă
4		5	6	7	8	9
CAPITOLUL I Dispoziții generale						
Art. 1. Obiectul		Art. 2 Scopul legii				
Prezenta directivă stabilește: (a) condițiile de exercitare a dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre de către cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora; (b) dreptul de ședere permanentă pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora; (c) restrângerile drepturilor menționate la literele (a) și (b) pentru motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică.		Scopul prezentei legi este de a reglementa condiții de intrare, ședere, ieșire, drepturi și obligații pentru cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, care exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova, și de a stabili restricții din motive de securitate națională, ordine și sănătate publică.	Compatibil	Transpus		MAI
Art. 2. Definiții		Art. 3 Noțiuni principale				MAI
În sensul prezentei directive: 1. Prin „cetățean al Uniunii” se înțelege orice persoană având cetățenia unui stat membru;		În sensul prezentei legi, sunt definite următoarele noțiuni: <i>Cetățean al Uniunii Europene</i> - orice persoană care deține cetățenia unuia dintre statele membre ale Uniunii Europene sau a	Compatibil	Transpus		MAI

2. Prin „membru de familie” se înțelege: (a) soțul; (b) partenerul cu care cetățeanul Uniunii a contractat un parteneriat înregistrat, în temeiul legislației unui stat membru, dacă, potrivit legislației statului membru gazdă, parteneriatele înregistrate sunt considerate drept echivalente căsătoriei și în conformitate cu condițiile prevăzute de legislația relevantă a statului membru gazdă; (c) descendenții direcți în vârstă de cel mult 21 de ani sau care se află în întreținerea sa, precum și descendenții direcți ai soțului sau ai partenerului, conform definiției de la litera (b); 05/vol. 7 RO Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 59 (d) ascendenții direcți care se află în întreținere și cei ai soțului sau ai partenerului, conform definiției de la litera (b); 3. prin „stat membru gazdă” se înțelege statul membru în care se deplasează un cetățean al Uniunii în scopul de a-și exercita dreptul la liberă circulație și ședere.	statelor din Spațiul Economic European și nu are cetățenia Republicii Moldova; <i>membru de familie - orice cetățean al unui stat din afara Uniunii Europene, care se încadrează alternativ în una din următoarele categorii::</i> a) soțul sau soția cetățeanului Uniunii Europene; d) <i>partener - cetățean al unui stat din afara Uniunii Europene, necăsătorit, care locuiește împreună și întreține o relație dovedită prin acte cu un cetățean al Uniunii Europene, necăsătorit, și împreună au cel puțin un copil comun;</i> b) copiii, care nu au împlinit vârsta de 18 de ani sau care se află în întreținerea cetățeanului Uniunii Europene, precum și cei ai soțului/soției; c) părinții aflați la întreținerea cetățeanului Uniunii Europene, precum și cei ai soțului/soției;	Compatibil Compatibil Compatibil Compatibil	Transpus Parțial Transpus Transpus Transpus	În Republica Moldova parteneriatele înregistrate nu sunt considerate drept echivalente căsătoriei. În Republica Moldova, se consideră copil persoana care nu a atins vârsta de 18 ani. (Art. 3 din Legea140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți)	
Art. 3. Destinatarii					
(1) Prezenta directivă se aplică oricărui cetățean al Uniunii care se deplasează sau își are reședința într-un stat membru, altul decât cel al cărui resortisant este,	Prezenta lege stabilește condițiile în care cetățenii Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și membrii de familie ai acestora pot exercita dreptul la liberă	Compatibil	Transpus		MAI

precum și membrilor familiei sale, conform definiției de la articolul 2 punctul 2, care îl însoțesc sau i se alătură.	circulație, ședere și la tratament egal pe teritoriul Republicii Moldova, precum și restricțiile care pot fi impuse asupra acestora din motive de securitate națională, ordine și sănătate publică.				
(2) Fără a aduce atingere vreunui drept individual de liberă circulație și ședere pe care persoanele în cauză îl pot avea în nume propriu, statul membru gazdă facilitează, în conformitate cu legislația sa internă, intrarea și șederea următoarelor persoane: (a) orice alți membri de familie, indiferent de cetățenia lor, care nu se încadrează în definiția de la articolul 2 punctul 2 și care, în țara din care au venit, se află în întreținerea sau sunt membri ai gospodăriei cetățeanului Uniunii care beneficiază de dreptul de ședere cu titlu principal sau dacă din motive grave de sănătate este necesară în mod imperativ îngrijirea personală a membrului familiei de către cetățeanul Uniunii; (b) partenerul cu care cetățeanul Uniunii are o relație durabilă, atestată corespunzător. Statul membru gazdă întreprinde o examinare amănunțită a situației personale și justifică refuzul acordării dreptului de intrare sau ședere acestor persoane.	Art. 3 Noțiuni principale <i>membrii de familie extinsă</i> - persoane legate prin rudenie, care depășesc nucleul familiei (părinți și copii), incluzând bunici, frați, surori, unchi și mătuși, care dețin drepturi și obligații în cadrul relațiilor familiale, în special în ceea ce privește tutela, curatela, precum și alte persoane contractate pentru sprijin social al membrilor vulnerabili din familia cetățeanului Uniunii Europene, cum ar fi copiii sau persoanelor care au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, conform legislației Republicii Moldova. Articolul 18. Acordarea și prelungirea dreptului de ședere pentru membrii de familie (1) Membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene odată au intrat pe teritoriul Republicii Moldova, sau cu cel puțin cu 30 de zile calendaristice înainte de expirarea termenului șederii de 90 de zile calendaristice, pot solicita dreptul de ședere printr-o cerere chestionar, depusă electronic sau la Ghișeul unic de documentare a străinilor al Inspectoratului General pentru Migrație însoțită de următoarele acte: (2) Cererea chestionar de acordare sau prelungire a dreptului de ședere pentru membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene, se examinează în termen de 30	Compatibil	Transpus	Persoanele prevăzute în noțiune vor obține drept de ședere în calitate de membru de familie	MAI
		Compatibil	Transpus		MAI

	zile de subdiviziunea specializată a Inspectoratului General pentru Migrație. Din motive justificate termenul general poate fi prelungit din oficiu sau la cerere în condițiile prevăzute de Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.				
CAPITOLUL II Dreptul de ieșire și intrare	CAPITOLUL II Intrarea și ieșirea				
Art. 4 Dreptul de ieșire	Secțiunea nr. 1 Dreptul de intrare și de ieșire pentru cetățenii UE Articolul 7. Condițiile de ieșire a cetățenilor Uniunii Europene				
(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor privind documentele de călătorie aplicabile controalelor la frontierele naționale, toți cetățenii Uniunii care dețin cărți de identitate valabile sau pașapoarte valabile și membrii familiei acestora care nu au cetățenia unui stat membru și care dețin pașapoarte valabile au dreptul de a părăsi teritoriul unui stat membru pentru a se deplasa în alt stat membru.	Cetățenii Uniunii Europene pot ieși de pe teritoriul Republicii Moldova în baza unui document de călătorie valabil. Secțiunea nr. 2 Dreptul de intrare și ieșire pe/de pe teritoriul Republicii Moldova al membrilor de familie ai cetățenilor Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European, care sunt cetățeni ai unui stat din afara Uniunii Europene Articolul 9. Condițiile de ieșire a membrilor de familie Membrii de familie cetățeni ai statelor din afara Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European, pot ieși de pe teritoriul Republicii Moldova în baza unui document de călătorie valabil.	Compatibil	Transpus		MAI
(2) Persoanelor menționate la alineatul (1) nu le pot fi impuse vize de ieșire și nici alte formalități echivalente.	Articolul 7. Condițiile de ieșire a cetățenilor Uniunii Europene Cetățenii Uniunii Europene pot ieși de pe teritoriul Republicii Moldova în baza unui document de călătorie valabil. Articolul 9. Condițiile de ieșire a cetățenilor Uniunii Europene Membrii de familie cetățeni ai statelor din afara Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European, pot ieși de pe	Compatibil	Transpus		MAI

	teritoriul Republicii Moldova în baza unui document de călătorie valabil.				
(3) Hotărând în conformitate cu legislația proprie, statele membre eliberează și reînnoiesc cetățenilor lor cărțile de identitate sau pașapoartele care le atestă cetățenia.			compatibil	Legea 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (cu modificările ulterioare)	ASP
(4) Pașaportul trebuie să fie valabil cel puțin pentru toate statele membre și pentru țările prin care titularul unui astfel de document trebuie să tranziteze direct atunci când călătorește între statele membre. În cazul în care legislația unui stat membru nu prevede eliberarea de cărți de identitate, perioada de valabilitate a unui pașaport eliberat sau reînnoit este de cel puțin cinci ani.			compatibil	Legea 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (cu modificările ulterioare)	ASP
Articolul 5 Dreptul de intrare	Articolul 6. Condițiile de intrare a cetățenilor Uniunii Europene pe teritoriul Republicii Moldova				
(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor privind documentele de călătorie aplicabile controalelor la frontierele naționale, statele membre permit intrarea pe teritoriul lor a cetățenilor Uniunii care dețin cărți de identitate valabile sau pașapoarte valabile, precum și a membrilor familiilor acestora care nu au cetățenia unui stat membru și care dețin pașapoarte valabile. Cetățenilor Uniunii nu le pot fi impuse vize de ieșire și nici alte formalități echivalente.	Condițiile de intrare a cetățenilor Uniunii Europene pe teritoriul Republicii Moldova (1) Intrarea pe teritoriul Republicii Moldova este permisă cetățenilor Uniunii Europene prin toate punctele de trecere a frontierei de stat deschise traficului internațional și care întrunesc următoarele condiții: a) posedă un document de călătorie valabil, eliberat în ultimii 10 ani de autoritățile unui stat membru al Uniunii Europene. b) nu prezintă pericol pentru securitatea națională, ordinea și sănătatea publică; c) nu este aplicat un consemn la frontieră privind nepermiterea intrării.		compatibil	Legea nr. 257 din 01.11.2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sânt exonați de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova, nu prevede regim de vize pentru statele membre ale Uniunii Europene și pentru statele din Spațiului Economic European.	MAI

(2) Membrilor de familie care nu au cetățenia unui stat membru li se cere numai să posede o viză de intrare în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 539/2001 sau, dacă este cazul, cu legislația internă. În sensul prezentei directive, deținerea permisului de ședere valabil menționat la articolul 10 scutește membrii de familie de obligația de a obține o viză. Statele membre acordă acestor persoane toate facilitățile pentru a obține vizele necesare. Aceste vize se eliberează gratuit, în cel mai scurt termen și pe baza unei proceduri accelerate.	Articolul 8. Intrarea membrilor de familie (1) Intrarea pe teritoriul Republicii Moldova este permisă membrilor de familie ai cetățenilor Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European prin toate punctele de trecere a frontierei de stat deschise traficului internațional și care întrunesc următoarele condiții: a) posedă un document de călătorie valabil, eliberat în ultimii 10 ani; b) posedă viză acordată în condițiile cadrului normativ sau, după caz, permis de ședere valabil, eliberat de un stat membru al Uniunii Europene, sau de o carte de rezidență eliberată de autoritățile Republicii Moldova; c) însoțesc un cetățean al Uniunii Europene; d) nu prezintă pericol pentru securitatea națională, ordinea și sănătatea publică; e) nu este aplicat un consemn la frontieră privind nepermiterea intrării. (3) Viza de intrare pentru persoanele prevăzute la alin. (1) se acordă la cerere, în modul stabilit de Guvern, fără plata taxelor consulare.		Transpus	Inclusiv și Legea nr. 257 din 01.11.2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sânt exonați de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova,	MAE MAI
(3) Statul membru gazdă nu aplică ștampila de intrare sau de ieșire în pașaportul membrilor de familie care nu au cetățenia unui stat membru, dacă aceștia prezintă permisul de ședere menționat la articolul 10.		Compatibil parțial		Legea 28/2024 cu privire la frontiera de stat, art. 30	MAI
(4) În cazul în care un cetățean al Uniunii sau un membru al familiei acestuia care nu are cetățenia unui stat membru nu posedă documentele de călătorie necesare sau, după caz, viza necesară, statul membru în cauză acordă acestor persoane, înainte de a proceda la expulzarea acestora, toate mijloacele rezonabile pentru a le permite să obțină, într-un termen rezonabil, documentele necesare sau pentru a confirma ori a dovedi prin alte mijloace că beneficiază de dreptul de liberă circulație și ședere.		Norme UE, neaplicabile.		Nu este relevant. Republica Moldova, nu este țară membră a Uniunii Europene.	

(5) Statul membru poate cere persoanei în cauză să-și raporteze prezența pe teritoriul său într-un termen rezonabil și nediscriminatoriu. Nerespectarea acestei cerințe poate face persoana respectivă pasibilă de sancțiuni nediscriminatorii și proporționale.		compatibil	Transpus	Cetățenii Uniunii sau membrii de familie ai acestora, în cazul în care doresc să se afle în Republica Moldova, în perioada de ședere de până la 90 de zile, trebuie să solicite o carte de rezidență. Pentru o perioadă de până la 90 de zile nu este impusă obligația de a se înregistra.	
CAPITOLUL III Dreptul de ședere					
Articolul 6 Dreptul de ședere pentru o perioadă de cel mult trei luni	Articolul 13. Șederea pe o perioadă de până la 90 zile calendaristice				
(1) Cetățenii Uniunii au dreptul de ședere pe teritoriul altui stat membru pe o perioadă de cel mult trei luni fără nici o altă condiție sau formalitate în afara cerinței de a deține o carte de identitate valabilă sau un pașaport valabil.	(1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, au dreptul la ședere legală de 90 de zile calendaristice în decursul oricărei perioade de 180 de zile calendaristice, ceea ce implică luarea în considerare a ultimei perioade de 180 de zile precedente fiecărei zile de ședere, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel.	Compatibil	Transpus		MAI
(2) Dispozițiile alineatului (1) se aplică și membrilor de familie care dețin un pașaport valabil, care nu au cetățenia unui stat membru și care îl însoțesc pe cetățeanul Uniunii ori se alătură acestuia.	(1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, au dreptul la ședere legală de 90 de zile calendaristice în decursul oricărei perioade de 180 de zile calendaristice, ceea ce implică luarea în considerare a ultimei perioade de 180 de zile precedente fiecărei zile de ședere, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel.				
Articolul 7 Dreptul de ședere pentru o perioadă mai mare de trei luni	Articolul 14. Șederea pe o perioadă mai mare de 90 zile calendaristice cetățenilor Uniunii Europene				

(1) Toți cetățenii Uniunii au dreptul de ședere pe teritoriul altui stat membru pentru o perioadă mai mare de trei luni în cazurile în care: (a) sunt lucrători care desfășoară activități salariate sau activități independente în statul membru gazdă sau (b) dispun de suficiente resurse pentru ei și pentru membrii familiilor lor, astfel încât să nu devină o sarcină pentru sistemul de asistență socială al statului membru gazdă în cursul șederii și dețin asigurări medicale complete în statul membru gazdă sau (c) — sunt înscrși într-o instituție privată sau publică, acreditată sau finanțată de către statul membru gazdă pe baza legislației sau practicilor sale administrative, cu scopul principal de a urma studii, inclusiv de formare profesională și — dețin asigurări medicale complete în statul membru gazdă și asigură autoritatea națională competentă, printr-o declarație sau o altă procedură echivalentă la propria alegere, că posedă suficiente resurse pentru ei înșiși și pentru membrii de familie, astfel încât să nu devină o povară pentru sistemul de asistență socială al statului membru gazdă în timpul perioadei de ședere sau (d) sunt membri de familie care însoțesc ori se alătură unui cetățean al Uniunii care îndeplinește el însuși condițiile menționate la literale (a), (b) sau (c)	(1) Cetățenii Uniunii Europene pot rămâne în Republica Moldova pentru o perioadă mai mare de 90 de zile calendaristice, solicitând carte de rezidență fără a obține drept de ședere, dacă nu reprezintă un pericol pentru securitatea națională sau ordinea și sănătatea publică și nu devin o povară pentru sistemul de asistență socială. Articolul 15. Emiterea cărții de rezidență (1) Cetățenii Uniunii Europene odată ce au intrat pe teritoriul Republicii Moldova, pot solicita carte de rezidență fără obținerea unui drept de ședere declarând pe propria răspundere în cererea chestionar că: lit. c) dispun de mijloace de întreținere în cuantumul stabilit de Guvern, sau; d) sunt înscrși la studii sau formare profesională într-o instituție acreditată; a) deține asigurare medicală valabilă pe teritoriul Republicii Moldova;	Compatibil	Transpus		MAI
---	--	--------------------------	------------------------	--	------------

2) Dreptul de ședere prevăzut la alineatul (1) se extinde asupra membrilor de familie care nu au cetățenia unui stat membru, în cazul în care însoțesc ori se alătură cetățeanului Uniunii în statul membru gazdă, cu condiția ca cetățeanul Uniunii să îndeplinească condițiile menționate la alineatul (1) literele (a), (b) sau (c).	Secțiunea a 2-ua Condițiile privind exercitarea dreptului de ședere pentru membrii de familie, resortisanți ai statelor terțe. Articolul 17. Acordarea și prelungirea dreptului de ședere pentru membrii de familie (1) Membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene odată au intrat pe teritoriul Republicii Moldova, sau cu cel puțin cu 30 de zile calendaristice înainte de expirarea termenului șederii de 90 de zile calendaristice, pot solicita dreptul de ședere printr-o cerere chestionar, depusă electronic sau la Ghișeul unic de documentare a străinilor al Inspectoratului General pentru Migrație însoțită de următoarele acte: a) documentul de călătorie acceptat pentru trecerea frontierei de stat; b) viză de intrare eliberată în conformitate cu cadrul normativ, după caz; c) actele de stare civilă care confirmă legătura familială, sau contractatele pentru sprijin social și alte dovezi referitoare la situația de dependență în cazul membrilor de familie extinsă, traduse în limba română sau engleză; d) copia de pe documentul ce confirmă ședere pe teritoriul Republicii Moldova a membrului de familie cetățean al Uniunii Europene; e) cazier judiciar tradus în limba română sau engleză eliberat în ultimele 6 luni de autoritățile statului din țara de origine. În cazul în care membrii de familie a cetățeanul Uniunii Europene, are o ședere legală de cel puțin doi ani într-o altă țară	Compatibil	Transpus		MAI
--	--	-------------------	-----------------	--	------------

(3) În sensul alineatului (1) litera (a), un cetățean al Uniunii care nu mai desfășoară o activitate salariată sau o activitate independentă își menține statutul de lucrător salariat sau de lucrător care desfășoară o activitate independentă în următoarele condiții: (a) se află în incapacitate temporară de a munci, ca rezultat al unei boli sau al unui accident; (b) este înregistrat în mod corespunzător ca fiind în șomaj involuntar, după ce a fost angajat pe o perioadă de peste un an, și s-a înregistrat ca persoană care caută de lucru la serviciul competent de ocupare a forței de muncă; (c) este înregistrat în mod corespunzător ca fiind în șomaj involuntar, după ce a îndeplinit un contract de muncă pe termen limitat, cu durata de sub un an, sau după ce a devenit șomer în mod involuntar în timpul primelor douăsprezece luni și s-a înregistrat ca persoană care caută de lucru la serviciul competent de ocupare a forței de muncă. În acest caz, statutul de	decât țara a cărei cetățenie o deține, acesta urmează să prezinte și cazier judiciar, eliberat de autoritățile statului de reședință, precum și documentul ce confirmă dreptul de ședere; f) dovada spațiului de locuit în modul stabilit de Guvern. Articolul 15. Emiterea cărții de rezidență (1) Cetățenii Uniunii Europene odată ce au intrat pe teritoriul Republicii Moldova, pot solicita carte de rezidență fără obținerea unui drept de ședere declarând pe propria răspundere că: a) deține asigurare medicală valabilă pe teritoriul Republicii Moldova; b) desfășoară activități de muncă, activități independente, sau; c) dispun de mijloace de întreținere în cuantumul stabilit de Guvern, sau; d) sunt înscriși la studii sau formare profesională într-o instituție acreditată. Articolul 16. Cartea de rezidență (...) (3) Valabilitatea cărții de rezidență este de până la cinci ani de la data emiterii. (4) Cartea de rezidență se reînnoiește pentru o nouă perioadă de până la cinci ani, la solicitarea depusă înainte de expirare acesteia și la îndeplinirea condițiilor prevăzute de art.15 alin. (2), cu excepția lit. b).				
---	---	--	--	--	--

lucrător se menține pentru o perioadă de cel puțin șase luni; (d) începe un stagiul de formare profesională. Cu excepția cazului în care se află în șomaj involuntar, menținerea statutului de lucrător presupune ca pregătirea să aibă legătură cu activitatea profesională anterioară.	Articolul 21. Derogări aplicabile lucrătorilor cetățeni ai Uniunii Europene care și-au încetat activitatea (1) Dreptul de ședere permanentă în Republica Moldova se acordă lucrătorilor cetățeni ai Uniunii Europene, înaintea încheierii unei perioade neîntrerupte de ședere de cinci ani în cazurile în care: a) lucrătorul a exercitat o activitate de muncă salariată sau independentă, neîntreruptă în ultimele douăsprezece luni și a avut reședința temporară în Republica Moldova pe o perioadă neîntreruptă mai mare de trei ani, înainte de a ajunge la vârsta stabilită de legislația Republicii Moldova în vederea pensionării pentru limită de vârstă ori ca urmare a pensionării anticipate pentru carieră lungă; b) lucrătorul care desfășoară o activitate de muncă salariată sau pe cont propriu și a avut reședința temporară în Republica Moldova de cel puțin doi ani, și încetează să-și desfășoare activitatea din cauza pierderii capacității de muncă urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale; c) lucrătorul care a desfășurat o activitate de muncă salariată sau independentă într-un alt stat membru al Uniunii Europene și are ședere neîntreruptă pe teritoriul Republicii Moldova timp de trei ani și revine zilnic sau cel puțin o dată pe săptămână; d) membrului de familie al lucrătorului decedat în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, după				
--	---	--	--	--	--

	minimum doi ani de activitate salariată continuă în Republica Moldova, cu condiția să fi însoțit lucrătorul pe perioada șederii acestuia.				
(4) Prin derogare de la dispozițiile alineatului (1) litera (d) și ale alineatului (2) de mai sus, numai soțul, partenerul înregistrat în înțelesul articolului 2 alineatul (2) litera (b) și copiii aflați în întreținere beneficiază de drept de ședere în calitate de membri de familie ai unui cetățean al Uniunii ce îndeplinește condițiile prevăzute la alineatul (1) litera (c) de mai sus. Articolul 3 alineatul (1) se aplică în cazul rudelor directe pe linie ascendentă aflate în întreținerea cetățeanului Uniunii, precum și celor ale soțului sau ale partenerului înregistrat.	Articolul 32. Dreptul la educație (1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, prevăzuți la art. 3, lit. a)-b) și d) care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova au acces la sistemul național de educație, în conformitate cu legislația în vigoare.	Compatibil	Transpus		MAI
Articolul 8 Formalitățile administrative referitoare la cetățenii Uniunii	Articolul 15. Emiterea cărții de rezidență				
(1) Fără a aduce atingere articolului 5 alineatul (5), pentru perioade de ședere ce depășesc trei luni, statul membru gazdă poate cere cetățenilor Uniunii să se înregistreze la autoritățile competente.	(1) Cererea chestionar pentru emiterea cărții de rezidență cetățenilor Uniunii Europene se depune personal la Ghișeul unic de documentare a străinilor al Inspectoratului General pentru Migrație, în perioada de ședere de până la 90 de zile calendaristice, și este însoțită de următoarele acte: a) document de călătorie valabil; b) cazier judiciar, cazier multilingv sau cazier electronic, tradus în limba română sau engleză și eliberat în ultimele 6 luni de autoritățile statului din țara de origine. În cazul în care cetățeanul Uniunii Europene are o ședere legală de cel puțin doi ani într-o altă țară decât țara a cărei cetățenie o deține, acesta urmează să prezinte cazier judiciar/cazier multilingv, eliberat de autoritățile statului de	Compatibil	Transpus		MAI

	reședință, precum și documentul ce confirmă dreptul de ședere; c) actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova, în modul stabilit de Guvern;				
(2) Termenul pentru înregistrare este de cel puțin trei luni de la data sosirii. Se eliberează imediat un certificat de înregistrare, care cuprinde numele și adresa persoanei înregistrate, precum și data înregistrării. Nerespectarea cerinței de înregistrare de către persoana respectivă o poate face pe aceasta pasibilă de sancțiuni nediscriminatorii și proporționale.	Articolul 16. Cartea de rezidență (2) Carte de rezidență se eliberează în termen de trei zile lucrătoare după cum urmează: a) în termen de două zile lucrătoare de la depunerea cererii pentru emiterea cărții de rezidență sau de la emiterea deciziei de către Inspectoratul General pentru Migrație, acesta va transmite Agenției Servicii Publice solicitarea pentru confecționarea cărții de rezidență; b) Agenția Servicii Publice va confecționa cartea de rezidență în termen de o zi lucrătoare de la solicitarea Inspectoratului General pentru Migrație. CAPITOLUL VII Restrângerea dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova Articolul 37. Principii generale (3) Inspectoratul General pentru Migrație din oficiu sau la demersul autorităților cu atribuții în domeniul de securitate națională ordine și sănătate publică, aplică sancțiuni și restrânge libertatea de circulație și de ședere a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a acestora, indiferent de cetățenie, în cazul	Compatibil	Transpus	Cartea de rezidență va conține elementele descrise în norma UE.	MAI

	expulzării, sau pentru motive de securitate națională, ordine sau sănătate publică.				
(3) Pentru a elibera certificatul de înregistrare, statul membru poate solicita numai următoarele: — cetățenii Uniunii cărora li se aplică articolul 7 alineatul (1) litera (a) trebuie să prezinte o carte de identitate valabilă sau un pașaport valabil, o confirmare de angajare din partea angajatorului sau un certificat de angajare, ori o dovadă privind desfășurarea unei activități independente; — cetățenii Uniunii cărora li se aplică articolul 7 alineatul (1) litera (b) trebuie să prezinte o carte de identitate valabilă sau un pașaport valabil și să furnizeze dovezi că îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta dispoziție; — cetățenii Uniunii cărora li se aplică articolul 7 alineatul (1) litera (c) trebuie să prezinte o carte de identitate valabilă sau un pașaport valabil, să furnizeze dovezi privind înscrierea lor într-o instituție acreditată și faptul că posedă o asigurare medicală completă, precum și declarația sau procedura echivalentă menționată la articolul 7 alineatul (1) litera (c). Statele membre nu pot cere ca această declarație să precizeze valoarea resurselor.	Articolul 15. Emiterea cărții de rezidență (1) Cetățenii Uniunii Europene odată ce au intrat pe teritoriul Republicii Moldova, pot solicita carte de rezidență fără obținerea unui drept de ședere declarând pe propria răspundere că: a) deține asigurare medicală valabilă pe teritoriul Republicii Moldova; b) desfășoară activități salariat e, activități independente, sau; c) dispun de mijloace de întreținere în cuantumul stabilit de Guvern, sau; d) sunt înscriși la studii sau formare profesională într-o instituție acreditată; (2) Cererea chestionar pentru emiterea cărții de rezidență cetățenilor Uniunii Europene se depune personal la Ghișeul unic al Inspectoratului General pentru Migrație, în perioada de ședere de până la 90 de zile, sau după caz în termenul prevăzut la art.13. alin. (2) și este însoțită de următoarele documente: a) document de călătorie valabil acceptat pentru trecerea frontierei de stat; b) cazier judiciar, cazier multilingv sau cazier electronic, tradus în limba română sau engleză și eliberat în ultimele 6 luni de autoritățile statului din țara de origine. În cazul în care cetățeanul Uniunii Europene are o ședere legală de cel puțin doi ani într-o altă țară decât țara a cărei cetățenie o deține, acesta urmează să prezinte cazier judiciar/cazier multilingv, eliberat de autoritățile statului de reședință, precum și documentul ce confirmă dreptul de ședere; c) dovada ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței, în modul stabilit de Guvern.	Compatibil	Transpus	Prevederile din proiect sunt mai favorabile, deoarece cetățenii Uniunii Europene, declară pe propria răspundere că desfășoară o activitate de studii, muncă, fără a prezenta dovezi documentare. Totodată, reieșind din lipsa de acces a Republicii Moldova la sistemele informaționale ale statelor membre aceștia urmează să prezinte și certificatul de cazier judiciar	MAI
(4) Statele membre nu pot stabili valoarea resurselor, pe care să le considere „resurse suficiente”, însă trebuie să	Articolul 15. Emiterea cărții de rezidență	Compatibil	Transpus		MAI

ia în considerare situația personală a persoanei în cauză. În toate cazurile, această valoare nu poate fi mai mare decât pragul sub care resortisanții din statul membru gazdă pot beneficia de asistență socială sau, dacă acest criteriu nu este aplicabil, mai mare decât pensia minimă de asigurări sociale plătită de către statul membru gazdă.	Alin. (1), lit.c) dispun de mijloace de întreținere în cuantumul stabilit de Guvern, sau;				
(5) Pentru eliberarea certificatului de înregistrare membrilor de familie ai cetățenilor Uniunii, care sunt ei înșiși cetățeni ai Uniunii, statele membre pot solicita prezentarea următoarelor documente: (a) carte de identitate valabilă sau pașaport valabil; (b) un document care să ateste existența unei relații de familie sau a unui parteneriat înregistrat; (c) dacă este cazul, certificatul de înregistrare al cetățeanului Uniunii pe care îl însoțesc sau căruia i se alătură;	Articolul 15. Emiterea cărții de rezidență (2) Cererea chestionar pentru emiterea cărții de rezidență cetățenilor Uniunii Europene se depune personal la Ghișeul unic de documentare a străinilor al Inspectoratului General pentru Migrație, în perioada de ședere de până la 90 de zile calendaristice, și este însoțită de următoarele acte a) document de călătorie valabil; b) certificat de cazier judiciar, cazier multilingv sau cazier electronic, tradus în limba română sau engleză și eliberat în ultimele 6 luni de autoritățile statului din țara de origine. În cazul în care cetățeanul Uniunii Europene are o ședere legală de cel puțin doi ani într-o altă țară decât țara a cărei cetățenie o deține, acesta urmează să prezinte cazier judiciar/cazier multilingv, eliberat de autoritățile statului de reședință, precum și documentul ce confirmă dreptul de ședere; c) actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra locuinței de pe teritoriul Republicii Moldova, în modul stabilit de Guvern;	Compatibil	Transpus	Cartea de rezidență se acordă membrilor de familie ai cetățenilor Uniunii, care sunt ei înșiși cetățeni ai Uniunii, în condițiile art. 15 și nu se cere prezentarea unui document care să ateste existența unei relații de familie. Un asemenea document se solicită doar pentru membrii de familie cetățeni ai statelor terțe.	MAI
			Nu este transpus	Nu se cere acest certificat deoarece informația este disponibilă în sistemul informațional.	

(d) în cazurile prevăzute la articolul 2 alineatul (2) literele (c) și (d), documente care să dovedească faptul că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta dispoziție; (e) în cazurile prevăzute la articolul 3 alineatul (2) litera (a), un document eliberat de autoritatea relevantă din țara de origine sau de proveniență care să ateste că persoanele în cauză se află în întreținerea ori sunt membri ai menajului cetățeanului Uniunii, ori o dovadă a existenței unor probleme grave de sănătate care necesită îngrijirea personală a membrului familiei de către cetățeanul Uniunii; (f) în cazurile prevăzute la articolul 3 alineatul (2) litera (b), dovada existenței unei relații durabile cu cetățeanul Uniunii.	Articolul 17. Acordarea și prelungirea dreptului de ședere pentru membrii de familie (1) Membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene odată au intrat pe teritoriul Republicii Moldova, sau cu cel puțin cu 30 de zile calendaristice înainte de expirarea termenului șederii de 90 de zile calendaristice, pot solicita dreptul de ședere printr-o cerere chestionar, depusă electronic sau la Ghișeul unic de documentare a străinilor al Inspectoratului General pentru Migrație însoțită de următoarele acte: a) b) c) actele de stare civilă care confirmă legătura familială, sau contractatele pentru sprijin social și alte dovezi referitoare la situația de dependență în cazul membrilor de familie extinsă, traduse în limba română sau engleză;				
Articolul 9 Formalitățile administrative referitoare la membrii de familie care nu sunt resortisanți ai unui stat membru					
(1) Statele membre eliberează un permis de ședere membrilor familiei unui cetățean al Uniunii care nu sunt resortisanți ai unui stat membru, în cazul în care perioada planificată de ședere depășește trei luni.	Secțiunea a 2-ua Condițiile privind exercitarea dreptului de ședere pentru membrii de familie, resortisanți ai statelor terțe. Articolul 17. Acordarea și prelungirea dreptului de ședere pentru membrii de familie (4) Dreptul de ședere pentru membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene se acordă și se prelungește pe toată durata de valabilitate a cărții de rezidență a cetățeanului Uniunii Europene, dar nu mai	Compatibil	Transpus		MAI

	mult de 5 ani.				
(2) Termenul pentru prezentarea cererii de acordare a permisului de ședere este de cel puțin trei luni de la data sosirii.	Articolul 17. Acordarea și prelungirea dreptului de ședere pentru membrii de familie (1) Membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene odată au intrat pe teritoriul Republicii Moldova, sau cu cel puțin cu 30 de zile calendaristice înainte de expirarea termenului șederii de 90 de zile calendaristice, pot solicita dreptul de ședere printr-o cerere chestionar, depusă electronic sau la Ghișeul unic de documentare a străinilor al Inspectoratului General pentru Migrație însoțită de următoarele acte:	Compatibil	Transpus		MAI
(3) Nerespectarea cerinței de a solicita un permis de ședere poate face persoana respectivă pasibilă de sancțiuni nediscriminatorii și proporționale.	CAPITOLUL VI Restrângerea dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova Articolul 37. Principii generale (4) Inspectoratul General pentru Migrație din oficiu sau la demersul autorităților cu atribuții în domeniul de securitate națională ordine și sănătate publică, aplică sancțiuni și restrânge libertatea de circulație și de ședere a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a acestora, indiferent de cetățenie, în cazul expulzării, sau pentru motive de securitate națională, ordine și sănătate publică.	Compatibil	Transpus		MAI
Articolul 10 Eliberarea permiselor de ședere	Secțiunea a 2-ua Condițiile privind exercitarea dreptului de ședere pentru membrii de familie, resortisanți ai statelor terțe Articolul 17. Acordarea și prelungirea dreptului de ședere pentru membrii de familie				
(1) Dreptul de ședere al membrilor de familie ai unui cetățean al Uniunii care nu sunt resortisanți ai unui stat membru se confirmă prin eliberarea unui document	(2) Cererea chestionar de acordare sau prelungire a dreptului de ședere pentru membrii de familie ai cetățenilor Uniunii	Compatibil	Transpus		MAI

intitulat „Permis de ședere de membru de familie pentru un cetățean al Uniunii”, în termen de cel mult șase luni de la data la care aceștia prezintă cererea. O confirmare a depunerii cererii pentru permisul de ședere se eliberează imediat.	Europene, se examinează în termen de 30 zile de subdiviziunea specializată a Inspectoratului General pentru Migrație. Din motive justificate termenul general poate fi prelungit din oficiu sau la cerere în condițiile prevăzute de Codul Administrativ nr. 116/2018. (5) Examinarea cererii chestionar prevăzute la alin. (2) se finalizează prin emiterea unei decizii cu privire la acordarea/prelungirea sau refuzul dreptului de ședere și a cărții de rezidență.				
(2) Pentru eliberarea permisului de ședere, statele membre solicită prezentarea următoarelor documente: (a) un pașaport valabil; (b) un document care să ateste existența unei relații de familie sau a unui parteneriat înregistrat; (c) certificatul de înregistrare sau, în absența unui sistem de înregistrare, orice altă dovadă că cetățeanul Uniunii pe care îl însoțesc sau căruia i se alătură își are reședința în țara membră gazdă;	(2) Membrii de familie ai cetățenilor Uniunii Europene odată au intrat pe teritoriul Republicii Moldova, sau cu cel puțin cu 30 de zile calendaristice înainte de expirarea termenului șederii de 90 de zile calendaristice, pot solicita dreptul de ședere printr-o cerere chestionar, depusă electronic sau la Ghișeul unic de documentare a străinilor al Inspectoratului General pentru Migrație însoțită de următoarele acte: a) documentul de călătorie acceptat pentru trecerea frontierei de stat; b) viză de intrare eliberată în conformitate cu cadrul normativ, după caz; c) actele de stare civilă care confirmă legătura familială, sau contractatele pentru sprijin social și alte dovezi referitoare la situația de dependență în cazul membrilor de familie extinsă, traduse în limba română sau engleză; d) copia de pe documentul ce confirmă ședere pe teritoriul Republicii Moldova a membrului de familie cetățean al Uniunii Europene;	Compatibil Compatibil	Transpus Transpus		MAI MAI

(d) în cazurile prevăzute la articolul 2 alineatul (2) literele (c) și (d), documente care să dovedească îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta dispoziție; (e) în cazurile prevăzute la articolul 3 alineatul (2) litera (a), un document eliberat de autoritatea relevantă din țara de origine sau țara din care au sosit, care să ateste că persoanele în cauză se află în întreținerea ori sunt membri ai menajului cetățeanului Uniunii, ori o dovadă a existenței unor probleme grave de sănătate care să necesite îngrijirea personală a membrului familiei de către cetățeanul Uniunii; (f) în cazurile prevăzute la articolul 3 alineatul (2) litera (b), dovada existenței unei relații durabile cu cetățeanul Uniunii.	c) actele de stare civilă care confirmă legătura familială, sau contractatele pentru sprijin social și alte dovezi referitoare la situația de dependență în cazul membrilor de familie extinsă, traduse în limba română sau engleză; d) partener - resortisant al unui stat terț necăsătorit, care locuiește împreună și întreține o relație dovedită prin acte cu un cetățean al Uniunii Europene necăsătorit, și împreună au cel puțin un copil comun;	Compatibil	Transpus		MAI MAI
Articolul 11 Valabilitatea permisului de ședere	Articolul 16. Cartea de rezidență				
(1) Permisul de ședere prevăzut la articolul 10 alineatul (1) este valabil timp de cinci ani de la data eliberării sau pe perioada prevăzută de ședere a cetățeanului Uniunii, în cazul în care această perioadă este mai mică de cinci ani.	(1) Valabilitatea cărții de rezidență este de până la cinci ani de la data emiterii.	Compatibil	Transpus		MAI
(2) Valabilitatea permisului de ședere nu este afectată de absențe temporare care nu depășesc șase luni pe an sau de absențe de durată mai mare în vederea îndeplinirii serviciului militar obligatoriu, ori de o absență de maxim douăsprezece luni consecutive determinată de motive importante, precum sarcina și nașterea, boli grave, studiile sau formarea profesională ori detașarea în alt stat membru sau într-o țară terță.	Articolul 38. Revocarea dreptului de ședere (2) Inspectoratul General pentru Migrație, revocă dreptul de ședere și cartea de rezidență în următoarele cazuri: b) titularul a absentat din Republica Moldova 24 luni consecutivi;	Compatibil	Transpus	Valabilitatea permisului de ședere nu este afectată de absențe temporare de maxim 24 luni consecutivi.	MAI
Articolul 12 Păstrarea dreptului de ședere de către membrii de familie în eventualitatea decesului sau plecării cetățeanului Uniunii					

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor celui de-al doilea paragraf, decesul sau plecarea cetățeanului Uniunii din statul membru gazdă nu afectează dreptul de ședere al membrilor săi de familie care au cetățenia unui stat membru. Înainte de a dobândi dreptul de ședere permanentă, persoanele în cauză trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la articolul 7 alineatul (1) literele (a), (b), (c) sau (d).	Articolul 19. Păstrarea dreptului de ședere a membrilor de familie (2) Membrii de familie prevăzuți la alin. (1), își păstrează dreptul de ședere pe perioada valabilității cărții de rezidență. La împlinirea termenului de 5 ani de ședere în Republica Moldova, membru de familie poate solicita drept de ședere permanentă. (3) În cazul în care membrul de familie nu întrunește condițiile prevăzute de art. 20-21, poate solicita prelungirea cărții de rezidență la întrunirea condițiilor prevăzute de alin. (3) al art. 18.	Compatibil Compatibil	Transpus Transpus	Cartea de rezidență se acordă membrilor de familie ai cetățenilor Uniunii, care sunt ei înșiși cetățeni ai Uniunii, în condițiile art. 15 și nu sunt condiționați de prezența membrilor de familie în Republica Moldova.	MAI MAI
(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor celui de-al doilea paragraf, decesul cetățeanului Uniunii nu atrage după sine pierderea dreptului de ședere al membrilor săi de familie care nu au cetățenia unui stat membru și care și-au avut reședința în statul membru gazdă în calitate de membri de familie timp de cel puțin un an înainte de decesul cetățeanului Uniunii. Înainte de a dobândi dreptul de ședere permanentă, dreptul de ședere al persoanelor interesate rămâne supus obligației ca aceștia să poată dovedi că desfășoară o activitate salariată sau independentă sau că au suficiente resurse pentru ei înșiși și pentru membrii familiilor lor, astfel încât să nu devină o sarcină pentru sistemul de asistență socială al statului membru gazdă în timpul perioadei de ședere și că dețin o asigurare	Articolul 18. Păstrarea dreptului de ședere a membrilor de familie 1) Dreptul de ședere se păstrează atât timp cât titularii nu devin o sarcină excesivă pentru sistemul de asistență socială al statului în următoarele cazuri: a) a survenit decesul cetățeanului Uniunii Europene, dacă membrul de familie a locuit cel puțin un an în Republica Moldova; Capitolul IV Ședere permanentă Articolul 19. Condiții generale privind obținerea șederii permanente (1) Inspectoratul General pentru Migrație acordă dreptul de ședere permanentă la cerere, pe o perioadă nedeterminată, cetățenilor Uniunii Europene și membrilor	Compatibil Compatibil	Transpus Transpus		MAI MAI

medicală completă, valabilă în statul membru gazdă ori că sunt membri ai unei familii constituite deja în statul membru gazdă de către o persoană care satisface aceste cerințe. Resursele suficiente sunt definite la articolul 8 alineatul (4). 05/vol. 7 RO Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 63 Membrii de familie menționați mai sus își mențin dreptul de ședere exclusiv cu titlu personal.	de familie a acestora care au o ședere continuă și legală pe teritoriul Republicii Moldova o perioadă de cel puțin 5 ani și întrunesc cumulativ următoarele condiții: f) dispun de suficiente resurse de întreținere în cuantumul stabilit de Guvern; g) dețin asigurări medicale valabile pe teritoriul Republicii Moldova;				
(3)Plecarea cetățeanului Uniunii din statul membru gazdă sau decesul acestuia nu atrage pierderea dreptului de ședere pentru copiii săi sau pentru părintele care are custodia acestor copii, indiferent de cetățenie, atât timp cât aceștia își au reședința în statul membru gazdă și sunt înscrși într-o instituție de învățământ pentru a studia acolo, până la terminarea studiilor.	Articolul 18. Păstrarea dreptului de ședere a membrilor de familie 1) Dreptul de ședere se păstrează atât timp cât titularii nu devin o sarcină excesivă pentru sistemul de asistență socială al statului în următoarele cazuri: a) a survenit decesul cetățeanului Uniunii Europene, dacă membrul de familie a locuit cel puțin un an în Republica Moldova; d) are la întreținere copil încredințat prin acordul unuia din soți sau unuia din parteneri plecat din Republica Moldova, ori prin hotărâre judecătorească are dreptul de vizitare a copilului aflat în Republica Moldova;	Compatibil	Transpus		MAI
(4) Statele membre se asigură că membrii familiei, consilierii juridici și reprezentanții organizațiilor neguvernamentale relevante recunoscute de statul membru respectiv au posibilitatea să comunice cu solicitanții și să-i viziteze în condiții care respectă viața privată. Pot fi impuse limitări ale accesului în centrul de detenție numai atunci când acestea reprezintă, în temeiul dreptului intern, o necesitate obiectivă din motive de securitate, ordine publică sau gestionare administrativă a centrului de detenție, cu condiția ca acestea să nu restrângă drastic sau să împiedice accesul.		Compatibil	Transpus	Prevederile date sunt transpuse în Legea nr. 20/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova <i>(Articolul 66. Drepturile și obligațiile străinilor cazați în Centru)</i>	MAI
(5) Statele membre asigură faptul că solicitanților aflați în detenție le sunt comunicate în mod sistematic		Compatibil	Transpus	Prevederile date sunt transpuse în Legea nr.	MAI

informații care explică normele aplicabile în centrul respectiv și care privesc drepturile și obligațiile acestora într-o limbă pe care o înțeleg sau se presupune, în mod rezonabil, că o înțeleg. În cazuri justificate în mod corespunzător și pentru o perioadă rezonabilă și cât mai scurtă posibil, statele membre pot deroga de la această obligație atunci când solicitantul se află în detenție într-un post de frontieră sau într-o zonă de tranzit. Această derogare nu se aplică în cazurile prevăzute la articolul 43 din Directiva 2013/32/UE.				200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (Articolul 66. Drepturile și obligațiile străinilor cazați în Centru, alin. (3)).	
Articolul 13 Păstrarea dreptului de ședere de către membrii de familie în caz de divorț, de anulare a căsătoriei sau de încetare a parteneriatului înregistrat	Articolul 18. Păstrarea dreptului de ședere a membrilor de familie	Compatibil	Transpus		
(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor celui de-al doilea paragraf, divorțul, anularea căsătoriei cetățeanului Uniunii sau încetarea parteneriatului înregistrat menționat la articolul 2 alineatul (2) litera (b) nu afectează dreptul de ședere al membrilor familiei sale care au cetățenia unui stat membru. Înainte de a dobândi dreptul de ședere permanentă, persoanele interesate trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la articolul 7 alineatul (1) literele (a), (b), (c) sau (d).	(1) Dreptul de ședere se păstrează atât timp cât titularii nu devin o sarcină excesivă pentru sistemul de asistență socială al statului în următoarele cazuri: b) de divorț, dacă căsătoria cu cetățeanul Uniunii Europene, a durat cel puțin trei ani dintre care cel puțin un an în Republica Moldova; Articolul 19. Condiții generale privind obținerea șederii permanente (2) Inspectoratul General pentru Migrație acordă dreptul de ședere permanentă la cerere, pe o perioadă nedeterminată, cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie a acestora care au o ședere continuă și legală pe teritoriul Republicii Moldova o perioadă de cel puțin 5 ani și întrunesc cumulativ următoarele condiții: f) dispun de suficiente resurse de întreținere în cuantumul stabilit de Guvern; g) dețin asigurări medicale valabile pe teritoriul Republicii Moldova;	Compatibil	Transpus		MAI

Înainte de a dobândi dreptul de ședere permanentă, dreptul de ședere al persoanelor interesate rămâne supus obligației ca aceștia să poată dovedi că desfășoară o activitate salariată sau independentă sau că au suficiente resurse pentru ei înșiși și pentru membrii familiilor lor, astfel încât să nu devină o sarcină pentru sistemul de asistență socială al statului membru gazdă în cursul șederii lor, precum și că dețin o asigurare medicală completă, valabilă în statul membru gazdă, ori că sunt membri ai familiei constituite deja în statul membru gazdă de către o persoană care îndeplinește aceste cerințe. Resursele suficiente sunt definite la articolul 8 alineatul (4). Membrii de familie menționați mai sus își mențin dreptul de ședere exclusiv cu titlu personal.	Capitolul IV Ședere permanentă Articolul 19. Condiții generale privind obținerea șederii permanente (1) Inspectoratul General pentru Migrație acordă dreptul de ședere permanentă la cerere, pe o perioadă nedeterminată, cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie a acestora care au o ședere continuă și legală pe teritoriul Republicii Moldova o perioadă de cel puțin 5 ani și întrunesc cumulativ următoarele condiții: f) dispun de suficiente resurse de întreținere în cuantumul stabilit de Guvern; g) dețin asigurări medicale valabile pe teritoriul Republicii Moldova;				
Articolul 14 Păstrarea dreptului de ședere	Articolul 18. Păstrarea dreptului de ședere a membrilor de familie				
(1) Cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora au dreptul de ședere prevăzut la articolul 6 atât timp cât nu devin o sarcină excesivă pentru sistemul de asistență socială al statului membru gazdă.	(1) Dreptul de ședere se păstrează atât timp cât titularii nu devin o sarcină excesivă pentru sistemul de asistență socială al statului în următoarele cazuri:	Compatibil	Transpus		MAI
(2) Cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora au dreptul de ședere prevăzut la articolele 7, 12 și 13, atât timp cât îndeplinesc condițiile prevăzute de aceste articole. În cazuri speciale, dacă există bănuiala rezonabilă potrivit căreia un cetățean al Uniunii sau membrii familiei acestuia nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolele 7, 12 și 13, statele membre pot verifica aceasta. Această verificare nu se realizează în mod sistematic.	Articolul 4. Competențele autorităților (1) Inspectoratul General pentru Migrație, asigură evidența cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora, informează cu privire la condițiile de ședere și documentarea cu carte de rezidență și verifică îndeplinirea acestor condiții, precum și asigură realizarea altor atribuții stabilite de cadrul normativ.	Compatibil	Transpus		

(3) Recurgerea de către un cetățean al Uniunii sau de către un membru al familiei sale la sistemul de asistență socială al statului membru gazdă nu conduce în mod automat la luarea unei măsuri de expulzare.	Articolul 39. Aplicarea masurilor restrictive (2)Expulzarea cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a acestora este o măsură de siguranță dispusă de instanțele judecătorești naționale doar în condițiile legii penale;	Compatibil	Transpus		
(4) Prin derogare de la dispozițiile alineatelor (1) și (2) și fără a aduce atingere dispozițiilor capitolului VI, o măsură de expulzare nu poate fi în nici un caz adoptată împotriva unor cetățeni ai Uniunii sau membrilor de familie ai acestora în cazurile în care: (a) cetățenii în cauză ai Uniunii sunt lucrător care desfășoară activități salariate sau independente ori (b) cetățenii în cauză ai Uniunii au intrat pe teritoriul statului membru gazdă în căutarea unui loc de muncă. În acest caz, cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora nu pot fi expulzați atât timp cât cetățenii Uniunii pot dovedi că sunt în continuare în căutarea unui loc de muncă și că au șanse reale de a fi angajați.		Compatibil	Transpus	Cetățenii Uniunii Europene, au dreptul la o ședere legală de 180 de zile continuu pe perioada unui an calendaristic, aflați în căutarea unui loc de muncă, cu condiția de a se înregistra la serviciile competente de ocupare a forței de muncă. (art. 13 alin. (2)).	
Articolul 15 Garanțiile procedurale					
(1) Procedurile prevăzute la articolele 30 și 31 se aplică prin analogie oricărei decizii ce restrânge libera circulație a unui cetățean al Uniunii și a membrilor familiei acestuia pentru alte motive decât cele de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică.	Articolul 39. Aplicarea masurilor restrictive (2)Expulzarea cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a acestora este o măsură de siguranță	Compatibil	Transpus	Proiectul prevede norme derogatorii pentru cazurile de expulzare, care se realizează numai în materie penală. (art. 36, alin.(5))	MAI

(2) Expirarea valabilității cărții de identitate sau a pașaportului în temeiul căruia persoana în cauză a intrat pe teritoriul statului membru gazdă și eliberate concomitent cu un certificat de înregistrare sau cu un permis de ședere nu constituie un motiv suficient de expulzare de către statul membru. (3) Statul membru gazdă nu poate însoți decizia de expulzare menționată la alineatul (1) de o interdicție de intrare pe teritoriul său.	dispusă de instanțele judecătorești naționale doar în condițiile legii penale;				
CAPITOLUL IV Dreptul de ședere permanentă Secțiunea I Eligibilitatea	Capitolul IV Ședere permanentă				
Articolul 16 Regula generală pentru cetățenii Uniunii și pentru membrii familiilor acestora	Articolul 19. Condiții generale privind obținerea șederii permanente				
(1) Cetățenii Uniunii care și-au avut reședința legală pe teritoriul statului membru gazdă în cursul unei perioade neîntrerupte de cinci ani dobândesc dreptul de ședere permanentă pe teritoriul acestuia. Acest drept nu face obiectul condițiilor prevăzute la capitolul III. (2) Alineatul (1) se aplică și în cazul membrilor de familie care nu au cetățenia unui stat membru și care și-au avut reședința legală împreună cu cetățeanul Uniunii în statul membru gazdă în cursul unei perioade neîntrerupte de cinci ani. (3) Continuitatea șederii nu este afectată de absențe temporare care nu depășesc un total de șase luni pe an sau de absențe de durată mai lungă în vederea îndeplinirii serviciului militar obligatoriu ori de o absență de maxim douăsprezece luni consecutive determinată de motive importante, precum sarcina și	(1) Inspectoratul General pentru Migrație acordă dreptul de ședere permanentă la cerere, pe o perioadă nedeterminată, cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie a acestora care au o ședere continuă și legală pe teritoriul Republicii Moldova o perioadă de cel puțin 5 ani și întrunesc cumulativ următoarele condiții: (2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și membrilor de familie a cetățeanului Uniunii Europene, indiferent de cetățenia pe care o deține cu condiția să fi avut o ședere continuă și legală împreună cu cetățeanul Uniunii Europene în Republica Moldova în cursul unei perioade neîntrerupte de cinci ani. (3) La stabilirea continuității perioadei de ședere nu sunt considerate întreruperi următoarele situații: a) absențele temporare de pe teritoriul Republicii Moldova care nu depășesc 180	Compatibil Compatibil Compatibil	Transpus Transpus Transpus		MAI

nașterea, boli grave, studiile sau formare profesională ori detașarea în alt stat membru sau într-o țară terță. (4) Odată dobândit, dreptul de ședere permanentă se pierde numai în cazul unei absențe din statul membru gazdă pe o perioadă care depășește doi ani consecutivi.	de zile calculate cumulativ în decurs de un an de ședere; b) absența temporară de pe teritoriul Republicii Moldova din motive de boală gravă, starea de graviditate și de naștere ce nu depășește un an calendaristic; c) participarea la programe de învățământ sau pregătire profesională într-un stat membru al Uniunii Europene sau o țară terță, pentru o perioadă de maximum 24 luni consecutive; Articolul 38. Revocarea dreptului de ședere și a cărții de rezidență (2) Inspectoratul General pentru Migrație, revocă dreptul de ședere și cartea de rezidență în următoarele cazuri: b) titularul a absentat din Republica Moldova 24 luni consecutivi;	Compatibil	Transpus		
Articolul 17 Derogări aplicabile lucrătorilor care și-au încetat activitatea în statul membru gazdă și membrilor familiilor acestora	Articolul 21. Derogări aplicabile lucrătorilor cetățeni ai Uniunii Europene care și-au încetat activitatea				
(1) Prin derogare de la dispozițiile articolului 16, dreptul de ședere permanentă în statul membru gazdă se acordă înaintea încheierii unei perioade neîntrerupte de ședere de cinci ani în cazurile în care: (a) lucrătorul care desfășoară o activitate salariată sau independentă, în momentul în care și-a încetat activitatea, a împlinit vârsta prevăzută de legislația statului membru respectiv în vederea pensionării pentru limită de vârstă, ori lucrătorul care a încetat	(1) Dreptul de ședere permanentă în Republica Moldova se acordă lucrătorilor cetățeni ai Uniunii Europene, înaintea încheierii unei perioade neîntrerupte de ședere de cinci ani în cazurile în care: a) lucrătorul a exercitat o activitate de muncă salariată sau independentă, neîntreruptă în ultimele douăsprezece luni și a avut reședința temporară în Republica Moldova pe o perioadă	Compatibil	Transpus		
		Compatibil	Transpus	În Republica Moldova, vârsta de pensionare este de 63 ani.	

activitatea salariată ca urmare a pensionării anticipate a lucrat în statul membru respectiv cel puțin în cursul ultimelor douăsprezece luni precedente și și-a avut reședința pe teritoriul acestuia pe o perioadă neîntreruptă mai mare de trei ani. În cazul în care legislația statului membru gazdă nu acordă dreptul la pensie pentru limită de vârstă anumitor categorii de lucrători care desfășoară activități independente, se consideră că este îndeplinită condiția de vârstă de îndată ce beneficiarul a împlinit vârsta de 60 de ani;	neîntreruptă mai mare de trei ani, înainte de a ajunge la vârsta stabilită de legislația Republicii Moldova în vederea pensionării pentru limită de vârstă, ori ca urmare a pensionării anticipate pentru carieră lungă;	Compatibil	Transpus		
(b) lucrătorul care desfășoară o activitate salariată sau independentă care, avându-și reședința în statul membru gazdă timp de cel puțin doi ani, încetează să-și desfășoare activitatea din cauza unei incapacități permanente de muncă. În cazul în care această incapacitate este rezultatul unui accident de muncă sau al unei boli profesionale care îndreptățește persoana respectivă la o prestație plătită integral sau parțial de o instituție publică a statului membru gazdă, nu este necesară îndeplinirea nici unei condiții privind durata șederii;	b) lucrătorul care desfășoară o activitate salariată sau pe cont propriu și a avut reședința temporară în Republica Moldova de cel puțin doi ani, și încetează să-și desfășoare activitatea din cauza pierderii capacității de muncă urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale;				
(c) lucrătorul care desfășoară o activitate salariată sau independentă care, după trei ani de muncă și ședere neîntreruptă pe teritoriul statului membru gazdă, desfășoară o activitate salariată sau independentă pe teritoriul unui alt stat membru, dar își păstrează reședința pe teritoriul statului membru gazdă pe care se întoarce, de obicei, în fiecare zi sau cel puțin o dată pe săptămână.	c) lucrătorul care a desfășurat o activitate salariată sau independentă într-un alt stat membru al Uniunii Europene și are ședere neîntreruptă pe teritoriul Republicii Moldova timp de trei ani și revine zilnic sau cel puțin o dată pe săptămână.	Compatibil	Transpus		
În vederea dobândirii drepturilor menționate la literale (a) și (b), perioadele de muncă petrecute pe teritoriul statului membru pe care lucrează persoana în cauză se	Articolul 19. Condiții generale privind obținerea șederii permanente	Compatibil	Transpus		

consideră ca fiind petrecute pe teritoriul statului membru gazdă. Perioadele de șomaj involuntar, înregistrate corespunzător de serviciul de ocupare a forței de muncă competent, perioadele în care persoana a încetat munca din motive independente de voința sa, precum și absențele de la lucru și încetarea lucrului din cauza unei boli sau a unui accident se consideră perioade de muncă.	(3) La stabilirea continuității perioadei de ședere nu sunt considerate întreruperi următoarele situații: d) perioadele în care lucrătorul a desfășurat o activitate salariată sau independentă într-un alt stat membru al Uniunii Europene și revine zilnic sau cel puțin o dată pe săptămână în Republica Moldova.			Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii Articolul 5. Stagiul de cotizare (1) În sistemul public, stagiul de cotizare însumează toate perioadele contributive. (2) Perioadele necontributive ale asiguratului asimilate stagiului de cotizare sânt: a) perioada de îndeplinire a serviciului militar în termen sau cu termen redus; a¹) perioada de îndeplinire a serviciului militar prin contract sau a altui serviciu asimilat acestuia, dacă nu este posibilă stabilirea pensiei în condițiile	
---	--	--	--	--	--

				Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993; b) perioada de îngrijire a unui copil până la vârsta de 3 ani de către unul din părinți sau de tutore în caz de deces al ambilor părinți; c) perioada în care asiguratul a beneficiat de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, de indemnizație de șomaj, de alocație pentru integrare sau reintegrare profesională. (...)	
(3) Indiferent de cetățenie, membrii familiei unui lucrător care desfășoară o activitate salariată sau independentă care locuiesc împreună cu acesta pe teritoriul statului membru gazdă au dreptul de ședere permanentă în statul membru respectiv, dacă lucrătorul care desfășoară o activitate salariată sau independentă a dobândit el însuși, în temeiul alineatului (1), dreptul de ședere permanentă pe teritoriul acestui stat membru.	Articolul 19. Condiții generale privind obținerea șederii permanente (2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și membrilor de familie a cetățeanului Uniunii Europene, indiferent de cetățenia pe care o deține cu condiția să fi avut o ședere continuă și legală împreună cu cetățeanul Uniunii Europene în Republica Moldova în cursul unei perioade neîntrerupte de 5 ani.	Compatibil	Transpus		MAI
(4) Cu toate acestea, în cazul în care lucrătorul care desfășoară o activitate salariată sau independentă	Articolul 21. Derogări aplicabile lucrătorilor cetățeni ai Uniunii	Compatibil	Transpus		MAI

decedează în cursul perioadei de activitate, dar înainte de a dobândi dreptul de ședere permanentă în statul membru gazdă în temeiul alineatului (1), membrii familiei sale care locuiesc împreună cu acesta pe teritoriul statului membru gazdă dobândesc dreptul de ședere permanentă în statul respectiv, cu condiția ca: (a) la data survenirii decesului, lucrătorul care a desfășurat o activitate salariată sau independentă să își fi avut reședința pe teritoriul statului membru respectiv timp de doi ani neîntrerupți sau (b) decesul să fi fost urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale ori c) soțul supraviețuitor să își fi pierdut cetățenia statului membru respectiv ca urmare a căsătoriei cu lucrătorul care a desfășurat o activitate salariată sau independentă.	Europene care și-au încetat activitatea d)membrului de familie al lucrătorului decedat în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, după minimum doi ani de activitate salariată continuă în Republica Moldova, cu condiția să fi însoțit lucrătorul pe perioada șederii acestuia.				
Articolul 18 Dobândirea dreptului de ședere permanentă de către membrii de familie care nu au cetățenia unui stat membru	Articolul 19. Condiții generale privind obținerea șederii permanente				
Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 17, membrii familiei unui cetățean al Uniunii menționați la articolul 12 alineatul (2) și la articolul 13 alineatul (2) care îndeplinesc condițiile prevăzute de acestea dobândesc dreptul de ședere permanentă după ce și-au avut reședința legală în statul membru gazdă pe o perioadă neîntreruptă de cinci ani.	(3) Dispozițiile alin. (1) se aplică și membrilor de familie a cetățeanului Uniunii Europene, indiferent de cetățenia pe care o deține cu condiția să fi avut o ședere continuă și legală împreună cu cetățeanul Uniunii Europene în Republica Moldova în cursul unei perioade neîntrerupte de 5 ani.	Compatibil	Transpus		MAI
Secțiunea II Formalități administrative					
Articolul 19 Documentul care atestă șederea permanentă pentru cetățenii Uniunii					

(1) Statele membre eliberează cetățenilor Uniunii care au drept de ședere permanentă, după verificarea duratei șederii, un document care atestă șederea permanentă la data depunerii cererii.		Compatibil	Transpus		MAI
(2) Documentul care atestă șederea permanentă se eliberează cât mai curând posibil.		Compatibil		Cartea de rezidență se eliberează la data acordării dreptului de ședere permanentă pe termenul prevăzut la art. 3, alin. (12) Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte	ASP
Articolul 20 Permisul de ședere permanentă al membrilor de familie care nu au cetățenia unui stat membru	Articolul 20. Acordarea dreptului de ședere permanentă				
(1) În termen de șase luni de la data depunerii cererii, statele membre eliberează un permis de ședere permanentă membrilor de familie care nu au cetățenia unui stat membru și care beneficiază de dreptul de ședere permanentă. Permisul de ședere permanentă se reînnoiește de drept la fiecare zece ani.	(2) Termenul de examinare a cererii este de 90 de zile calendaristice. Din motive justificate termenul poate fi prelungit din oficiu sau la cerere cu cel mult 60 zile calendaristice.	Compatibil	Transpus	Articolul 21. Acordarea dreptului de ședere permanentă Cartea de rezidență se eliberează la data acordării dreptului de ședere permanentă pe termenul prevăzut la art. 3, alin. (12) Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.	MAI ASP
(2) Nerespectarea obligației de a solicita un permis de ședere permanentă de către persoana respectivă este pasibilă de sancțiuni nediscriminatorii și proporțională.	CAPITOLUL VII Restrângerea dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova Articolul 37. Principii generale (5) Inspectoratul General pentru Migrație din oficiu sau la demersul autorităților cu atribuții în domeniul de securitate	Compatibil	Transpus		MAI

	națională ordine și sănătate publică, aplică sancțiuni și restrânge libertatea de circulație și de ședere a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a acestora, indiferent de cetățenie, în cazul expulzării, sau pentru motive de securitate națională, ordine sau sănătate publică.				
(3) O întrerupere a șederii care nu depășește doi ani consecutivi nu afectează valabilitatea permisului de ședere permanentă.	Articolul 38. Revocarea dreptului de ședere (2) Inspectoratul General pentru Migrație, revocă dreptul de ședere și cartea de rezidență în următoarele cazuri: b) titularul a absentat din Republica Moldova 24 luni consecutivi;	Compatibil	Transpus		MAI
Articolul 21 Continuitatea șederii					
În vederea aplicării prezentei directive, continuitatea șederii poate fi atestată prin orice mijloc de probă admisibil în statul membru gazdă. Continuitatea șederii este întreruptă de o decizie de expulzare pusă în executare cu privire la persoana în cauză.	Articolul 19. Condiții generale privind obținerea șederii permanente (3) La stabilirea continuității perioadei de ședere nu sunt considerate întreruperi următoarele situații: a) absențele temporare de pe teritoriul Republicii Moldova care nu depășesc 180 de zile calculate cumulativ în decurs de un an de ședere; b) absența temporară de pe teritoriul Republicii Moldova din motive de boală gravă, starea de graviditate și de naștere ce nu depășește un an calendaristic; c) participarea la programe de învățământ sau pregătire profesională într-un stat membru al Uniunii Europene sau o țară terță, pentru o perioadă de maximum 24 luni consecutive; d) perioadele în care lucrătorul a desfășurat o activitate salariată sau independentă într-un alt stat membru al Uniunii Europene și revine zilnic sau cel puțin o dată pe săptămână în Republica Moldova.	Compatibil Compatibil	Transpus Transpus	Continuitatea șederii va fi atestată prin intermediu Sistemului Informațional "Migratie" Sunt reglementate cazurile care nu sunt considerate întreruperi în ședere.	MAI MAI
CAPITOLUL V Dispoziții comune privind dreptul de ședere și dreptul de ședere permanentă	Capitolul IV Ședere permanentă	Compatibil	Transpus		MAI

Articolul 22 Domeniul de aplicare teritorială				Nu se aplică acest principiu	
Dreptul de ședere și dreptul de ședere permanentă privesc întregul teritoriu al statului membru gazdă. Statele membre pot impune restricții teritoriale privind dreptul de ședere și dreptul de ședere permanentă numai dacă restricțiile respective se aplică și resortisanților lor.	(5) Dreptul de ședere permanentă conferă dreptul la liberă circulație pe întreg teritoriul Republicii Moldova.	Compatibil	Transpus	Restricții teritoriale nu sunt aplicate.	MAI
Articolul 23 Drepturi conexe	Articolul 29. Dreptul la muncă și la protecția ei	Compatibil	Transpus		
Indiferent de cetățenie, membrii familiei unui cetățean al Uniunii care au dreptul de ședere sau dreptul de ședere permanentă într-un stat membru au dreptul să desfășoare o activitate salariată sau independentă în statul respectiv.	(2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora au dreptul la muncă, la liberă alegere a muncii, la condiții echitabile și decente de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.	Compatibil	Transpus		MAI
Articolul 24 Egalitatea de tratament	Articolul 35. Dreptul la egalitatea de tratament și contestarea abaterilor	Compatibil	Transpus		MAI
(1) Sub rezerva dispozițiilor speciale prevăzute expres de tratat și de dreptul derivat, orice cetățean al Uniunii care, în temeiul prezentei directive, își are reședința pe teritoriul statului membru gazdă se bucură de egalitate de tratament în raport cu resortisanții statului membru respectiv în domeniul de aplicare al tratatului. Beneficiul acestui drept se extinde asupra membrilor de familie care nu au cetățenia unui stat membru și care au dreptul de ședere sau dreptul de ședere permanentă.	(1) În exercitarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, beneficiază de protecție împotriva oricăror forme de discriminare.	Compatibil	Transpus		MAI

(2) Prin derogare de la dispozițiile alineatului (1), statul membru gazdă nu este obligat să acorde dreptul la prestații de asistență socială în timpul primelor trei luni de ședere sau, după caz, în timpul perioadei mai lungi prevăzute la articolul 14 alineatul (4) litera (b) și nici nu este obligat ca, înainte de dobândirea dreptului de ședere permanentă, să acorde ajutoare pentru studii, inclusiv pentru formare profesională, constând în burse de studiu sau împrumuturi, unor persoane altele decât lucrătorii care desfășoară activități salariate sau independente, persoanelor care își mențin acest statut și membrilor familiilor acestora.	Articolul 42. Dispoziții finale (11) Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 372-382 art. 342), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: a) Art. 2, alin. (1) din se completează cu litera e) în următoarea redacție „e) cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European care sunt titulari ai cărții de rezidență sau a dreptului de ședere permanentă pe teritoriul Republicii Moldova.”;	Compatibil	Transpus	Prin modificarea adusă la Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor, cetățenii UE devin subiect al Legii asistenței sociale nr. 547/2003, astfel aplicându-se aceleași condiții ca cetățenilor Republicii Moldova. Legea asistenței sociale nr. 547/2003 Articolul 5. Aplicarea legii Prezenta lege se aplică: a) cetățenilor Republicii Moldova, precum și străinilor specificați la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274 din 27 decembrie 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova; b) persoanelor fizice și juridice (indiferent de forma juridică de organizare și de tipul de proprietate) autohtone și străine cu domiciliul/sediul în Republica Moldova.	MAI
Articolul 25 Dispoziții generale privind documentele de ședere			Nu este transpus		

(1) Deținerea certificatului de înregistrare menționat la articolul 8, a unui document care dovedește depunerea unei cereri pentru eliberarea permisului de ședere pentru un membru al familiei, a unui permis de ședere sau a unui permis de ședere permanentă nu poate în nici un caz să constituie o condiție prealabilă pentru exercițiul unui drept sau îndeplinirea unei formalități administrative, calitatea de beneficiar al drepturilor putând fi dovedită prin orice alt mijloc de probă.			Nu este transpus		
(2) Orice document menționat la alineatul (1) se eliberează gratuit sau contra plății unei taxe al cărei quantum nu poate depăși pe cel al taxei impuse resortisanților pentru eliberarea unor documente similare.			Nu este transpus		
Articolul 26 Controalele			Nu este transpus		
Statele membre pot controla respectarea oricărei dispoziții din legislația lor internă prin care se cere resortisanților străini să dețină în permanență asupra lor certificatul de înregistrare sau permisul de ședere, cu condiția să aplice aceeași cerință în cazul resortisanților cu privire la cartea de identitate. În cazul nerespectării acestei cerințe, statul membru poate impune aceleași sancțiuni ca și cele impuse propriilor resortisanți care nu au asupra lor cartea de identitate.			Nu este transpus		
CAPITOLUL VI Restrângerea dreptului de intrare și dreptului de ședere pentru motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică	CAPITOLUL VII Restrângerea dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova	Compatibil			MAI
Articolul 27 Principii generale	Articolul 37. Principii generale	Compatibil	Transpus		MAI

(1) Sub rezerva dispozițiilor prezentului capitol, statele membre pot restrânge libertatea de circulație și de ședere a cetățenilor Uniunii și a membrilor lor de familie, indiferent de cetățenie, pentru motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică. Aceste motive nu pot fi invocate în scopuri economice.	(1) Inspectoratul General pentru Migrație din oficiu și la demersul autorităților cu atribuții în domeniul de securitate națională ordine și sănătate publică, aplică sancțiuni și restrânge libertatea de circulație și de ședere a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a acestora, indiferent de cetățenie, în cazul expulzării, sau pentru motive de securitate națională, ordine sau sănătate publică. (2) Prin motive de securitate națională, ordine sau sănătate publică se înțelege: a) există bănuială rezonabilă că acesta finanțează, pregătește, sprijină în orice mod sau comite activități teroriste semnalate de organizațiile internaționale al căror membru este Republica Moldova sau autoritățile publice care desfășoară activități de combatere a terorismului; b) desfășoară activități în dauna intereselor Republicii Moldova; c) există bănuială rezonabilă că a săvârșit sau că a participat la săvârșirea sau pregătirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii ori a unor crime de război, ori a unor crime contra umanității, prevăzute în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; d) există bănuială rezonabilă că acesta face parte din grupuri criminale organizate cu caracter transnațional sau că sprijină în orice mod activitatea acestor grupuri; e) au săvârșit infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave în perioada unor alte șederi în Republica Moldova, sau în străinătate împotriva statului sau a unui cetățean al Republicii Moldova; f) boli cu potențial epidemic, infecțioase sau parazitare contagioase conform cadrului normativ.	Compatibil	Transpus		MAI
--	--	--------------------------	------------------------	--	------------

Articolul 28 Protecția împotriva expulzării (1) Înainte de a lua o decizie de expulzare de pe teritoriul său din motive de ordine publică sau siguranță publică, statul membru gazdă ia în considerare diverși factori precum durata șederii individului respectiv pe teritoriul său, vârsta acestuia, starea lui de sănătate, situația sa familială și economică, integrarea sa socială și culturală în statul membru gazdă și legăturile sale cu țara de origine. (2) Statul membru gazdă nu poate lua o decizie de expulzare împotriva unui cetățean al Uniunii sau a membrilor familiei sale, indiferent de cetățenie, care au dobândit dreptul de ședere permanentă pe teritoriul său, cu excepția cazurilor în care există motive imperative de ordine publică sau siguranță publică. (3) Nu se poate lua o decizie de expulzare împotriva cetățenilor Uniunii, indiferent de cetățenia acestora, cu excepția cazului în care decizia se bazează pe motive imperative de siguranță publică definite de statele membre, dacă aceștia: (a) și-au avut reședința în statul membru gazdă în cei zece ani anteriori sau (b) sunt minori, cu excepția cazului în care expulzarea este în interesul copilului, în conformitate cu Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile copilului, încheiată la 20 noiembrie 1989.	Articolul 41. Îndepărtarea forțată (2) Se interzice îndepărtarea forțată a cetățenilor Uniunii Europene sau a membrilor familiei acestora în următoarele cazuri: a) au dobândit dreptul de ședere permanentă pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția cazurilor în care există motive imperative de securitate națională, ordine și sănătate publică; c) sunt copii, cu excepția cazului în care îndepărtare este în interesul copilului, în conformitate cu Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile copilului, încheiată la 20 noiembrie 1989.	Compatibil	Transpus	Expulzarea cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a acestora este o măsură de siguranță dispusă de instanțele judecătorești naționale doar în condițiile legii penale;	MAI
Articolul 29 Sănătatea publică	CAPITOLUL VII Restrângerea dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova Articolul 37. Principii generale				
(1) Singurele boli care justifică măsuri de restricționare a liberei circulații sunt bolile cu potențial epidemic, astfel cum sunt acestea definite de documentele	(2) Prin motive de securitate națională, ordine sau sănătate publică se înțelege:	Compatibil	Transpus		MAI

relevante ale Organizației Mondiale a Sănătății, precum și alte boli infecțioase sau parazitare contagioase, dacă acestea fac obiectul unor dispoziții de protecție ce se aplică resortisanților din statul membru gazdă. (2) Bolile ce se declanșează după o perioadă de trei luni de la data sosirii nu pot motiva expulzarea de pe teritoriul respectiv. (3) Dacă există indicii serioase că acest lucru este necesar, într-un termen de trei luni de la data sosirii, statele membre pot supune beneficiarii dreptului de ședere unui examen medical gratuit, care 68 RO Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 05/vol. 7 să ateste că nu suferă de nici una dintre bolile menționate la alineatul (1). Aceste examene medicale nu pot fi impuse în mod sistematic.	f) boli cu potențial epidemic, infecțioase sau parazitare contagioase conform cadrului normativ. Articolul 38. Îndepărtarea forțată (3) Bolile ce se declanșează după o perioadă de trei luni de la data sosirii nu pot motiva îndepărtarea forțată de pe teritoriul Republicii Moldova. Articolul 4. Competențele autorităților (5) Ministerul Sănătății în modul stabilit de legislație, asigură accesul la serviciile medicale în cadrul sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală și supune din oficiu sau la cererea Inspectoratului General pentru Migrație beneficiarii dreptului de ședere, unui examen medical gratuit care să ateste că nu suferă de bolile cu potențial epidemic, boli infecțioase sau parazitare contagioase;	Compatibil	Transpus		MAI MAI
Articolul 30 Notificarea deciziilor	Articolul 43. Notificarea și motivarea				
(1) Persoanele interesate sunt notificate în scris cu privire la orice decizie adoptată în temeiul articolului 27 alineatul (1), astfel încât să poată înțelege conținutul notificării și implicațiile acesteia. (2) Persoanele interesate sunt informate în mod precis și complet cu privire la motivele de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică pe care se bazează decizia luată în cazul lor, cu excepția situațiilor în care acest lucru este contrar intereselor siguranței statului. (3) Notificarea precizează instanța judecătorească sau autoritatea administrativă la care persoana interesată	(1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt notificați în scris cu privire la orice decizie adoptată în temeiul prezentei legi, astfel încât să poată înțelege conținutul notificării și efectele juridice ale acesteia. (2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt informați despre motivele care au stat la baza restrângerii dreptului de liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția situațiilor în care acest lucru nu este posibil din rațiuni de securitate națională. Articolul 44. Exercițarea căilor de atac	Compatibil Compatibil	Transpus Transpus		MAI MAI

poate contesta decizia, termenul pentru contestare și, dacă este cazul, termenul acordat persoanei respective pentru a părăsi teritoriul statului membru. Cu excepția unor cazuri de urgență, motivate corespunzător, termenul acordat pentru părăsirea teritoriului nu poate fi mai mic de o lună de la data notificării.	Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt informați despre modalitatea de contestare a deciziei, termenul de depunere a contestației și, dacă este cazul, termenul acordat persoanei pentru a părăsi teritoriul Republicii Moldova.				
Articolul 31 Garanții procedurale	CAPITOLUL VIII Garanții procedurale				
(1) Persoanele interesate au acces, în statul membru gazdă, la căile judiciare de atac și, dacă este cazul, la cele administrative, pentru a contesta o decizie luată împotriva lor din motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică. (2) În cazul în care contestarea deciziei de expulzare este însoțită de o cerere de luare a unor măsuri vremelnice de suspendare a executării deciziei, expulzarea efectivă a persoanei de pe teritoriu nu se poate face înainte de luarea ordonanței privind măsurile vremelnice, cu excepția cazurilor în care: — decizia de expulzare se întemeiază pe o hotărâre judecătorească anterioară sau — persoanele în cauză au avut anterior acces la o cale judiciară de atac sau — decizia de expulzare se întemeiază pe motive imperative de siguranță publică, în conformitate cu articolul 28 alineatul (3). (3) Căile de atac permit examinarea legalității deciziei, precum și a faptelor și împrejurărilor pe care se bazează măsura propusă. Acestea asigură că decizia nu are caracter disproporționat, în special având în vedere cerințele prevăzute la articolul 28.	Articolul 44. Exercițarea căilor de atac Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt informați despre modalitatea de contestare a deciziei, termenul de depunere a contestației și, dacă este cazul, termenul acordat persoanei pentru a părăsi teritoriul Republicii Moldova. Articolul 44. Exercițarea căilor de atac Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt informați despre modalitatea de contestare a deciziei, termenul de depunere a contestației și, dacă este cazul, termenul acordat persoanei pentru a părăsi teritoriul Republicii Moldova.	Compatibil Compatibil Compatibil	Transpus Transpus Transpus	Prevederile date sunt transpuse în Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova art. 62, alin(3).	MAI MAI MAI

(4) Statele membre pot refuza prezența persoanei respective pe teritoriul lor pe parcursul exercitării căilor de atac, dar nu o pot împiedica să își formuleze personal apărările, cu excepția cazurilor când prezența sa ar putea cauza perturbări grave ale ordinii și siguranței publice sau când calea de atac privește refuzul accesului pe teritoriul respectiv.	Articolul 38. Revocarea dreptului de ședere (9)Exercitarea căii de atac nu suspendă executarea deciziei de revocare.	Compatibil	Transpus		MAI
Articolul 32 Efectele în timp ale interdicției de intrare pe teritoriu	Articolul 40. Stabilirea duratei interdicției de intrare în Republica Moldova	Compatibil	Transpus		MAI
(1) Persoanele care fac obiectul unei decizii de interdicere a intrării pe teritoriu pentru motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică pot prezenta o cerere pentru ridicarea interdicției după o perioadă de timp rezonabilă, în funcție de împrejurări și, în orice caz, după trei ani de la executarea hotărârii definitive de interdicere a intrării care a fost pronunțată în mod valabil în conformitate cu dreptul comunitar, prezentând probe ce atestă că s-a produs o schimbare efectivă a împrejurărilor care au justificat decizia de interdicere a intrării pronunțată împotriva lor. Statul membru în cauză ia o decizie privind această cerere în termen de șase luni de la prezentarea acesteia.	(2) Interdicția de intrare dispusă în privința cetățenilor Uniunii Europene și membrilor de familie a acestora în condițiile alin. (1), poate fi ridicată la cerere de către Inspectoratul General pentru Migrație, după trei ani de la executarea hotărârii definitive de interdicere a intrării, în urma consultării cu alte autorități cu atribuții în securitate națională și ordine publică în următoarele cazuri: (4) Inspectoratul General pentru Migrație, ia o decizie privind această cerere în termen de șase luni de la prezentarea acesteia.	Compatibil	Transpus		MAI
(2) Persoanele menționate la alineatul (1) nu au dreptul de intrare pe teritoriul statului membru respectiv în perioada în care cererea lor este analizată	(4) Persoanele menționate la alineatul (2) nu au dreptul de intrare pe teritoriul Republicii Moldova în perioada în care cererea lor este analizată	Compatibil	Transpus		MAI
Articolul 33 Expulzarea ca pedeapsă sau măsură accesorie	Articolul 39. Aplicarea măsurilor restrictive	Compatibil	Transpus		MAI
(1) Expulzarea poate fi dispusă de statul membru gazdă ca pedeapsă sau măsură accesorie a unei pedepse privative de libertate numai cu respectarea cerințelor prevăzute la articolele 27, 28 și 29. (2) În cazul în care decizia de expulzare menționată la alineatul (1) este pusă în executare după mai mult de doi ani de la emiterea sa, statul membru verifică dacă persoana respectivă continuă să constituie un pericol	(3) În cazul în care decizia de expulzare este pusă în executare după mai mult de doi ani de la emiterea sa, Inspectoratul General pentru Migrație verifică dacă persoana respectivă continuă să constituie un pericol real și actual la adresa ordinii publice sau a siguranței publice.	Compatibil	Transpus		MAI

real și actual la adresa ordinii publice sau a siguranței publice și stabilește dacă de la data emiterii deciziei de expulzare s-a produs vreo schimbare efectivă a împrejurărilor.					
CAPITOLUL VII Dispoziții finale					
Articolul 34 Informarea opiniei publice	Articolul 4. Competențele autorităților				
Statele membre difuzează informațiile privind drepturile și obligațiile cetățenilor Uniunii și ale membrilor familiilor acestora cu privire la subiectele reglementate de prezenta directivă, în special prin campanii de sensibilizare realizate prin mijloacele de informare în masă și prin alte mijloace de comunicare locale și naționale.	(2) Inspectoratul General pentru Migrație, asigură evidența cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora, informează cu privire la condițiile de ședere și documentarea cu carte de rezidență și verifică îndeplinirea acestor condiții. Efectuează activitate specială de investigații, activități de constatare a infracțiunilor săvârșite de către străini sau împotriva acestora și întocmește acte de constatare a infracțiunilor, cu sesizarea organului de urmărire penală/procurorului.	Compatibil	Transpus	Inclusiv se asigură prin sesiuni de informare, stabilite în art. 9 din Legea 274/2011 privind integrarea străinilor	MAI
Articolul 35 Abuzul de drept	Articolul 38. Revocarea dreptului de ședere	Compatibil	Transpus		MAI
Statele membre pot adopta măsurile necesare pentru a refuza, anula sau retrage orice drept conferit prin prezenta directivă, în caz de abuz de drept sau fraudă, precum căsătoriile de conveniență. Orice măsură de acest fel este proporțională și supusă garanțiilor procedurale prevăzute la articolele 30 și 31.	(2) Inspectoratul General pentru Migrație, revocă dreptul de ședere și cartea de rezidență în următoarele cazuri: e) a fost eliberată sau reînnoită în baza unei căsătorii fictive;	Compatibil	Transpus		MAI
Articolul 36 Sancțiuni	CAPITOLUL VII Restrângerea dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova Articolul 34. Principii generale	Compatibil	Transpus		MAI
Statele membre prevăd dispoziții privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor de drept intern adoptate pentru aplicarea prezentei directive și adoptă orice măsură necesară pentru punerea lor în aplicare. Sancțiunile prevăzute sunt eficiente și proporționale.	Inspectoratul General pentru Migrație din oficiu și la demersul autorităților cu atribuții în domeniul de securitate națională ordine și sănătate publică, aplică sancțiuni și restrânge libertatea de circulație și de ședere a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a acestora, indiferent de cetățenie, în cazul expulzării, sau pentru motive de securitate	Compatibil	Transpus		MAI MAI

Cel târziu la 30 aprilie 2006, Comisiei îi sunt notificate aceste dispoziții de către statele membre și cât mai curând posibil orice modificare ulterioară.	națională, ordine sau sănătate publică. Articolul 46. Dispoziții Tranzitorii (3) În termen de 30 de zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Afacerilor Interne asigură transmiterea unei notificări scrise către Comisia Europeană.	compatibil	Transpus		
Articolul 37 Dispoziții de drept intern mai favorabile		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene.	
Dispozițiile prezentei directive nu aduc atingere actelor cu putere de lege și actelor administrative ale unui stat membru care cuprind dispoziții mai favorabile persoanelor la care se referă prezenta directivă.		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene	
Articolul 38 Abrogări		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene.	
(1) Articolele 10 și 11 din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 se abrogă de la 30 aprilie 2006.		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene	
(2) Directivele 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE se abrogă de la 30 aprilie 2006. (3) Trimiterile la dispozițiile și directivele abrogate se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă.		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene.	
Articolul 39 Raport		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene.	
Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului până cel târziu la 30 aprilie 2006 un raport privind aplicarea prezentei directive, precum și, după caz, orice propuneri necesare, în special cu privire la oportunitatea prelungirii perioadei de timp în care cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora pot rămâne pe teritoriul		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene.	

statului membru gazdă fără nici o condiție. Statele membre furnizează Comisiei informațiile necesare pentru întocmirea raportului.					
Articolul 40 Transpunerea		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene.	
(1) Statele membre pun în aplicare, până la 30 aprilie 2006, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre informează imediat Comisia cu privire la aceasta. În cazul în care statele membre adoptă aceste dispoziții, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere în momentul publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene.	
(2) Comisiei îi este comunicat de către statele membre textul dispozițiilor de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă, precum și un tabel de corespondență între prezenta directivă și dispozițiile de drept intern adoptate.		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene.	
Articolul 41 Intrarea în vigoare		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene.	
Prezenta directivă intră în vigoare la data publicării sale în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene.	
Articolul 42 Destinatari		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene.	
Prezenta directivă se adresează statelor membre. Adoptată la Strasburg, 29 aprilie 2004. Pentru Parlamentul European Președintele P. COX Pentru Consiliu Președintele M. McDOWELL		Norme UE, neaplicabile.		Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene.	

TABEL DE CONCORDANȚĂ
al proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor
Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora

1	Directiva Consiliului din 25 iulie 1977 privind educația copiilor lucrătorilor migranți (77/486/CEE) publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 199 din 6 august 1977 Council Directive 77/486/EEC of 25 July 1977 on the education of the children of migrant workers , published in Official Journal of the European Communities L 199/32		
2	Proiect de lege privind modificarea unor acte normative		
3	Gradul general de compatibilitate: parțial compatibil		
4.	Ministerul Educației și Cercetării		
5			
Actul Uniunii Europene		Gradul de compatibilitate	Observații
6	7	8	9
Articolul 1 Prezenta directivă se aplică copiilor pentru care este obligatorie frecventarea școlii în conformitate cu legislația statului gazdă, ai căror susținători legali sunt lucrători resortisanți ai unui alt stat membru, dacă acești copii locuiesc pe teritoriul statului membru în care resortisantul respectiv își desfășoară activitatea ca angajat.	Constituția Republicii Moldova (Monitorul Oficial Nr. 78 art. 140) Articolul 35. Dreptul la învățătură (1) Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instruire și de perfecționare. (2) Statul asigură, în condițiile legii, dreptul de a alege limba de educare și instruire a persoanelor. (3) Studierea limbii române se asigură în instituțiile de învățământ de toate gradele. (4) Învățământul de stat este gratuit. (7) Învățământul liceal, profesional și cel superior de stat este egal accesibil tuturor, pe bază de merit. (9) Dreptul prioritar de a alege sfera de instruire a copiilor revine părinților. Codul Educației 152/2014 Articolul 9. Condițiile de acces (11) Cetățenii altor state, precum și apatrizii au acces la educație prin sistemul național de învățământ, în condițiile prezentului cod. Articolul 150. Admiterea la studii a străinilor, drepturile și obligațiile elevilor și studenților străini (1) Admiterea la studii a străinilor se realizează în condițiile aplicate pentru cetățenii Republicii Moldova.	Compatibil	

	(2) Admiterea la studii a străinilor este condiționată de recunoașterea și echivalarea prealabilă a actelor de studii prezentate de candidați. (3) Dreptul de organizare a studiilor pentru străini îl dețin în exclusivitate instituțiile de învățământ acreditate și care oferă programe de studii acreditate. (4) Instruirea străinilor se efectuează în limba română sau, la solicitarea candidaților, într-o limbă de circulație internațională, în funcție de posibilitățile instituțiilor de învățământ și în limita mijloacelor bugetare alocate în acest scop. LEGE Nr. 370 din 30-11-2023 privind drepturile copilului Articolul 14. Dreptul copilului la educație (1) Fiecare copil are dreptul de a primi o educație care să-i permită dezvoltarea în condiții nediscriminatorii a aptitudinilor și a personalității sale. (2) Prin autoritățile și instituțiile din domeniul educației, statul garantează dreptul copilului la educație, inclusiv prin măsuri ce: a) asigură organizarea unei educații incluzive eficiente, orientată spre necesitățile individuale ale fiecărui copil, inclusiv prin susținerea copiilor cu cerințe educaționale speciale; b) facilitează accesul de calitate al tuturor copiilor la educația preșcolară și la învățământul general obligatoriu și gratuit; c) încurajează diferite forme de învățământ secundar, atât general cât și profesional; d) asigură accesul tuturor copiilor la învățământul superior, în funcție de capacitățile fiecăruia, prin toate mijloacele adecvate; e) asigură dezvoltarea programelor de educație pentru părinții tineri, inclusiv în vederea prevenirii violenței în familie; f) permit identificarea copiilor cu probleme de absenteism școlar nemotivat, reintegrarea acestora în procesul educațional și reducerea ratei de abandon școlar; g) asigură cursuri speciale de pregătire pentru copiii care au abandonat școala, în vederea reintegrării lor în sistemul național de învățământ. (3) Copiii cu cerințe educaționale speciale au dreptul la instruire în condiții egale cu toți copiii, beneficiind de asistență suplimentară și acomodare rezonabilă în procesul educațional, conform legislației. (4) Statul asigură fiecărui copil dreptul la educație într-un mod compatibil cu demnitatea acestuia ca ființă umană și în conformitate cu standardele tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.		
--	--	--	--

	Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative: Art. III - Articolul 150 din Codul Educației 152/2014 (Monitorul Oficial Nr. 319-324 art. 634) cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Cetățenii Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și membrii familiei acestora au acces la învățământul general, la învățământul profesional tehnic și la formare în centre de recalificare în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova.”		
Articolul 2 (1) Statele membre, în conformitate cu condițiile lor naționale și cu sistemele lor juridice, iau măsurile adecvate pentru a asigura instruirea gratuită pentru a facilita copiilor menționați la articolul 1 primele contacte pe teritoriul lor, inclusiv, în special, predarea - adaptată la nevoile specifice ale acestor copii - a limbii oficiale sau a uneia dintre limbile oficiale ale statului gazdă.	Codul Educației 152/2014 Articolul 150. Admiterea la studii a străinilor, drepturile și obligațiile elevilor și studenților străini (1) Admiterea la studii a străinilor se realizează în condițiile aplicate pentru cetățenii Republicii Moldova. (2) Admiterea la studii a străinilor este condiționată de recunoașterea și echivalarea prealabilă a actelor de studii prezentate de candidați. Articolul 9. Condițiile de acces (11) Cetățenii altor state, precum și apatrizii au acces la educație prin sistemul național de învățământ, în condițiile prezentului cod. Articolul 10. Limba de predare (1) În sistemul educațional, procesul de învățământ se desfășoară în limba română și, în limita posibilităților sistemului educațional, în una din limbile de circulație internațională sau, în condițiile alin. (2), în limbile minorităților naționale. (2) Studiarea limbii române este obligatorie în toate instituțiile de învățământ de orice nivel și este reglementată de standardele educaționale de stat. (3) Statul asigură condițiile necesare pentru studiarea limbii române în toate instituțiile de învățământ, inclusiv prin creșterea ponderii disciplinelor studiate în limba română în instituțiile de învățământ general cu altă limbă de predare. Proiectul de lege privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora:	Compatibil	

	Art. III - Articolul 150 din Codul Educației 152/2014 (Monitorul Oficial Nr. 319-324 art. 634) cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Cetățenii Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și membrii familiei acestora au acces la învățământul general, la învățământul profesional tehnic și la formare în centre de recalificare în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova.” Legea 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, Articolul 11. Cursurile de studiere a limbii române (1) Cunoașterea limbii române este o condiție obligatorie pentru acordarea dreptului de ședere permanentă pe teritoriul Republicii Moldova. Cursurile se adresează străinilor care nu cunosc limba română. (2) Cursurile de studiere a limbii române sunt organizate de către Ministerul Educației și Cercetării, prin intermediul instituțiilor de învățământ din subordine, de către autoritățile administrației publice locale de la locul de trai al străinului, precum și de către prestatorii de servicii educaționale autorizați/acreditați pentru acest gen de activitate. (3) Metodologia de studiere a limbii române este elaborată și aprobată de către Ministerul Educației și Cercetării în coordonare cu autoritatea competentă pentru străini. (4) Cursurile de studiere a limbii române sunt organizate pentru adulți. În cazul în care minorii participă la curs alături de părinți sau reprezentantul legal, această activitate nu trebuie să afecteze procesul de studiu al minorilor, fiind frecventată în timpul lor liber și cu consimțământul acestora. (5) La încheierea cursului de studiere a limbii române, comisia desemnată de organul local/municipal de specialitate în domeniul învățământului sau de instituția de învățământ superior, precum și de prestatorii de servicii educaționale, asigură evaluarea nivelului de cunoaștere a limbii române și eliberează un certificat de participare. Valabilitatea certificatului este de 3 ani, iar la expirarea acestuia, cunoștințele sunt testate repetat. (6) Sunt scutiți de evaluarea nivelului de cunoaștere a limbii române străinii care au atins vârsta de pensionare, precum și persoanele cu dizabilități a căror dizabilitate este stabilită pe o perioadă nedeterminată. Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative: Art. V. - Legea privind integrarea străinilor în Republica Moldova nr. 274/2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 48, art. 144) se modifică după cum urmează: (1) Articolul 15, se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:		
--	--	--	--

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru formarea și perfecționarea profesorilor care oferă această instruire.	„(3¹) Cetățenii Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și membrii familiilor acestora, au acces la învățământul general, la învățământul profesional tehnic și la formare în centre de recalificare în condițiile stabilite de lege pentru cetățenii Republicii Moldova.” (2) La articolul 19 alineatul (4) după textul „protecție internațională” se introduce textul „și minorii membri de familie a unui cetățean al Uniunii Europene sau al unui stat membru al Spațiului Economic European”. LEGE Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți Articolul 2. Sfera de aplicare În condițiile prezentei legi, copiii beneficiază de protecție fără nicio discriminare, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinii politice sau de altă natură, de cetățenie, apartenența etnică sau originea socială, de statutul obținut prin naștere, de situația materială, de gradul și tipul de dizabilitate, de aspectele specifice de creștere și educație a copiilor, a părinților lor, reprezentanților legali ori responsabililor legali ai acestora, de locul aflării lor (familie, instituție educațională, serviciu social, instituție medicală, comunitate etc.). Ordinul MEC nr. 992 din 03.08.2023 Cu privire la aprobarea Metodologiei de recunoaștere și echivalare a perioadelor de studii din învățământul general, <u>Ordinul MEC nr.666 din 03 mai 2024</u> Cu privire la completarea Regulamentului privind evaluarea și notarea rezultatelor învățării, promovarea și absolvirea în învățământul primar și secundar, Pct. 121. Elevii din clasele primare și gimnaziale care au urmat studiile într-o instituție de învățământ peste hotare, la înmatriculare, nu susțin diferențe de program, doar urmează curriculum național conform anului școlarizării. Codul Educației 152/2014, Articolul 9. Condițiile de acces (9) Statul promovează și susține învățarea pe tot parcursul vieții. Articolul 133. Formarea profesională continuă (1) Dezvoltarea profesională a personalului didactic, științifica-didactic, științific și de conducere este obligatorie pe parcursul întregii activități profesionale și se reglementează de Guvern.	(2) parțial compatibil	
--	---	-------------------------------	--

Articolul 3 Statele membre, în conformitate cu condițiile lor naționale și cu sistemele lor juridice și în cooperare cu statele de origine, iau măsuri adecvate pentru a promova în cadrul educației normale predarea limbii materne și a culturii țării de origine pentru copiii menționați la articolul 1.	Codul Educației 152/2014 Articolul 150. Admiterea la studii a străinilor, drepturile și obligațiile elevilor și studenților străini (4) Instruirea străinilor se efectuează în limba română sau, la solicitarea candidaților, într-o limbă de circulație internațională, în funcție de posibilitățile instituțiilor de învățământ și în limita mijloacelor bugetare alocate în acest scop. Articolul 9. Condițiile de acces (7) Statul garantează formarea și dezvoltarea competenței de comunicare eficientă în limba română, în limbile minorităților naționale, după caz, și în cel puțin două limbi de circulație internațională. (8) Statul asigură condiții de formare și dezvoltare a competențelor de comunicare în limbile engleză, franceză și rusă în toate instituțiile publice de învățământ general.	Parțial compatibil	Sistemul educațional național prin prevederile Codului Educației asigură procesul de studiu în limba română. Există și școli cu predare în limba rusă. Actualmente în țară nu există instituții de învățământ care ar asigura instruirea în totalitate în altă limbă decât limba română și limba rusă.
Articolul 4 Statele membre iau măsurile necesare pentru a se conforma acestei directive în termen de patru ani de la data notificării și informează imediat Comisia despre aceasta. Statele membre informează de asemenea Comisia cu privire la actele cu putere de lege și actele administrative sau de altă natură pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.		Prevederi UE neaplicabile	
Articolul 5 Statele membre transmit Comisiei în termen de cinci ani de la notificarea prezentei directive, și ulterior, la intervale regulate, la cererea Comisiei, toate informațiile relevante care să permită Comisiei să raporteze Consiliului cu privire la punerea în aplicare a prezentei directive.		Prevederi UE neaplicabile	
Articolul 6 Prezenta Directivă se adresează statelor membre		Prevederi UE neaplicabile	

TABEL DE CONCORDANȚĂ
al proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora

1	Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse Directiva 2014/54/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 128/8 din 30.04.2014 (CELEX: 32014L0054)				
2	Titlul proiectului de act normativ național Legea privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora				
3	Gradul general de compatibilitate: compatibil				
Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Diferențele	Observații	Autoritate a/ persoana responsabilă
4	5	6	7	8	9
Articolul 1 Obiect Prezenta directivă stabilește dispoziții care facilitează aplicarea și asigurarea respectării, în mod uniform, a drepturilor conferite prin articolul 45 din TFUE și prin articolele 1-10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011. Prezenta directivă se aplică cetățenilor Uniunii care își exercită drepturile respective și membrilor familiilor lor (denumiți în continuare „lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor”).	Articolul 1. Obiectul de reglementare Prezenta lege reglementează condițiile de exercitare a dreptului la liberă circulație, ședere și egalitate de tratament pe teritoriul Republicii Moldova, de către cetățenii Uniunii Europene și membrii familiilor acestora, a cetățenilor statelor din Spațiul Economic European, precum și restricțiile impuse exercitării acestor drepturi din motive de securitate națională, ordine și sănătate publică. Articolul 2 Scopul legii Scopul prezentei legi este de a stabili condiții pentru intrarea, șederea, exercitarea, respectarea drepturilor și obligațiilor pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a acestora. Articolul 3. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, sunt definite următoarele noțiuni:	Compatibil			MAI MMPS MEC MS MF MIDR MDED IGM ISM ANOFM CNAS CNSM CNPM SFS

	<i>cetățean al Uniunii Europene</i> - orice persoană care deține cetățenia unuia dintre statele membre ale Uniunii Europene sau a statelor din Spațiul Economic European și nu are cetățenia Republicii Moldova; <i>membru de familie</i> - orice persoană care se încadrează alternativ în una din următoarele categorii: a) soțul sau soția cetățeanului Uniunii Europene; b) copiii, care nu au împlinit vârsta de 18 de ani sau care se află în întreținerea cetățeanului Uniunii Europene, precum și cei ai soțului/soției; c) părinții aflați la întreținerea cetățeanului Uniunii Europene, precum și cei ai soțului/soției; d) <i>partener</i> - resortisant al statului terț necăsătorit, care conviețuiește cu un cetățean al Uniunii Europene, necăsătorit și împreună au cel puțin un copil comun. <i>membrii de familie extinsă</i> - persoane legate prin rudenie, care depășesc nucleul familiei (părinți și copii), incluzând bunici, frați, surori, unchi și mătuși, care dețin drepturi și obligații în cadrul relațiilor familiale, în special în ceea ce privește tutela, curatela, precum și alte persoane contractate pentru sprijin social al membrilor vulnerabili din familia cetățeanului Uniunii Europene, cum ar fi copiii sau persoanelor care au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, conform legislației Republicii Moldova. <i>lucrător</i> - cetățean a Uniunii Europene sau membru de familie care desfășoară pe teritoriul Republicii Moldova exercită o activitate salariată sau pe cont propriu.				
Articolul 2 Domeniul de aplicare (1) Prezenta directivă se aplică următoarelor aspecte care țin de libera circulație a lucrătorilor, menționate la articolele 1-10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011:					MMPS MAI

(a) accesul la locuri de muncă;	Articolul 26. Dreptul la muncă și la protecția ei (1) Cetățenii Uniunii Europene au dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și decente de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1): lit. c) Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 372-382 art. 342, se completează cu litera e) în următoarea redacție: “e) cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova.” lit. e) Art. 14 din Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 448), se completează cu un alineat nou, în următoarea redacție: “(3) Ofertele de muncă și anunțurile privind locurile de muncă includ toate condițiile de ocupare a locului de muncă.” lit. f) Codul Muncii nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648) se completează după cum urmează: Art. 3 se completează cu lit. b1) cu următorul cuprins: „b¹) salariaților cetățeni ai Uniunii Europene și Spațiului Economic European, încadrați în baza unui contract individual de muncă, care prestează muncă în Republica Moldova;”.	Compatibil	Transpus	Constituția Republicii Moldova Articolul 19 Statutul juridic al cetățenilor străini și al apatrizilor (1) Cetățenii străini și apatrizii au aceleași drepturi și îndatoriri ca și cetățenii Republicii Moldova, cu excepțiile stabilite de lege. Articolul 43 Dreptul la muncă și la protecția muncii (1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, Articolul 2. Obiectul și sfera de reglementare (1) Prevederile prezentei legi reglementează politica de promovare a ocupării forței de muncă și de migrație în scop de muncă, piața muncii, sistemul instituțional de ocupare a forței de muncă, măsurile de ocupare a forței de muncă, precum și raporturile juridice care apar la implementarea măsurilor de ocupare a forței de muncă. (2) Prevederile prezentei legi se aplică cetățenilor Republicii Moldova, persoanelor fizice și juridice care își desfășoară activitatea în Republica Moldova sau peste hotare, precum și categoriilor de străini specificate la art.2 alin.(1) din Legea nr.274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, cu excepția străinilor titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru studii și în scop de muncă.	
--	---	-------------------	-----------------	---	--

(b) condițiile de muncă și de încadrare în muncă, în special în ceea ce privește remunerarea, concedierea, securitatea și sănătatea în muncă și, în cazul în care lucrătorii din Uniune rămân fără un loc de muncă, reintegrarea profesională și reangajarea;	Articolul 26. Dreptul la muncă și la protecția ei (1) Cetățenii Uniunii Europene au dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și decente de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. (2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt supuși la impozite, taxe și alte plăți pe baze generale ca și cetățenii Republicii Moldova, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu stabilesc altfel. (3) Raporturile de muncă ale lucrătorilor cetățeni ai Uniunii Europene și ale membrilor de familie ai acestora se reglementează conform Codului muncii nr. 154/2003 și altor acte normative aplicabile. (4) Lucrătorii cetățeni ai Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora beneficiază de măsuri de securitate și sănătate la locul de muncă, conform Legii securității și sănătății în muncă nr. 186/2008. (5) Lucrătorii cetățeni ai Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora au dreptul la protecție socială în caz de șomaj, conform Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj. Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1) lit. f) Codul Muncii nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648) se completează după cum urmează: Art. 3 se completează cu lit. b1) cu următorul cuprins: „b¹) salariaților cetățeni ai Uniunii Europene și Spațiului Economic European, încadrați în baza unui contract individual de muncă, care prestează muncă în Republica Moldova;”.	Compatibil	Transpus	Codul Muncii nr. 154/2003: Articolul 1. Noțiuni principale În sensul prezentului cod, se definesc următoarele noțiuni: <i>salariat</i> – persoană fizică (bărbat sau femeie) care prestează o muncă conform unei anumite specialități, calificări sau într-o anumită funcție, în schimbul unui salariu, în baza contractului individual de muncă; Articolul 9. Drepturile și obligațiile de bază ale salariatului (1) Salariatul are dreptul: a) la încheierea, modificarea, suspendarea și desfacerea contractului individual de muncă, în modul stabilit de prezentul cod; b) la muncă, conform clauzelor contractului individual de muncă; c) la un loc de muncă, în condițiile prevăzute de standardele de stat privind organizarea, securitatea și sănătatea în muncă, de contractul colectiv de muncă și de convențiile colective; d) la achitarea la timp și integrală a salariului, în corespundere cu calificarea sa, cu complexitatea, cantitatea și calitatea lucrului efectuat; (...) g) la adresare către angajator, patronate, syndicate, organele administrației publice centrale și locale, organele de jurisdicție a muncii; h) la formare profesională, reciclare și perfecționare, în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative; i) la libera asociere în syndicate, inclusiv la constituirea de organizații syndicale și aderarea la acestea pentru apărarea	MMPS ISM ANOFM MEC
--	--	------------	----------	---	---------------------------------------

				drepturilor sale de muncă, a libertăților și intereselor sale legitime; j) la participare în administrarea unității, în conformitate cu prezentul cod și cu contractul colectiv de muncă; Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008 Articolul 2. Domeniul de reglementare (1) Prezenta lege reglementează raporturile juridice ce țin de instituirea de măsuri privind asigurarea securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă. Asigurarea securității și sănătății în muncă ale lucrătorilor reprezintă o atribuție managerială. (2) Prezenta lege stabilește principiile generale privind prevenirea riscurilor profesionale, protecția lucrătorilor la locul de muncă, eliminarea factorilor de risc și de accidentare, informarea, consultarea, participarea echilibrată, instruirea lucrătorilor și a reprezentanților acestora, precum și liniile directoare generale privind aplicarea principiilor menționate. Articolul 3. Domeniul de aplicare (1) Dispozițiile prezentei legi se aplică în toate domeniile de activitate atât publice, cât și private. (2) Dispozițiile prezentei legi se aplică: a) angajatorilor; b) lucrătorilor; (...) Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj	
--	--	--	--	---	--

				Articolul 2. Obiectul și sfera de reglementare (2) Prevederile prezentei legi se aplică cetățenilor Republicii Moldova, persoanelor fizice și juridice care își desfășoară activitatea în Republica Moldova sau peste hotare, precum și categoriilor de străini specificate la art.2 alin.(1) din Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, cu excepția străinilor titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru studii și în scop de muncă.	
--	--	--	--	--	--

(c) accesul la avantajele sociale și fiscale;	Articolul 26. Dreptul la muncă și la protecția ei (2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt supuși la impozite, taxe și alte plăți pe baze generale ca și cetățenii Republicii Moldova, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu stabilesc altfel. Articolul 27. Dreptul la odihnă și la ocrotirea sănătății Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova au dreptul la odihnă și la ocrotirea sănătății pe baze generale ca și cetățenii Republicii Moldova. Articolul 28. Dreptul la asigurări sociale și garanții fiscale (1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la liberă circulație pe teritoriul Republicii Moldova au dreptul la prestații de asigurări sociale în conformitate cu legislația în vigoare și a tratelor internaționale. (2) Lucrătorul cetățean al Uniunii Europene și lucrătorul membru de familie al acestuia sunt asigurați în sistemul public de asigurări sociale și au dreptul de a beneficia de indemnizații, pensii și alte tipuri de prestații, potrivit dispozițiilor Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale și conform acordurilor internaționale din domeniul social la care Republica Moldova este parte. (3) Lucrătorul cetățean al Uniunii Europene și lucrătorul membru de familie al acestuia beneficiază de prestații de asigurări sociale legate de riscurile sociale, conform prevederilor Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale. (4) Lucrătorul cetățean al Uniunii Europene și lucrătorul membru de familie al acestuia au statut de persoana asigurată în sistemul de asistență medicală	Compatibil	Transpus	Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale: Articolul 2. Dreptul la prestații de asigurări sociale (1) Dreptul la prestații de asigurări sociale, în condițiile prezentei legi, se exercită prin sistemul public de asigurări sociale. (2) La prestații de asigurări sociale au dreptul asigurații cu domiciliul sau reședința în Republica Moldova și șomerii cu drept la indemnizație de șomaj (în continuare – șomeri). (3) Persoana are dreptul la prestațiile de asigurări sociale legate de riscurile sociale de care este asigurată. (5) Categoriile de persoane asigurate obligatoriu în sistemul public sînt specificate în Legea nr.489-XIV din 8 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale. Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social: Articolul 4. Sfera de acțiune a prezentei legi Acțiunea prezentei legi se extinde asupra familiilor ai căror membri sînt cetățeni ai Republicii Moldova, străinii specificați la art.2 alin.(1) din Legea nr. 274 din 27 decembrie 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova. Codul Fiscal nr. 1163/1997: Articolul 19. Facilități acordate de angajator Facilitățile impozabile acordate de angajator includ:	MMPS CNAS SFS MS MAI CNDDCM
---	---	------------	----------	--	--

	obligatorie, conform Legii ocrotirii sănătății nr. 411/1995 și a Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală. Articolul 30 Dreptul la integrare Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova, beneficiază de dreptul de a accesa măsuri de integrare în conformitate cu cadrul normativ și facilitează includerea lor în viața economică, socială și culturală a Republicii Moldova. Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1): lit. k) La art. 19, alin. (6) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489/1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1-4, art. 2) la primul enunț, textul „cetățenilor Republicii Moldova și asupra” se substituie cu textul „cetățenilor Republicii Moldova, cetățenilor Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European.”. lit. h) Art. 4 primul enunț din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 155-159, art. 508), după textul „cetățeni ai Republicii Moldova” se introduce textul „, cetățeni ai Uniunii Europene.” și cuvântul „sau” se substituie cu cuvântul „și”. lit. i) La Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 34, art. 373): La art. 9, alin. (4) textul „Cetățenii străini și apatrizii” se substituie cu textul „Cetățenii Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European, cetățenii străini și apatrizii”. La art. 26, alin. (1), textul „lit. a)–c)” se completează cu textul „și e)” lit. j) La art. 9 alineatul (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr.			a) plățile acordate salariatului de către angajator..(...)	
--	--	--	--	--	--

	1585/1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 38-39, art. 280) textul „lit. a)–c) ” se completează cu textul „ și e) ”. lit. o) La Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător (Monitorul Oficial Nr. 72-73 art. 485): La art. 1, alin. (11) textul „cetățean al Republicii Moldova,” se completează cu textul „cetățean al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European.” La art. 2, textul „capacitate de exercițiu,” se completează cu textul „cetățean al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European.” lit. p) La Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756/1999, la art. 3, lit. (a) textul „cetățenii Republicii Moldova” se completează cu textul „cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European.”				
(d) afilierea la organizații sindicale și dreptul de a fi ales în organele reprezentative ale lucrătorilor;	Articolul 32. Dreptul la egalitatea de tratament și contestarea abaterilor (4) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care se află pe teritoriul Republicii Moldova, se pot organiza în sindicate sau înscrie, la propria alegere, într-un sindicat, conform prevederilor Legii sindicatelor nr.1129/2000. Articolul 42. Dispoziții finale Alin.1 lit. q) La Legea sindicatelor nr. 1129/2000, la art. 7, alin. (1) textul „cetățenii Republicii Moldova” se completează cu textul „cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European.”	Compatibil	Transpus	Codul Muncii nr. 154/2003 Articolul 5. Principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă și a altor raporturi legate nemijlocit de acestea (...) h) asigurarea dreptului salariaților și angajatorilor la asociere pentru apărarea drepturilor și intereselor lor, inclusiv a dreptului salariaților de a se asocia în sindicate și de a fi membri de sindicat și a dreptului angajatorilor de a se asocia în patronate și de a fi membri ai patronatului; i) asigurarea dreptului salariaților de a participa la administrarea unității în formele prevăzute de lege; Legea sindicatelor nr.1129/2000: Articolul 7. Dreptul la asociere în sindicat (2) Persoanele care nu sînt angajate sau care și-au pierdut locul de muncă, precum și cele	MMPS ISM CNSM

				care exercită legal o activitate de muncă în mod individual, se pot organiza în sindicat sau înscrie, la propria alegere, într-un sindicat în conformitate cu statutul acestuia, sau își pot păstra apartenența la sindicatul întreprinderii, instituției, organizației în care au lucrat.”	
(e) accesul la formare;	Articolul 29. Dreptul la educație (1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova au acces la sistemul național de educație ca și cetățenii Republicii Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare. (2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora admiși la studii în instituții de învățământ au drepturi și îndatoriri în conformitate cu legislația în vigoare și cu regulile stabilite de aceste instituții. Articolul 30 Dreptul la integrare Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova, beneficiază de dreptul de a accesa măsuri de integrare în conformitate cu cadrul normativ și facilitează includerea lor în viața economică, socială și culturală a Republicii Moldova. Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1): lit. c) Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 372-382 art. 342, se completează cu litera e) în următoarea redacție: “e) cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova.”	Compatibil	Transpus	Codul Educației nr. 152/2014 Articolul 150. Admiterea la studii a străinilor, drepturile și obligațiile elevilor și studenților străini (1) Admiterea la studii a străinilor se realizează în condițiile aplicate pentru cetățenii Republicii Moldova. (2) Admiterea la studii a străinilor este condiționată de recunoașterea și echivalarea prealabilă a actelor de studii prezentate de candidați. (3) Dreptul de organizare a studiilor pentru străini îl dețin în exclusivitate instituțiile de învățământ acreditate și care oferă programe de studii acreditate. (4) Instruirea străinilor se efectuează în limba română sau, la solicitarea candidaților, într-o limbă de circulație internațională, în funcție de posibilitățile instituțiilor de învățământ și în limita mijloacelor bugetare alocate în acest scop.	MEC MC

	lit. d) Noțiunea de integrare definită la art. 3 din Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 372-382 art. 342, se modifică în următoarea redacție: “integrare - participare activă la viața economică, socială și culturală a societății moldovenești a străinilor care au obținut protecție internațională, azil politic sau un drept de ședere în Republica Moldova, precum și a cetățenilor Uniunii Europene care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova și dețin carte de rezidență. Străinii sunt împuterniciți să contribuie prin valorificarea întregului său potențial ca membri ai acestei societăți, să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile fără discriminare sau excluziune socială pentru propriul lor beneficiu și pentru beneficiul statului. Procesul de integrare este cuprinzător, participativ și presupune implicarea atât a străinului, cât și a autorităților publice responsabile.” lit. g) Art. 150 din Codul Educației nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324 art. 634) se completează cu alin. (11) cu următorul cuprins: „(11) Cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European au acces la învățământul general, la învățământul profesional tehnic și la formare în centre de recalificare în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova.”				
(f) accesul la locuințe;	Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1) lit. n) Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.131-138 art. 249), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează: Art. 21 se completează cu alin. (9) și (10) cu următorul cuprins: „(9) Salariații cetățeni ai Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și salariații membrii de	Compatibil	Transpus		MIDR

	familie ai acestora beneficiază de toate drepturile acordate salariaților cetățeni ai Republicii Moldova în ceea ce privește asigurarea cu locuințe de serviciu. (10) Salariații menționați la alineatul (9) pot, în același temei și condiții ca și cetățenii Republicii Moldova, să se înscrie pe lista solicitanților de locuință de serviciu, în unitatea administrativ-teritorială, în care ocupă un loc de muncă, în cazul în care astfel de liste sunt ținute și beneficiază de drepturile care decurg din aceasta.”.				
(g) accesul la educație, la cursurile de ucenici și de formare profesională pentru copiii lucrătorilor din Uniune;	Articolul 29. Dreptul la educație (1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova au acces la sistemul național de educație ca și cetățenii Republicii Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare. (2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora admiși la studii în instituții de învățământ au drepturi și îndatoriri în conformitate cu legislația în vigoare și cu regulile stabilite de aceste instituții. Articolul 42. Dispoziții finale lit. g) Art. 150 din Codul Educației nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324 art. 634) se completează cu alin. (11) cu următorul cuprins: „(11) Cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European au acces la învățământul general, la învățământul profesional tehnic și la formare în centre de recalificare în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova.”	Compatibil	Transpus		MEC
(h) asistența acordată de oficiile forțelor de muncă. (2) Domeniul de aplicare al prezentei directive este identic cu cel	Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1) lit. c) Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova	Compatibil	Transpus	Legea nr.274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Articolul 12. Accesul la piața forței de muncă	MMPS MAI ANOFM

al Regulamentului (UE) nr. 492/2011.	Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 372-382 art. 342, se completează cu litera e) în următoarea redacție: “e) cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova.”			(2) Străinii prevăzuți la art. 2 alin. (1) beneficiază de măsurile de ocupare a forței de muncă în conformitate cu prevederile Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj. Articolul 30. Ministerul Muncii și Protecției Sociale: a) asigură înregistrarea străinilor în căutarea unui loc de muncă prin intermediul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și subdiviziunile sale teritoriale pentru ocuparea forței de muncă. Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj Articolul 2. Obiectul și sfera de reglementare (1) Prevederile prezentei legi reglementează politica de promovare a ocupării forței de muncă și de migrație în scop de muncă, piața muncii, sistemul instituțional de ocupare a forței de muncă, măsurile de ocupare a forței de muncă, precum și raporturile juridice care apar la implementarea măsurilor de ocupare a forței de muncă. (2) Prevederile prezentei legi se aplică cetățenilor Republicii Moldova, persoanelor fizice și juridice care își desfășoară activitatea în Republica Moldova sau peste hotare, precum și categoriilor de străini specificate la art.2 alin.(1) din Legea nr.274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, cu excepția străinilor titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru studii și în scop de muncă.	
--------------------------------------	---	--	--	---	--

Articolul 3 Apărarea drepturilor (1) Statele membre se asigură că după un posibil recurs la alte autorități competente, inclusiv, dacă se consideră adecvat, proceduri de conciliere, sunt disponibile proceduri judiciare, în vederea îndeplinirii obligațiilor în temeiul articolului 45 din TFUE și al articolelor 1-10 din Regulamentul (UE) nr.492/2011, pentru toți lucrătorii din Uniune și pentru membrii familiilor lor care consideră că au suferit sau suferă de pe urma unor restricții și obstacole nejustificate în calea dreptului lor la liberă circulație sau care se consideră nedreptățiți prin neaplicarea principiului egalității de tratament, chiar și după încetarea relației în care se presupune că au existat restricția și obstacolul sau discriminarea.	Articolul 31. Dreptul la inviolabilitatea persoanei și a locuinței Cetățenilor Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora li se garantează inviolabilitatea persoanei și a locuinței în conformitate cu legislația în vigoare. Ei au dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente, a altor autorități publice împotriva actelor ce atentează drepturile, libertățile și interesele legitime. Articolul 32. Dreptul la egalitatea de tratament și contestarea abaterilor (1) În exercitarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, beneficiază de protecție împotriva oricăror forme de discriminare. (2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora pot întreprinde demersuri în cadrul procedurilor administrative sau judiciare, în cazul în care consideră că le-au fost încălcate drepturile prevăzute de prezenta lege. (3) Egalitatea de tratament este garantată lucrătorilor cetățeni ai Uniunii Europene și lucrătorilor membri de familie ai acestora, care își exercită dreptul la liberă circulație pe teritoriul Republicii Moldova. (4) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care se află pe teritoriul Republicii Moldova, se pot organiza în sindicate sau înscrie, la propria alegere, într-un sindicat, conform prevederilor Legii sindicatelor nr.1129/2000. Articolul 33. Accesul la justiție (1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) În procesele de judecată cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora beneficiază de aceleași drepturi procedurale ca și cetățenii	Compatibil	Transpus	Codul de Procedură Civilă nr. 225/2003: Articolul 5. Accesul liber la justiție (1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Articolul 22. Egalitatea în fata legii și a justiției „(1) Justiția în cauzele civile se desfășurează pe principiul egalității tuturor persoanelor, independent de cetățenie, rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială, serviciu, domiciliu, loc de naștere, precum și al egalității tuturor organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, subordonare, sediu și de alte circumstanțe.” Codul Muncii nr. 154/2003: Articolul 354. Litigiile individuale de muncă „Se consideră litigii individuale de muncă divergențele dintre salariat și angajator privind: a) încheierea contractului individual de muncă; b) executarea, modificarea și suspendarea contractului individual de muncă; c) încetarea și nulitatea, parțială sau totală, a contractului individual de muncă; d) plata despăgubirilor în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de către una din părțile contractului individual de muncă; e) rezultatele concursului;	MJ MMPS Consiliul pentru egalitate
---	---	------------	----------	--	---

	Republicii Moldova, de asistență juridică gratuită sau pe bază de contract din partea avocaților, precum și a altor persoane autorizate în modul stabilit de Legea nr.198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistență juridică garantată de stat. (3) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie a acestora, în conformitate cu legislația cu privire la Avocatul Poporului, au dreptul să adreseze cereri Avocatului Poporului sau, după caz, Avocatului Poporului pentru drepturile copilului în cazurile încălcării, pe teritoriul Republicii Moldova, a drepturilor și intereselor lor legitime.		f) anularea ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) de angajare în serviciu, emis conform art.65 alin.(1); h) alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă.” Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012: Articolul 13. Modalitatea de depunere a plângerii la Consiliu (1) Procedura de constatare a existenței sau inexistenței faptei de discriminare se inițiază de membrii Consiliului din oficiu sau la cererea victimei, inclusiv la cererea sindicatelor, asociațiilor obștești, precum și a altor persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și care reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia se presupune că a fost comisă fapta discriminatorie. (2) Plângerea depusă la Consiliu trebuie să conțină o descriere a încălcării dreptului persoanei, date privind momentul în care a avut loc această încălcare, faptele și eventualele dovezi care permit stabilirea prezumției existenței unei fapte de discriminare, numele și adresa persoanei care o depune, precum și datele care permit identificarea persoanei despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie. (3) Plângerea poate fi depusă la Consiliu în termen de un an de la data săvârșirii faptei discriminatorii sau de la data la care s-a aflat sau trebuia să se cunoască despre săvârșirea ei. În cazul unei fapte de discriminare continuă sau prelungită, termenul curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni.	
--	--	--	---	--

				(4) Depunerea plângerii la Consiliu nu constituie o procedură prealabilă obligatorie pentru adresarea în instanța de judecată. Examinarea concomitentă de către Consiliu și instanța de judecată a unui litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și având aceleași temeuri are drept efect încetarea procedurii de examinare a plângerii de către Consiliu. Articolul 18. Dreptul la protecție împotriva discriminării (1) Orice persoană care se consideră victimă a discriminării are dreptul să înainteze o acțiune în instanța de judecată și să solicite: a) stabilirea faptului încălcării drepturilor sale; b) interzicerea încălcării în continuare a drepturilor sale; c) restabilirea situației anterioare încălcării drepturilor sale; d) repararea prejudiciului material și moral ce i-a fost cauzat, precum și recuperarea cheltuielilor de judecată; e) declararea nulității actului care a condus la discriminarea sa.	
(2) Statele membre se asigură că asociațiile, organizațiile, inclusiv partenerii sociali, sau alte entități juridice, care au, în conformitate cu criteriile prevăzute în dreptul intern sau practica națională sau în contractele colective de muncă naționale, un interes legitim în a se asigura de respectarea dispozițiilor prezentei directive, pot întreprinde, în numele sau în sprijinul lucrătorilor din Uniune și al	Articolul 32. Dreptul la egalitatea de tratament și contestarea abaterilor (5) Asociațiile, organizațiile profesionale, organismele neguvernamentale, inclusiv organizațiile patronale și sindicale, în baza dispozițiilor prezentei legi, pot furniza informații și asistență juridică și pot exercita, în numele cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora, cu acordul scris, demersuri judiciare ori administrative necesare pentru respectarea drepturilor prevăzute de prezenta lege.	Compatibil	Transpus	Codul Muncii nr. 154/2003 Articolul 348. Obiectul jurisdicției muncii Jurisdicția muncii are drept obiect soluționarea litigiilor individuale de muncă și conflictelor colective de muncă privind purtarea negocierilor colective, încheierea, executarea, modificarea, suspendarea sau încetarea contractelor colective și individuale de muncă, a convențiilor colective prevăzute de prezentul cod, precum și soluționarea conflictelor colective privind interesele	MMPS CNSM CNPM Consiliul pentru egalitate

membrilor familiilor acestora, cu consimțământul lor, demersurile judiciare și/sau administrative prevăzute pentru respectarea drepturilor menționate la articolul 1.				economice, sociale, profesionale și culturale ale salariaților, apărute la diferite niveluri între partenerii sociali. Articolul 351. Organele de jurisdicție a muncii Organe de jurisdicție a muncii sînt: a) comisiile de conciliere (organe extrajudiciare); b) instanțele de judecată. Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității: Articolul 18. Dreptul la protecție împotriva discriminării (2) Acțiuni în instanța de judecată pentru protecția persoanelor ce se consideră a fi victime ale discriminării pot înainta și sindicatele sau asociațiile obștești din domeniul promovării și protecției drepturilor omului. (4) La examinarea de către instanța de judecată a unei cauze în care se invocă o faptă de discriminare, Consiliul poate depune concluzii în conformitate cu art.74 din Codul de procedură civilă nr.225/2003. Legea sindicatelor nr. 1129/2000: Articolul 21. Participarea la soluționarea litigiilor individuale de muncă și a conflictelor colective de muncă ”(1) Sindicatele acordă asistență juridică membrilor de sindicat, participă, în conformitate cu legislația, la soluționarea litigiilor individuale de muncă. (2) Sindicatele participă la soluționarea conflictelor colective de muncă în problemele legate de interesele profesionale, economice,	
---	--	--	--	--	--

				de muncă și sociale, de încheierea și îndeplinirea contractelor colective de muncă, de stabilirea unor noi condiții de muncă și de trai sau schimbarea celor existente. Drepturile sindicatelor în procesul de soluționare a unor asemenea conflicte sînt stabilite de legislație, de actele normative și de contractele colective de muncă. (3) Sindicatele creează, în conformitate cu legislația, servicii juridice pentru reprezentarea drepturilor și intereselor membrilor lor în autoritățile publice, inclusiv în autoritățile judecătorești și în alte autorități. Modul de activitate a unor astfel de servicii este determinat în statutele (regulamentele) lor, aprobate de organul sindical respectiv.”	
(3) Alineatul (2) se aplică fără a aduce atingere altor competențe și drepturi colective ale partenerilor sociali, ale angajaților și ale reprezentanților angajaților, după caz, inclusiv dreptului de a acționa în numele unui interes colectiv, în temeiul dreptului intern sau al practicii naționale. (4) Alineatul (2) se aplică fără a aduce atingere normelor de procedură naționale cu privire la reprezentarea și apărarea în instanța judecătorească.	Articolul 33. Accesul la justiție (3) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie a acestora, în conformitate cu legislația cu privire la Avocatul Poporului, au dreptul să adreseze cereri Avocatului Poporului sau, după caz, Avocatului Poporului pentru drepturile copilului în cazurile încălcării, pe teritoriul Republicii Moldova, a drepturilor și intereselor lor legitime.	Compatibil	Transpus	Codul de procedură civilă nr.225/2003 Articolul 5. Accesul liber la justiție (1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Articolul 7. Intentarea procesului civil (1) Instanța judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertății ori a unui interes legitim. (2) În cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, procesul civil poate fi intentat în numele persoanelor împuternicite de lege să apere drepturile, libertățile și interesele legitime ale unei alte persoane, ale unui	MJ MMPS

				număr nelimitat de persoane, interesele Republicii Moldova și ale societății. Codul Muncii nr. 154/2003: Articolul 357. Noțiuni generale (1) Prin conflicte colective de muncă se înțeleg divergențele nesoluționate dintre salariați (reprezentanții lor) și angajatori (reprezentanții lor) privind stabilirea și modificarea condițiilor de muncă (inclusiv a salariului), privind purtarea negocierilor colective, încheierea, modificarea și executarea contractelor colective de muncă și a convențiilor colective, privind refuzul angajatorului de a lua în considerare poziția reprezentanților salariaților în procesul adoptării, în cadrul unității, a actelor juridice ce conțin norme ale dreptului muncii, precum și divergențele referitoare la interesele economice, sociale, profesionale și culturale ale salariaților, apărute la diferite niveluri între partenerii sociali. Articolul 359. Procedura de conciliere (1) Procedura de conciliere se desfășoară între părțile conflictului, în cadrul unei comisii de conciliere. (2) Comisia de conciliere se constituie dintr-un număr egal de reprezentanți ai părților conflictului, la inițiativa uneia din ele. (3) Comisia de conciliere se constituie ad-hoc, ori de câte ori apare un conflict colectiv de muncă. (4) Drept temei pentru constituirea comisiei de conciliere servesc ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului (reprezentanților acestuia) și hotărârea (decizia) respectivă a reprezentanților salariaților.	
--	--	--	--	--	--

				Articolul 360. Soluționarea conflictelor colective de muncă în instanța de judecată (1) În situația în care părțile conflictului nu au ajuns la o înțelegere sau nu sînt de acord cu decizia comisiei de conciliere, fiecare dintre ele, în termen de 10 zile lucrătoare de la data expirării termenului de conciliere a conflictului colectiv de muncă de către comisia de conciliere sau, după caz, de la data adoptării deciziei sau a primirii informației respective (art.359 alin.(8) și (9)), este în drept să depună o cerere de soluționare a conflictului în instanța de judecată.	
(5) Alineatele (1) și (2) de la prezentul articol se aplică fără a aduce atingere normelor naționale privind termenele acordate pentru asigurarea respectării drepturilor menționate la articolul 1. Cu toate acestea, termenele respective se stabilesc astfel încât să nu facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor respective.		Compatibil	Transpus	Codul administrativ nr. 116/2018: Articolul 27. Aplicarea termenului rezonabil În cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale nu impun un anumit termen, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze într-un termen rezonabil. Codul de procedură civilă nr. 225/2003: Articolul 4. Sarcinile procedurii civile Sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.	MJ

				Articolul 192. Termenele de judecare a cauzelor civile (1) Cauzele civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sînt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță. (1¹) În situația în care, la judecarea unei cauze concrete, există pericolul de încălcare a termenului rezonabil, participanții la proces pot adresa instanței care examinează cauza în fond o cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei. Examinarea cererii se face în absența părților, în termen de 5 zile lucrătoare, de către un alt judecător sau de un alt complet de judecată decât cel care examinează cauza.	
(6) Statele membre introduc în sistemul lor juridic intern măsurile necesare pentru protecția lucrătorilor din Uniune față de orice tratament sau consecință defavorabilă ca reacție la o plângere sau la o procedură care are ca scop asigurarea respectării drepturilor menționate la articolul 1.	Articolul 33. Accesul la justiție (1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) În procesele de judecată cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora beneficiază de aceleași drepturi procedurale ca și cetățenii Republicii Moldova, de asistență juridică gratuită sau pe bază de contract din partea avocaților, precum și a altor persoane autorizate în modul stabilit de Legea nr.198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistență juridică garantată de stat. (3) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie a acestora, în conformitate cu legislația cu privire la Avocatul Poporului, au dreptul să adreseze cereri	Compatibil	Transpus	Constituția Republicii Moldova: Articolul 20. Accesul liber la justiție (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție. Codul de procedură civilă nr. 225/2003: Articolul 5. Accesul liber la justiție (1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra	MJ

	Avocatului Poporului sau, după caz, Avocatului Poporului pentru drepturile copilului în cazurile încălcării, pe teritoriul Republicii Moldova, a drepturilor și intereselor lor legitime.			drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.	
Articolul 4 Organisme care promovează egalitatea de tratament și care acordă sprijin pentru lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor (1) Fiecare stat membru desemnează una sau mai multe structuri sau organisme (denumite în continuare „organisme”) pentru promovarea, analiza, monitorizarea și susținerea egalității de tratament pentru toți lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor fără discriminare pe motiv de cetățenie, fără restricții sau obstacole nejustificate în calea dreptului lor la liberă circulație și adoptă dispozițiile necesare pentru buna funcționare a unor astfel de organisme. Respectivul organism pot să facă parte din organismele existente la nivel național care au obiective similare.	Articolul 4. Competențele autorităților administrației publice și altor instituții (1) Autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și alte autorități de interes public sunt obligate să colaboreze în scopul implementării prevederilor prezentei legi și să asigure schimbul de informații periodic prin sisteme informaționale automatizate, sau alte mijloace electronice, iar în cazuri speciale în format fizic. Articolul 42. Dispoziții Finale Alin. (1) lit. l) Art. 12 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 103, art. 355) se completează cu litera h1) și h2) cu următorul cuprins: „h¹) exercită atribuția de punct de contact național și efectuează schimbul de informații cu instituțiile competente din statele membre ale Uniunii Europene, a Spațiului Economic European în privința cetățenilor Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și membrilor de familie ai acestora; h²) asigură activitatea de punct de contact față de punctele de contact echivalente din statele membre ale Uniunii Europene în vederea cooperării și schimbului de informații.” lit. m) La lit. b) al art. 1 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru egalitate nr. 298/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 48 art.148) cifra „33” se substituie cu cifra „36”.	Compatibil	Transpus	Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității: Articolul 11. Consiliul pentru egalitate (1) Consiliul pentru egalitate (în continuare – <i>Consiliu</i>) este o autoritate bugetară autonomă, instituită în scopul prevenirii și combaterii discriminării și asigurării egalității. Consiliul acționează în condiții de imparțialitate și independentă organizațională, funcțională, operațională și financiară față de orice autoritate publică, persoană fizică sau juridică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, și față de orice persoană cu funcție de răspundere de orice nivel.	Consiliul pentru egalitate IGM MMPS ISM MAE MEC ASP MS

(2) Statele membre se asigură că în sfera de competență a acestor organisme intră: (a) furnizarea sau asigurarea furnizării de asistență juridică independentă și/sau alte tipuri de asistență pentru lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor, fără a aduce atingere drepturilor acestora, precum și drepturilor asociațiilor, organizațiilor și ale altor persoane juridice menționate la articolul 3.		Compatibil	Transpus	Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității: Articolul 18. Dreptul la protecție împotriva discriminării „(2) Acțiuni în instanța de judecată pentru protecția persoanelor ce se consideră a fi victime ale discriminării pot înainta și sindicatele sau asociațiile obștești din domeniul promovării și protecției drepturilor omului.” Legea sindicatelor nr. 1129/2000: Articolul 21. Participarea la soluționarea litigiilor individuale de muncă și a conflictelor colective de muncă (1) Sindicatele acordă asistență juridică membrilor de sindicat, participă, în conformitate cu legislația, la soluționarea litigiilor individuale de muncă. (2) Sindicatele participă la soluționarea conflictelor colective de muncă în problemele legate de interesele profesionale, economice, de muncă și sociale, de încheierea și îndeplinirea contractelor colective de muncă, de stabilirea unor noi condiții de muncă și de trai sau schimbarea celor existente. Drepturile sindicatelor în procesul de soluționare a unor asemenea conflicte sînt stabilite de legislație, de actele normative și de contractele colective de muncă. (3) Sindicatele creează, în conformitate cu legislația, servicii juridice pentru reprezentarea drepturilor și intereselor membrilor lor în autoritățile publice, inclusiv în autoritățile judecătorești și în alte autorități. Modul de activitate a unor astfel de servicii este determinat în statutele	Consiliul pentru egalitate CNSM
---	--	------------	----------	---	---------------------------------

				(regulamentele) lor, aprobate de organul sindical respectiv.	
(b) activitatea de punct de contact față de punctele de contact echivalente din alte state membre în vederea cooperării și schimbului de informații;	Articolul 42. Dispoziții Finale Alin. (1) lit. l) Art. 12 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 103, art. 355) se completează cu litera h1) și h2) cu următorul cuprins: „h¹) exercită atribuția de punct de contact național și efectuează schimbul de informații cu instituțiile competente din statele membre ale Uniunii Europene, a Spațiului Economic European în privința cetățenilor Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și membrilor de familie ai acestora; h²) asigură activitatea de punct de contact față de punctele de contact echivalente din statele membre ale Uniunii Europene în vederea cooperării și schimbului de informații.”	Compatibil	Transpus	Notă: În cadrul Consiliului pentru Egalitate va fi creată o secție nouă, responsabilă exclusiv de respectarea drepturilor cetățenilor UE, SEE și membrii de familie a acestora	Consiliul pentru egalitate
(c) desfășurarea sau comandarea unor studii și analize independente privind restricțiile și obstacolele nejustificate în calea dreptului la liberă circulație sau discriminarea pe motiv de cetățenie cu care se confruntă lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor; (d) asigurarea publicării de rapoarte independente și elaborarea de recomandări privind orice problemă legată de astfel de restricții și obstacole sau discriminări; (e) publicarea informațiilor relevante referitoare la aplicarea la nivel național a normelor Uniunii	Articolul 4. Competențele autorităților administrației publice și altor instituții (2) Autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și alte autorități de interes public sunt obligate să colaboreze în scopul implementării prevederilor prezentei legi și să asigure schimbul de informații periodic prin sisteme informaționale automatizate, sau alte mijloace electronice, iar în cazuri speciale în format fizic.	Compatibil	Transpus	Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității: Articolul 12. Atribuțiile Consiliului (1) Consiliul are următoarele atribuții: e) colectează informații despre dimensiunile, starea și tendințele fenomenului discriminării la nivel național și elaborează studii și rapoarte; f) elaborează recomandări de ordin general în vederea prevenirii și combaterii discriminării și asigurării egalității; Legea nr. 298/2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru egalitate: 25. Pentru sporirea gradului de informare a societății cu privire la fenomenul discriminării, Consiliul:	Consiliul pentru egalitate

privind libera circulație a lucrătorilor.				a) contribuie la sensibilizarea și conștientizarea societății în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare în contextul valorilor democratice, inclusiv prin organizarea de campanii de conștientizare a problematicei discriminării și a consecințelor acesteia în toate domeniile de aplicare a legislației, precum și prin participarea la emisiuni radio și televizate, pentru asigurarea promovării toleranței zero față de discriminare; b) mediatizează cazurile de discriminare examinate de Consiliu prin intermediul mass-mediei; c) asigură informarea societății despre subiecții cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii discriminării și asigurării egalității, precum și despre modul de realizare a restabilirii dreptului încălcat prin discriminare; d) contribuie la consolidarea educației populației în domeniul nediscriminării și asigurarea egalității prin procese educaționale formale și non formale.	
În ceea ce privește litera (a) de la primul paragraf, în cazul în care organismele furnizează asistență în cadrul procedurilor juridice, o astfel de asistență este gratuită pentru persoanele care nu dispun de resurse suficiente, în conformitate cu dreptul intern sau practica națională.	Articolul 33. Accesul la justiție (2)În procesele de judecată cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora beneficiază de aceleași drepturi procedurale ca și cetățenii Republicii Moldova, de asistență juridică gratuită sau pe bază de contract din partea avocaților, precum și a altor persoane autorizate în modul stabilit de Legea nr.198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistență juridică garantată de stat.	Prevedere UE opțională			MJ
(3) Statele membre comunică Comisiei numele și informațiile de contact ale punctelor de contact, precum și toate informațiile	Articolul 4. Competențele autorităților administrației publice și altor instituții (8)Consiliul pentru egalitate examinează plângerile privind discriminarea și cooperează cu instituțiile care	Prevederi UE neaplicabile			Consiliul pentru egalitate

actualizate sau modificările referitoare la acestea. Comisia întocmește o listă a punctelor de contact și o pune la dispoziția statelor membre. (4) Statele membre se asigură că organismele existente sau nou-create cunosc și sunt capabile să utilizeze informațiile existente și să colaboreze cu serviciile de asistență și informare existente la nivelul Uniunii, precum Europa ta, SOLVIT, EURES, Rețeaua întreprinderilor europene și ghișeele unice. (5) În cazul în care sarcinile menționate la alineatul (2) sunt atribuite mai multor organisme, statele membre se asigură că sarcinile respective sunt coordonate în mod corespunzător.	au atribuții la nivel național și internațional în asigurarea egalității de tratament și combaterea discriminării cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora.				
Articolul 5 Dialog Statele membre promovează dialogul cu partenerii sociali și cu organizațiile neguvernamentale relevante, care are au, în conformitate cu dreptul intern sau practica națională, un interes legitim să contribuie la lupta împotriva restricțiilor și obstacolelor nejustificate în calea dreptului la liberă circulație și împotriva discriminării lucrătorilor din Uniune și membrilor familiilor lor pe motiv de cetățenie, în vederea promovării principiului egalității de tratament.		Compatibil	Transpus	Legea nr. 245/2006 privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial: Articolul 1. Sfera de reglementare Prezenta lege stabilește statutul juridic, modul de organizare și funcționare al Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective (în continuare – <i>Comisia națională</i>), al comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial (în continuare – <i>comisiile de ramură, comisiile teritoriale</i>) ca organe	

				tripartite autonome de interes public al parteneriatului social. Comisiile nominalizate se constituie pentru soluționarea problemelor ce țin de domeniul muncii și a problemelor social-economice, pentru dezvoltarea parteneriatului social la nivel național, la nivel de ramură și la nivel teritorial. Articolul 10. Atribuțiile Comisiei naționale Comisia națională are următoarele atribuții: a) armonizează interesele Guvernului, ale patronatelor și sindicatelor în procesul elaborării bazelor de reglementare a relațiilor de muncă și a relațiilor social-economice; b) poartă negocieri colective, elaborează și promovează convenții colective la nivel național, contribuie la încheierea acestora și monitorizează procesul realizării lor, propune măsuri pentru asigurarea realizării; c) depistează la nivel național motivele situațiilor conflictuale și tensiunilor sociale din relațiile de muncă, organizează pregătirea și expertiza propunerilor menite să prevină astfel de situații și tensiuni; d) participă la examinarea și avizarea proiectelor de acte normative ce țin de domeniul muncii și domeniul social-economic; e) examinează și prezintă Guvernului propuneri asupra rapoartelor care se prezintă Organizației Internaționale a Muncii și asupra ratificării sau denunțării convențiilor ei; l) aprobă regulamentul-tip al comisiei pentru dialogul social "angajator-salariați";	
Articolul 6 Accesul la informații și difuzarea acestora (1) Statele membre se asigură că dispozițiile adoptate în temeiul prezentei directive și în temeiul articolelor 1-10 din Regulamentul		Compatibil	Transpus	Legea nr. 298/2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru egalitate: 25. Pentru sporirea gradului de informare a societății cu privire la fenomenul discriminării, Consiliul:	Consiliul pentru egalitate MAI

(UE) nr. 492/2011 sunt aduse la cunoștința persoanelor în cauză pe întregul lor teritoriu, în special a lucrătorilor din Uniune și a membrilor familiilor lor, prin toate mijloacele adecvate. (2) Statele membre furnizează, în mai multe limbi oficiale ale instituțiilor Uniunii, informații referitoare la drepturile conferite de dreptul Uniunii privind libera circulație a lucrătorilor, care sunt clare, gratuite, accesibile, exhaustive și actualizate. Aceste informații ar trebui să fie ușor accesibile și prin intermediul portalurilor Europa ta și EURES.			a) contribuie la sensibilizarea și conștientizarea societății în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare în contextul valorilor democratice, inclusiv prin organizarea de campanii de conștientizare a problematicei discriminării și a consecințelor acesteia în toate domeniile de aplicare a legislației, precum și prin participarea la emisiuni radio și televizate, pentru asigurarea promovării toleranței zero față de discriminare; b) mediatizează cazurile de discriminare examinate de Consiliu prin intermediul mass-mediei; c) asigură informarea societății despre subiecții cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii discriminării și asigurării egalității, precum și despre modul de realizare a restabilirii dreptului încălcat prin discriminare; d) contribuie la consolidarea educației populației în domeniul nediscriminării și asigurarea egalității prin procese educaționale formale și non formale. Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova Articolul 3. Noțiuni principale <i>centru de integrare</i> – centru specializat, aflat în subordinea autorității competente pentru străini, fiind un serviciu partajat, destinat măsurilor de integrare, consiliere, informare și asistare a străinilor; Articolul 84¹⁴. Informarea repetată În cazul prelungirii dreptului de ședere, a valabilității permisului de ședere sau a buletinului de identitate, străinii sunt informați repetat despre statutul lor juridic pe teritoriul Republicii Moldova. Autoritatea	
--	--	--	---	--

				competentă pentru străini evaluează nivelul de integrare a străinilor în baza chestionarelor. Modelul acestora este aprobat de către autoritatea competentă pentru străini. Regulamentul cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și la cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 728/2023: 35. Informația pe site-ul web oficial se publică în limba română. Se recomandă traducerea informației într-o limbă de circulație internațională.	
Articolul 7 Cerințe minime (1) Statele membre pot să adopte sau să mențină dispoziții mai favorabile protecției principiului egalității de tratament decât cele care sunt prevăzute în prezenta directivă. (2) Statele membre pot să prevadă ca competențele organismelor menționate la articolul 4 din prezenta directivă privind promovarea, analiza, monitorizarea și susținerea egalității de tratament pentru lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor, fără discriminare pe motiv de cetățenie, să acopere, de asemenea, dreptul la tratament egal fără discriminare pe motiv de cetățenie pentru toți cetățenii din Uniune care își exercită dreptul la libera circulație și membrii familiilor lor, în		Prevederi UE neaplicabile			

conformitate cu articolul 21 din TFUE și în Directiva 2004/38/CE. (3) Punerea în aplicare a prezentei directive nu constituie în niciun caz un motiv suficient pentru a justifica o reducere a nivelului de protecție a lucrătorilor din Uniune și a membrilor familiilor lor în domeniile reglementate de aceasta, fără a aduce atingere dreptului statelor membre de a adopta, ca răspuns la evoluția situației, acte cu putere de lege și acte administrative diferite de cele existente la 20 mai 2014, cu condiția ca prezenta directivă să fie respectată.					
Articolul 8 Transpunere (1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 21 mai 2016. Ele comunică de îndată Comisiei textul respectivelor măsuri. Atunci când statele membre adoptă măsurile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri. (2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.		Prevederi UE neaplicabile			

Articolul 9 Raportare Până la 21 noiembrie 2018, Comisia prezintă un raport Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European cu privire la punerea în aplicare a prezentei directive, în vederea formulării, după caz, a propunerilor de modificare necesare.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 10 Intrarea în vigoare Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i> .		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 11 Destinatari Prezenta directivă se adresează statelor membre.		Prevederi UE neaplicabile			

TABEL DE CONCORDANȚĂ

al proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora

1	Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse Regulamentul (UE) nr.492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L nr.141 din 27.05.2011, p.1, (CELEX 02011R0492-20210801) modificat prin Regulamentul (UE) 2016/589 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2016, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 107 din 22.04.2016, p.1 și prin Regulamentul (UE) 2019/1149 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L 186 din 11.07.2019, p. 21				
2	Titlul proiectului de act normativ național Lege cu privire la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora				
3	Gradul general de compatibilitate: compatibil				
Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Diferențele	Observațiile	Autoritatea/ persoana responsabilă
4	5	6	7	8	9
CAPITOLUL I ÎNCADRAREA ÎN MUNCĂ, EGALITATEA DE TRATAMENT A FAMILIILOR LUCRĂTORILOR SECȚIUNEA 1 Accesul la încadrarea în muncă Articolul 1 (1) Orice resortisant al unui stat membru, indiferent de reședința sa, are dreptul de acces la o activitate salariată și de a desfășura această activitate pe teritoriul altui stat membru, în conformitate cu actele cu putere	Articolul 2. Scopul legii Scopul prezentei legi este de a stabili condiții pentru intrarea, șederea, exercitarea, respectarea drepturilor și obligațiilor pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie a acestora. Articolul 3. Noțiuni principale	Compatibil	Transpus	Constituția Republicii Moldova Articolul 19 Statutul juridic al cetățenilor străini și al apatrizilor (1) Cetățenii străini și apatrizii au aceleași drepturi și îndatoriri ca și cetățenii Republicii Moldova, cu excepțiile stabilite de lege.	MMPS MAI ANOFM

de lege și cu actele administrative care reglementează încadrarea în muncă a resortisanților statului respectiv. (2) Acesta beneficiază, în special, pe teritoriul unui alt stat membru, de aceeași prioritate ca și resortisanții statului respectiv în ceea ce privește accesul la locurile de muncă disponibile.	<i>cetățean al Uniunii Europene</i> - orice persoană care deține cetățenia unuia dintre statele membre ale Uniunii Europene sau a statelor din Spațiul Economic European și nu are cetățenia Republicii Moldova; <i>lucrător</i> - cetățean a Uniunii Europene sau membru de familie care desfășoară pe teritoriul Republicii Moldova exercită o activitate salariată sau pe cont propriu. Articolul 26. Dreptul la muncă și la protecția ei (1) Cetățenii Uniunii Europene au dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și decente de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. Articolul 32. Dreptul la egalitatea de tratament și contestarea abaterilor (1) În exercitarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora, beneficiază de protecție împotriva oricăror forme de discriminare. Articolul 42. Dispoziții finale <i>Alin. (1)</i> lit. c) Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 372-382 art. 342, se completează cu litera e) în următoarea redacție: “e) cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova.” e) Art. 14 din Legea cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj nr. 105/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova,			Articolul 43 Dreptul la muncă și la protecția muncii (1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj Articolul 2. Obiectul și sfera de reglementare (2) Prevederile prezentei legi se aplică cetățenilor Republicii Moldova, persoanelor fizice și juridice care își desfășoară activitatea în Republica Moldova sau peste hotare, precum și categoriilor de străini specificate la art.2 alin.(1) din Legea nr.274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, cu excepția străinilor titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru studii și în scop de muncă.	
--	---	--	--	--	--

	2018, nr. 295-308, art. 448), se completează cu un alineat nou, în următoarea redacție: ”(3) Ofertele de muncă și anunțurile privind locurile de muncă includ toate condițiile de ocupare a locului de muncă.” lit. f) Codul Muncii nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648) se completează după cum urmează: Art. 3 se completează cu lit. b1) cu următorul cuprins: „b¹) salariaților cetățeni ai Uniunii Europene și Spațiului Economic European, încadrați în baza unui contract individual de muncă, care prestează muncă în Republica Moldova;”.				
Articolul 2 Orice resortisant al unui stat membru și orice angajator care desfășoară o activitate pe teritoriul unui stat membru pot face schimb de cereri și de oferte de încadrare în muncă și pot încheia și executa contracte de muncă, în conformitate cu actele cu putere de lege și cu actele administrative în vigoare, fără a da naștere la discriminări.		Netranspus		Transpunerea articolului se va realiza prin transpunerea Regulamentului (UE) 2016/589 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2016 privind o rețea europeană de servicii de ocupare a forței de muncă (EURES), accesul lucrătorilor la servicii de mobilitate și integrarea mai bună a piețelor forței de muncă și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 492/2011 și (UE) nr. 1296/2013	MMPS ANOFM
Articolul 3 (1) În domeniul de aplicare al prezentului regulament nu sunt aplicabile actele cu putere de lege și actele administrative sau practicile administrative ale unui stat membru care:	Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1) lit. e) Art. 14 din Legea cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj nr. 105/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 448), se completează cu un alineat nou, în următoarea redacție:	Compatibil	Transpus	Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității: Articolul 7. Interzicerea discriminării în câmpul muncii și în exercitarea unei profesii (1) Se interzice orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor protejate, care au drept	MMPS MAI Consiliul pentru egalitate

(a) restrâng sau supun unor condiții care nu se aplică propriilor lor cetățeni cererea și oferta de locuri de muncă, accesul la ocuparea unui loc de muncă sau dreptul străinilor de a desfășura o activitate; sau care (b) deși se aplică indiferent de cetățenie, scopul sau efectul lor exclusiv sau principal este de a împiedica accesul resortisanților altui stat membru la locurile de muncă oferite. Primul paragraf nu se aplică în cazul condițiilor privind cunoștințele lingvistice solicitate în raport cu natura locului de muncă urmând a fi ocupat. (2) Printre dispozițiile și practicile unui stat membru menționate la alineatul (1) primul paragraf se numără în special cele care, într-un stat membru: (a) fac obligatorie recurgerea la proceduri speciale de recrutare pentru străini; (b) restrâng sau supun unor condiții diferite de cele aplicabile angajatorilor care desfășoară activități pe teritoriul statului membru respectiv oferta de muncă publicată în presă sau prin orice alt mijloc; (c) supun eligibilitatea pentru ocuparea unui loc de muncă unor	”(3) Ofertele de muncă și anunțurile privind locurile de muncă includ toate condițiile de ocupare a locului de muncă.”			efect limitarea sau subminarea egalității la alegerea locului de muncă, a profesiei, la încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raporturilor de muncă, în activitatea nemijlocită și în formarea profesională. Interzicerea discriminării pe bază de orientare sexuală se va aplica în domeniul angajării în muncă și al ocupării forței de muncă. (1¹) Se interzice orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor protejate, care au drept scop sau efect limitarea ori subminarea egalității la afilierea sau accederea într-o organizație a salariaților sau patronatului, sau în orice organizație ai cărei membri exercită o anumită profesie, inclusiv a egalității accesului la avantajele obținute de această organizație, precum și la accederea sau exercitarea unei profesii. (2) Se consideră discriminatorii acțiunile săvârșite pe baza criteriilor protejate, precum: a) plasarea anunțurilor de angajare cu indicarea condițiilor și criteriilor care exclud sau favorizează anumite persoane; a¹) stabilirea condițiilor și criteriilor care exclud sau favorizează anumite persoane la afilierea sau accederea într-o organizație profesională ori la accederea sau exercitarea unei profesii; b) refuzul neîntemeiat, pe baza criteriilor protejate, reale sau presupuse, de angajare, promovare sau demisie a persoanei;	
--	---	--	--	---	--

condiții de înregistrare la oficiile de ocupare a forței de muncă sau împiedică recrutarea nominală a lucrătorilor în cazul persoanelor care nu își au reședința pe teritoriul statului membru respectiv.				c) refuzul neîntemeiat de admitere a unor persoane la cursurile de calificare profesională; d) remunerarea inegală pentru o muncă egală sau o muncă de valoare egală; e) distribuirea diferențiată, pe baza criteriilor protejate, reale sau presupuse, a sarcinilor de lucru, fapt ce rezultă din acordarea unui statut mai puțin favorabil unor persoane; f) hârțuirea; g) orice altă acțiune care contravine prevederilor legale. (...) (4) Angajatorul este obligat să amplaseze în locuri accesibile pentru toți salariații prevederile legale care garantează respectarea egalității de șanse și de tratament la locul de muncă. (5) Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință în privința unui anumit loc de muncă nu constituie discriminare în cazul în care, prin natura specifică a activității în cauză sau a condițiilor în care această activitate este realizată, există anumite cerințe profesionale esențiale și determinante, cu condiția ca scopul să fie legitim și cerințele proporționale. (6) În cadrul activităților profesionale ale cultelor religioase și părților lor componente nu constituie discriminare tratamentul diferențiat bazat pe religia sau convingerile unei persoane atunci când religia sau convingerile constituie o cerință profesională esențială, legitimă și justificată.	
--	--	--	--	---	--

Articolul 4 (1) Actele cu putere de lege și actele administrative ale statelor membre care restricționează încadrarea în muncă a străinilor, ca număr sau ca procentaj, în funcție de întreprindere, de ramura de activitate sau de regiune ori la nivel național, nu se aplică resortisanților celorlalte state membre. (2) În cazul în care, într-un stat membru, acordarea unor beneficii de orice natură întreprinderilor este condiționată de încadrarea în muncă a unui procentaj minim de lucrători naționali, resortisanții celorlalte state membre sunt considerați lucrători naționali, sub rezerva dispozițiilor Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale	Articolul 26. Dreptul la muncă și la protecția ei (1) Cetățenii Uniunii Europene au dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și decente de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.	Compatibil		Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale urmează a fi transpusă de MEC într-un proiect separat, conform PNA - iulie 2025.	MMPS MAI MEC MDED
Articolul 5 Resortisantul unui stat membru care caută un loc de muncă pe teritoriul altui stat membru primește pe teritoriul acestuia aceeași asistență ca și cea acordată de către oficiile de ocupare a forței de muncă propriilor resortisanți care caută un loc de muncă.	Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1) lit. c) Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 372-382 art. 342, se completează cu litera e) în următoarea redacție: “e) cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova.”	Compatibil	Transpus	Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Articolul 12. Accesul la piața forței de muncă (2) Străinii prevăzuți la art. 2 alin. (1) beneficiază de măsurile de ocupare a forței de muncă în conformitate cu prevederile Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.	MMPS MAI ANOFM

				Articolul 30. Ministerul Muncii și Protecției Sociale: a) asigură înregistrarea străinilor în căutarea unui loc de muncă prin intermediul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și subdiviziunile sale teritoriale pentru ocuparea forței de muncă. Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj Articolul 2. Obiectul și sfera de reglementare (2) Prevederile prezentei legi se aplică cetățenilor Republicii Moldova, persoanelor fizice și juridice care își desfășoară activitatea în Republica Moldova sau peste hotare, precum și categoriilor de străini specificate la art.2 alin.(1) din Legea nr.274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, cu excepția străinilor titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru studii și în scop de muncă.	
Articolul 6 (1) Încadrarea în muncă și recrutarea unui resortisant al unui stat membru pentru un loc de muncă într-un alt stat membru nu pot depinde de criterii medicale, profesionale sau altele care sunt discriminatorii pe criterii de cetățenie, în comparație cu cele aplicate resortisanților din celălalt stat membru care doresc să desfășoare aceeași activitate.	Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1) lit. e) Art. 14 din Legea cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj nr. 105/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 448), se completează cu un alineat nou, în următoarea redacție: ”(3) Ofertele de muncă și anunțurile privind locurile de muncă includ toate condițiile de ocupare a locului de muncă.”	Compatibil	Transpus	Codul Muncii nr. 154/2003 Articolul 47. Garanții la angajare (1) Refuzul neîntemeiat de angajare este interzis. (2) Se interzice orice limitare, directă sau indirectă, în drepturi ori stabilirea unor avantaje, directe sau indirecte, la încheierea contractului individual de muncă în dependență de sex, rasă, etnie, religie, domiciliu, opțiune politică sau origine socială.	MMPS ANOFM Consiliul pentru egalitate

(2) Resortisantul care deține o ofertă nominală de la un angajator dintr-un alt stat membru decât cel al cărui resortisant este poate fi supus unei examinări profesionale, dacă angajatorul solicită în mod expres acest lucru în momentul prezentării ofertei sale.				Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, Articolul 2. Obiectul și sfera de reglementare (1)Prevederile prezentei legi reglementează politica de promovare a ocupării forței de muncă și de migrație în scop de muncă, piața muncii, sistemul instituțional de ocupare a forței de muncă, măsurile de ocupare a forței de muncă, precum și raporturile juridice care apar la implementarea măsurilor de ocupare a forței de muncă. (4) La aplicarea prevederilor prezentei legi se interzice orice discriminare pe criterii de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică, avere, origine socială sau orice alt criteriu. Legea nr. 121/2012cu privire la asigurarea egalității: Articolul 7. Interzicerea discriminării în câmpul muncii și în exercitarea unei profesii (1)Se interzice orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor protejate, care au drept efect limitarea sau subminarea egalității la alegerea locului de muncă, a profesiei... (...)	
SECȚIUNEA 2				Codul Muncii nr. 154/2003	MMPS ISM

Desfășurarea activității salariale și egalitatea de tratament Articolul 7 (1) Lucrătorul resortisant al unui stat membru nu poate fi tratat diferit, pe teritoriul celorlalte state membre, față de lucrătorii naționali, pe criterii de cetățenie, în ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă și de muncă și, în special, în ceea ce privește remunerarea, concedierea și, în cazul în care rămâne fără un loc de muncă, reintegrarea profesională și reangajarea.	Articolul 26. Dreptul la muncă și la protecția ei (2) Cetățenii Uniunii Europene au dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și decente de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. (3) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt supuși la impozite, taxe și alte plăți pe baze generale ca și cetățenii Republicii Moldova, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu stabilesc altfel. (4) Raporturile de muncă ale lucrătorilor cetățeni ai Uniunii Europene și ale membrilor de familie ai acestora se reglementează conform Codului muncii nr. 154/2003 și altor acte normative aplicabile. (5) Lucrătorii cetățeni ai Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora beneficiază de măsuri de securitate și sănătate la locul de muncă, conform Legii securității și sănătății în muncă nr. 186/2008. (6) Lucrătorii cetățeni ai Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora au dreptul la protecție socială în caz de șomaj, conform Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj. Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1) lit. f) Codul Muncii nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648) se completează după cum urmează: Art. 3 se completează cu lit. b1) cu următorul cuprins: „b¹) salariaților cetățeni ai Uniunii Europene și Spațiului Economic European, încadrați în baza unui contract individual de muncă, care prestează muncă în Republica Moldova;”.	Compatibil	Transpus	Articolul 8. Interzicerea discriminării în sfera muncii (1) În cadrul raporturilor de muncă acționează principiul egalității în drepturi a tuturor salariaților. Orice discriminare, directă sau indirectă, a salariatului pe criterii de sex, vîrstă, rasă, culoare a pielii, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, domiciliu, dizabilitate, infectare cu HIV/SIDA, apartenență sau activitate sindicală, precum și pe alte criterii nelegate de calitățile sale profesionale, este interzisă. Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj Articolul 2. Obiectul și sfera de reglementare (2) Prevederile prezentei legi se aplică cetățenilor Republicii Moldova, persoanelor fizice și juridice care își desfășoară activitatea în Republica Moldova sau peste hotare, precum și categoriilor de străini specificate la art.2 alin.(1) din Legea nr.274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, cu excepția străinilor titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru studii și în scop de muncă. Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008 Articolul 3. Domeniul de aplicare (1) Dispozițiile prezentei legi se aplică în toate domeniile de activitate atât publice, cât și private.	ANOFM CNSM Consiliul pentru egalitate
--	--	-------------------	-----------------	---	--

				(2) Dispozițiile prezentei legi se aplică: a) angajatorilor; b) lucrătorilor; b¹) lucrătorilor care prestează munca la distanță, în limitele și condițiile convenite de comun acord cu angajatorul și stipulate în contractul individual de muncă; c) reprezentanților lucrătorilor; d) persoanelor care solicită angajarea în câmpul muncii, aflate în unitate cu permisiunea angajatorului, în perioada de verificare prealabilă a aptitudinilor profesionale; e) persoanelor care desfășoară muncă neremunerată în folosul comunității sau activități în regim de voluntariat; f) persoanelor care nu au contract individual de muncă încheiat în formă scrisă și pentru care dovada clauzelor contractuale și a prestațiilor efectuate se poate face prin orice alt mijloc de probă; g) persoanelor care, pe durata ispășirii pedepsei în locuri de detenție, lucrează în atelierele instituțiilor penitenciare sau la alte locuri de muncă; h) șomerilor, pe durata participării acestora la o formă de pregătire profesională. Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității: <i>Articolul 7. Interzicerea discriminării în câmpul muncii și în exercitarea unei profesii</i>	
--	--	--	--	--	--

				(1) Se interzice orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor protejate, care au drept efect limitarea sau subminarea egalității la alegerea locului de muncă, a profesiei... (...)	
(2) Acesta beneficiază de aceleași avantaje sociale și fiscale ca și lucrătorii naționali.	Articolul 26. Dreptul la muncă și la protecția ei (2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora sunt supuși la impozite, taxe și alte plăți pe baze generale ca și cetățenii Republicii Moldova, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu stabilesc altfel. Articolul 27. Dreptul la odihnă și la ocrotirea sănătății Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la liberă circulație și sedere pe teritoriul Republicii Moldova au dreptul la odihnă și la ocrotirea sănătății pe baze generale ca și cetățenii Republicii Moldova. Articolul 28. Dreptul la asigurări sociale și garanții fiscale (1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la liberă circulație pe teritoriul Republicii Moldova au dreptul la prestații de asigurări sociale în conformitate cu legislația în vigoare și a tratatelor internaționale. (2) Lucrătorul cetățean al Uniunii Europene și lucrătorul membru de familie al acestuia sunt asigurați în sistemul public de asigurări sociale și au dreptul de a beneficia de indemnizații, pensii și alte tipuri de prestații, potrivit dispozițiilor Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale și conform acordurilor internaționale din domeniul social la care Republica Moldova este parte.	Compatibil	Transpus	Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale: Articolul 2. Dreptul la prestații de asigurări sociale (1) Dreptul la prestații de asigurări sociale, în condițiile prezentei legi, se exercită prin sistemul public de asigurări sociale. (2) La prestații de asigurări sociale au dreptul asigurații cu domiciliul sau reședința în Republica Moldova și șomerii cu drept la indemnizație de șomaj (în continuare – șomeri). (3) Persoana are dreptul la prestațiile de asigurări sociale legate de riscurile sociale de care este asigurată. (5) Categoriile de persoane asigurate obligatoriu în sistemul public sînt specificate în Legea nr.489-XIV din 8 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale. Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social: Articolul 4. Sfera de acțiune a prezentei legi Acțiunea prezentei legi se extinde asupra familiilor ai căror membri sînt	MMPS MAI MF (SFS) MS CNAS CNDDCM MDED

	(3) Lucrătorul cetățean al Uniunii Europene și lucrătorul membru de familie al acestuia beneficiază de prestații de asigurări sociale legate de riscurile sociale, conform prevederilor Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale. (4) Lucrătorul cetățean al Uniunii Europene și lucrătorul membru de familie al acestuia au statut de persoana asigurată în sistemul de asistență medicală obligatorie, conform Legii ocrotirii sănătății nr. 411/1995 și a Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală. Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1): lit. k) La art. 19, alin. (6) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489/1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1-4, art. 2) la primul enunț, textul „cetățenilor Republicii Moldova și asupra” se substituie cu textul „cetățenilor Republicii Moldova, cetățenilor Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European,”. lit. h) Art. 4 primul enunț din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 155-159, art. 508), după textul „cetățeni ai Republicii Moldova” se introduce textul „, cetățeni ai Uniunii Europene.” și cuvântul „sau” se substituie cu cuvântul „și”. lit. i) La Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 34, art. 373): La art. 9, alin. (4) textul „Cetățenii străini și apatrizii” se substituie cu textul			cetățeni ai Republicii Moldova, străinii specificați la art.2 alin.(1) din Legea nr.274 din 27 decembrie 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova. Codul Fiscal nr. 1163/1997: Articolul 19. Facilități acordate de angajator Facilitățile impozabile acordate de angajator includ: a) plățile acordate salariatului de către angajator..(...)	
--	--	--	--	--	--

	„Cetățenii Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European, cetățenii străini și apatrizii”. La art. 26, alin. (1), textul „lit. a)–c)” se completează cu textul „și e)” lit. j) La art. 9 alineatul (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585/1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 38-39, art. 280) textul „lit. a)–c)” se completează cu textul „și e)”. lit. o) La Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător (Monitorul Oficial Nr. 72-73 art. 485): La art. 1, alin. (11) textul „cetățean al Republicii Moldova,” se completează cu textul „cetățean al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European,”. La art. 2, textul „capacitate de exercițiu,” se completează cu textul „cetățean al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European,”. lit. p) La Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756/1999, la art. 3, lit. (a) textul „cetățenii Republicii Moldova” se completează cu textul „cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European,”.				
(3) În același temei și în aceleași condiții ca și lucrătorii naționali, acesta are acces la formare în școli profesionale și centre de recalificare.	Articolul 29. Dreptul la educație (1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova au acces la sistemul național de educație ca și cetățenii Republicii Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare. (2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora admiși la studii în instituții de învățământ au drepturi și îndatoriri în conformitate cu legislația în vigoare și cu regulile stabilite de aceste instituții.	Compatibil	Transpus	Codul Educației nr. 152/2014 Articolul 150. Admiterea la studii a străinilor, drepturile și obligațiile elevilor și studenților străini (1) Admiterea la studii a străinilor se realizează în condițiile aplicate pentru cetățenii Republicii Moldova. (2) Admiterea la studii a străinilor este condiționată de recunoașterea și echivalarea prealabilă a actelor de studii prezentate de candidați.	MEC MMPS

	Articolul 30 Dreptul la integrare Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova, beneficiază de dreptul de a accesa măsuri de integrare în conformitate cu cadrul normativ și facilitează includerea lor în viața economică, socială și culturală a Republicii Moldova. Articolul 42. Dispoziții finale lit. c) Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 372-382 art. 342, se completează cu litera e) în următoarea redacție: “e) cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova.” lit. d) Noțiunea de integrare definită la art. 3 din Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 372-382 art. 342, se modifică în următoarea redacție: “integrare - participare activă la viața economică, socială și culturală a societății moldovenești a străinilor care au obținut protecție internațională, azil politic sau un drept de ședere în Republica Moldova, precum și a cetățenilor Uniunii Europene care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova și dețin carte de rezidență. Străinii sunt împuterniciți să contribuie prin valorificarea întregului său potențial ca membri ai acestei societăți, să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile fără discriminare sau excluziune socială pentru propriul lor beneficiu și pentru beneficiul statului. Procesul de integrare este cuprinzător, participativ și			(3) Dreptul de organizare a studiilor pentru străini îl dețin în exclusivitate instituțiile de învățământ acreditate și care oferă programe de studii acreditate. (4) Instruirea străinilor se efectuează în limba română sau, la solicitarea candidaților, într-o limbă de circulație internațională, în funcție de posibilitățile instituțiilor de învățământ și în limita mijloacelor bugetare alocate în acest scop.	
--	---	--	--	--	--

	presupune implicarea atât a străinului, cât și a autorităților publice responsabile.” lit. g) Art. 150 din Codul Educației nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324 art. 634) se completează cu alin. (11) cu următorul cuprins: „(11) Cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European au acces la învățământul general, la învățământul profesional tehnic și la formare în centre de recalificare în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova.”				
(4) Orice clauză a unei convenții colective sau individuale sau a altei reglementări colective privind accesul la încadrarea în muncă, încadrarea, remunerarea și alte condiții de muncă sau concedierea este nulă de drept, în măsura în care prevede sau permite condiții discriminatorii pentru lucrătorii care sunt resortisanți ai celorlalte state membre.	Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1) lit. f) Codul Muncii nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648) se completează după cum urmează: Art. 3 se completează cu lit. b1) cu următorul cuprins: „b¹) salariaților cetățeni ai Uniunii Europene și Spațiului Economic European, încadrați în baza unui contract individual de muncă, care prestează muncă în Republica Moldova;”.	Compatibil	Transpus	Codul Muncii nr. 154/2003: Articolul 8. Interzicerea discriminării în sfera muncii (1) În cadrul raporturilor de muncă acționează principiul egalității în drepturi a tuturor salariaților. Orice discriminare, directă sau indirectă, a salariatului pe criterii de sex, vîrstă, rasă, culoare a pielii, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, domiciliu, dizabilitate, infectare cu HIV/SIDA, apartenență sau activitate sindicală, precum și pe alte criterii nelegate de calitățile sale profesionale, este interzisă. Articolul 31. Conținutul și structura contractului colectiv de muncă (1) Conținutul și structura contractului colectiv de muncă sînt determinate de părți. (2) În contractul colectiv de muncă pot fi prevăzute angajamente reciproce ale salariaților și angajatorului privind: a) formele, sistemele și cuantumul retribuirii muncii;	MMPS ISM

				b) plata indemnizațiilor și compensațiilor; c) mecanismul de reglementare a retribuirii muncii, ținându-se cont de nivelul inflației și de atingerea indicilor economici prevăzuți de contractul colectiv de muncă; (...) i¹) interzicerea discriminării după orice criteriu și a hărțuirii sexuale, măsurile de prevenire și combatere a acestora;	
Articolul 8 Lucrătorul care este resortisant al unui stat membru și ocupă un loc de muncă pe teritoriul altui stat membru beneficiază de egalitate de tratament în ceea ce privește afilierea la organizații sindicale și exercitarea drepturilor sindicale, inclusiv a dreptului de vot și accesul la posturile administrative sau de conducere ale unei organizații sindicale. Acesta poate fi exclus de la participarea la gestionarea organismelor de drept public și de la exercitarea unei funcții de drept public. Mai mult, acesta beneficiază de dreptul de a fi ales în organele reprezentative ale lucrătorilor din cadrul întreprinderii. Primul paragraf din prezentul articol nu aduce atingere legislațiilor sau reglementărilor	Articolul 42. Dispoziții finale Alin.1 lit. q) La Legea sindicatelor nr. 1129/2000, la art. 7, alin. (1) textul „cetățenii Republicii Moldova” se completează cu textul „cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European,”.	Compatibil	Transpus	Codul Muncii nr. 154/2003: Articolul 5. Principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă și a altor raporturi legate nemijlocit de acestea (...) h) asigurarea dreptului salariaților și angajatorilor la asociere pentru apărarea drepturilor și intereselor lor, inclusiv a dreptului salariaților de a se asocia în sindicate și de a fi membri de sindicat și a dreptului angajatorilor de a se asocia în patronate și de a fi membri ai patronatului; i) asigurarea dreptului salariaților de a participa la administrarea unității în formele prevăzute de lege; Legea sindicatelor nr. 1129/2000: Articolul 7. Dreptul la asociere în sindicat (2) Persoanele care nu sînt angajate sau care și-au pierdut locul de muncă,	MMPS ISM CNSM CNPM

care, în anumite state membre, acordă drepturi mai întinse lucrătorilor provenind din alte state membre.				precum și cele care exercită legal o activitate de muncă în mod individual, se pot organiza în sindicat sau înscrie, la propria alegere, într-un sindicat în conformitate cu statutul acestuia, sau își pot păstra apartenența la sindicatul întreprinderii, instituției, organizației în care au lucrat. Legea 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public Articolul 27. Condițiile pentru a candida la o funcție publică (1) La o funcție publică poate candida persoana care îndeplinește următoarele condiții de bază: a) deține cetățenia Republicii Moldova; b) posedă limba română și limbile oficiale de comunicare interetnică vorbite în teritoriul respectiv în limitele stabilite de lege.	
Articolul 9 (1) Lucrătorul care este resortisant al unui stat membru și care ocupă un loc de muncă pe teritoriul altui stat membru beneficiază de toate drepturile și avantajele acordate lucrătorilor naționali în ceea ce privește locuințele, inclusiv dreptul de proprietate asupra locuinței de care are nevoie. (2) Lucrătorul menționat la alineatul (1) poate, în același	Articolul 42. Dispoziții finale Alin. (1) lit. n) Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.131-138 art. 249), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează: Art. 21 se completează cu alin. (9) și (10) cu următorul cuprins: „(9) Salariații cetățeni ai Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și salariații membrii de familie ai acestora beneficiază de toate drepturile acordate salariaților cetățeni ai Republicii Moldova în ceea ce privește asigurarea cu locuințe de serviciu.	Compatibil	Transpus		MIDR MMPS

temei ca și resortisanții aceluși stat, să se înscrie pe lista cererilor de locuință, în regiunea în care ocupă un loc de muncă, în cazul în care astfel de liste sunt ținute, și beneficiază de avantajele și prioritățile care decurg din aceasta. Familia sa rămasă în țara de proveniență este considerată, în acest sens, ca avându-și reședința în regiunea menționată, în cazul în care lucrătorii naționali beneficiază de o prezumție similară.	(10) Salariații menționați la alineatul (9) pot, în același temei și condiții ca și cetățenii Republicii Moldova, să se înscrie pe lista solicitanților de locuință de serviciu, în unitatea administrativ-teritorială, în care ocupă un loc de muncă, în cazul în care astfel de liste sunt ținute și beneficiază de drepturile care decurg din aceasta.”.				
SECȚIUNEA 3 Familiiile lucrătorilor Articolul 10 Copiii resortisantului unui stat membru care este sau a fost încadrat în muncă pe teritoriul unui alt stat membru sunt admiși în sistemul de învățământ general, la cursurile de ucenici și de formare profesională în aceleași condiții ca și resortisanții statului respectiv, dacă aceștia domiciliază pe teritoriul aceluși stat. Statele membre încurajează inițiativele care le permit acestor copii să urmeze cursurile menționate în cele mai bune condiții.	Articolul 29. Dreptul la educație (1) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova au acces la sistemul național de educație ca și cetățenii Republicii Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare. (2) Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora admiși la studii în instituții de învățământ au drepturi și îndatoriri în conformitate cu legislația în vigoare și cu regulile stabilite de aceste instituții. Articolul 30 Dreptul la integrare Cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora care își exercită dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova, beneficiază de dreptul de a accesa măsuri de integrare în conformitate cu cadrul normativ și facilitează includerea lor în viața economică, socială și culturală a Republicii Moldova. Articolul 42. Dispoziții finale	Compatibil	Transpus	Codul Educației nr. 152/2014 Articolul 150. Admiterea la studii a străinilor, drepturile și obligațiile elevilor și studenților străini (1) Admiterea la studii a străinilor se realizează în condițiile aplicate pentru cetățenii Republicii Moldova. (2) Admiterea la studii a străinilor este condiționată de recunoașterea și echivalarea prealabilă a actelor de studii prezentate de candidați. (3) Dreptul de organizare a studiilor pentru străini îl dețin în exclusivitate instituțiile de învățământ acreditate și care oferă programe de studii acreditate. (4) Instruirea străinilor se efectuează în limba română sau, la solicitarea candidaților, într-o limbă de circulație internațională, în funcție de posibilitățile instituțiilor de învățământ și în limita mijloacelor bugetare alocate în acest scop.	MEC MAI MC

	lit. c) Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 372-382 art. 342, se completează cu litera e) în următoarea redacție: “e) cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova.” lit. d) Noțiunea de integrare definită la art. 3 din Legea nr. 274/2010 privind integrarea străinilor în Republica Moldova Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 372-382 art. 342, se modifică în următoarea redacție: “integrare - participare activă la viața economică, socială și culturală a societății moldovenești a străinilor care au obținut protecție internațională, azil politic sau un drept de ședere în Republica Moldova, precum și a cetățenilor Uniunii Europene care își exercită dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova și dețin carte de rezidență. Străinii sunt împuterniciți să contribuie prin valorificarea întregului său potențial ca membri ai acestei societăți, să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile fără discriminare sau excluziune socială pentru propriul lor beneficiu și pentru beneficiul statului. Procesul de integrare este cuprinzător, participativ și presupune implicarea atât a străinului, cât și a autorităților publice responsabile.” lit. g) Art. 150 din Codul Educației nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324 art. 634) se completează cu alin. (11) cu următorul cuprins: „(11) Cetățenii Uniunii Europene și ai Spațiului Economic European au acces la învățământul general, la învățământul profesional tehnic și la formare în centre de				
--	---	--	--	--	--

	recalificare în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova.”				
CAPITOLUL II PUNEREA ÎN CONTACT ȘI COMPENSAREA OFERTELOR ȘI CERERILOR DE LOCURI DE MUNCĂ					
Comentariu: Prevederile Capitolului II al Regulamentului 492/2011, au fost abrogate, deoarece prezentul regulament a fost revizuit prin prisma necesității constituirii unei rețele europene de servicii de ocupare a forței de muncă și modificat în anul 2016 prin adoptarea Regulamentului (UE) 2016/589 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2016 privind o rețea europeană de servicii de ocupare a forței de muncă (EURES), astfel Regulamentul (UE) 2016/589 va fi transpus printr-un proiect separat.					
CAPITOLUL III ORGANISME ÎNSĂRCINATE CU ASIGURAREA UNEI STRÂNSE COLABORĂRI ÎNTRE STATELE MEMBRE ÎN MATERIE DE LIBERĂ CIRCULAȚIE A LUCRĂTORILOR ȘI DE ÎNCADRARE A ACESTORA ÎN MUNCĂ					
SECȚIUNEA I Comitetul consultativ					
Articolul 21 Comitetul consultativ este însărcinat să sprijine Comisia în examinarea tuturor chestiunilor care rezultă din aplicarea Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene și a măsurilor adoptate în vederea aplicării sale, în ceea ce privește libera circulație și încadrarea în muncă a lucrătorilor.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 22 Comitetul consultativ răspunde în principal de: (a) examinarea problemelor privind libera circulație și ocuparea forței în muncă în		Prevederi UE neaplicabile			

cadrul politicilor naționale privind forța de muncă, în vederea coordonării politicilor statelor membre privind ocuparea forței de muncă, contribuind astfel la dezvoltarea economiilor și la îmbunătățirea echilibrului pe piața muncii; (b) realizarea unui studiu general referitor la efectele punerii în aplicare a prezentului regulament și a celorlalte eventuale măsuri suplimentare; (c) prezentarea, dacă este cazul, către Comisie a unor propuneri motivate de revizuire a prezentului regulament; (d) formularea, la cererea Comisiei sau din proprie inițiativă, a unor avize motivate asupra unor chestiuni generale sau de principiu, în special cu privire la schimbul de informații despre evoluțiile de pe piața muncii, la circulația lucrătorilor între statele membre, la programele sau măsurile menite să dezvolte orientarea profesională și formarea profesională și care pot spori posibilitățile de liberă circulație și de ocupare a forței de muncă, precum și cu privire la orice formă de					
---	--	--	--	--	--

asistență în favoarea lucrătorilor și a familiilor acestora, inclusiv la asistența socială și la locuințele pentru lucrători.					
Articolul 23 (1) Comitetul consultativ este constituit din șase membri titulari din partea fiecărui stat membru, dintre care doi reprezintă guvernul, doi reprezintă sindicatele, iar doi reprezintă asociațiile patronale. (2) Pentru fiecare dintre categoriile menționate la alineatul (1), fiecare stat numește câte un membru supleant. (3) Durata mandatului membrilor titulari și membrilor supleanți este de doi ani. Mandatul acestora poate fi reînnoit la expirarea mandatului, membrii titulari și membrii supleanți rămân în funcție până la înlocuire sau până la reînnoirea mandatului.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 24 Membrii titulari și membrii supleanți ai Comitetului consultativ sunt numiți de Consiliu, care, în selectarea reprezentanților sindicatelor și asociațiilor patronale, depune eforturi să realizeze o reprezentare adecvată în comitet		Prevederi UE neaplicabile			

a diverselor sectoare economice interesate. Lista membrilor titulari și a membrilor supleanți se publică de către Consiliu, spre informare, în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>.					
Articolul 25 Comitetul consultativ este prezidat de un membru al Comisiei sau de reprezentantul acestuia. Președintele nu participă la vot. Comitetul se întrunește cel puțin de două ori pe an. Acesta este convocat de președinte, la inițiativa sa ori la cererea a cel puțin o treime din numărul membrilor. Serviciile Comisiei asigură secretariatul comitetului.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 26 Președintele poate invita să participe la reuniuni, în calitate de observatori sau experți, persoane sau reprezentanți ai unor organisme care au o largă experiență în domeniul ocupării forței de muncă sau al circulației lucrătorilor. Președintele poate fi sprijinit de consilieri tehnici.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 27 (1) Avizul comitetului este valabil numai în cazul în care a fost emis în prezența a două treimi dintre membri.		Prevederi UE neaplicabile			

(2) Avizele trebuie motivate; ele sunt adoptate cu majoritatea absolută a voturilor valabil exprimate și sunt însoțite de o notă indicând opiniile minorității, în cazul în care aceasta o cere.					
Articolul 28 Comitetul consultativ își stabilește metodele de lucru printr-un regulament de procedură care intră în vigoare după aprobarea de către Consiliu, cu avizul Comisiei. Intrarea în vigoare a eventualelor modificări decise de comitet se supune aceleiași proceduri.		Prevederi UE neaplicabile			
SECȚIUNEA 2					
Comitetul tehnic					
Modificat prin aprobarea Regulamentul (UE) 2019/1149 de instituire a Autorității Europene a Muncii.					
CAPITOLUL IV DISPOZIȚII FINALE					
Articolul 35 Regulamentul de procedură al Comitetului consultativ și al Comitetului tehnic, aplicabile la 8 noiembrie 1968, continuă să se aplice.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 36 (1) Prezentul regulament nu aduce atingere dispozițiilor Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice privind accesul la locuri de muncă calificate în domeniul		Prevederi UE neaplicabile			

energiei nucleare și nici dispozițiilor adoptate în aplicarea aceluși tratat. Cu toate acestea, prezentul regulament se aplică categoriei de lucrători menționată în primul paragraf și membrilor familiilor acestora, în măsura în care situația lor juridică nu este reglementată de tratatul sau dispozițiile menționate anterior. (2) Prezentul regulament nu aduce atingere dispozițiilor adoptate în conformitate cu articolul 48 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. (3) Prezentul regulament nu aduce atingere obligațiilor statelor membre care decurg din relații speciale sau viitoare acorduri cu anumite țări sau teritorii din afara Europei, bazate pe legături instituționale existente la 8 noiembrie 1968 sau pe acorduri existente la 8 noiembrie 1968, încheiate cu anumite țări sau teritorii din afara Europei, bazate pe legături instituționale care au existat între acestea. Lucrătorii din aceste țări sau teritorii care, conform prezentei dispoziții, desfășoară o activitate salariată pe teritoriul unuia dintre aceste state membre nu pot invoca beneficiul dispozițiilor prezentului regulament pe teritoriul celorlalte state membre.					
--	--	--	--	--	--

Articolul 37 Statele membre comunică Comisiei, spre informare, textele acordurilor, convențiilor sau înțelegerilor încheiate între ele în domeniul forței de muncă în perioada dintre data semnării acestora și data intrării lor în vigoare.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 38		Prevederi UE neaplicabile		Articol abrogat	
Articolul 39 Cheltuielile de funcționare ale Comitetului consultativ și ale Comitetului tehnic sunt înscrise în bugetul general al Uniunii Europene în secțiunea referitoare la Comisie.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 40 Prezentul regulament se aplică statelor membre în favoarea resortisanților acestora, fără a aduce atingere articolelor 2 și 3.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 41 Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 se abrogă. Trimiterile la regulamentul abrogat se înțeleg ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 42		Prevederi UE neaplicabile			

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i> .					
--	--	--	--	--	--

**Ministerul Afacerilor Interne
al Republicii Moldova**

CERERE

**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte
normative care urmează a fi anunțate în cadrul ședinței
secretarilor generali de stat**

Nr. d/o	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului.	Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de <i>Lege privind libera circulație și ședere pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora.</i>
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul.	Ministerul Afacerilor Interne.
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul racordează cadrul normativ național la actele juridice ale Uniunii Europene prin transpunerea următoarelor acte juridice: - Directiva 2004/38 a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora; - Directiva 2014/54/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor; - Directiva 1977/77 UE a Parlamentului European privind educația copiilor lucrătorilor migranți . - Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind

		libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii. Transpunerea documentelor menționate vor crea condiții facilitare pentru cetățenii Uniunii Europene și membrii de familie ai acestora în materie de libera circulație și ședere precum și de a beneficia de aceleași condiții sociale și de muncă ca și lucrătorii naționali.
4.	Referința la documentele de planificare care prevede elaborarea proiectului (PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale)	Proiectul de lege este elaborat întru executarea prevederilor acțiunii nr. 163 din Planul Național de Reglementare pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024.
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară.	Centru de Armonizare a Legislației; Ministerul Sănătății; Ministerul Finanțelor; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Afacerilor Externe; Ministerul Justiției; Serviciul de Informații și Securitate; Agencia Servicii Publice; Agencia Guvernare Electronica; Casa Națională de Asigurări Sociale; Compania Națională de Asigurări în Medicină; Oficiul Avocatului Poporului; Consiliul pentru Egalitate; Procuratura Generală.
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor.	10 zile lucrătoare.
7.	persoana responsabilă de promovarea proiectului.	Oleg Voinescu, ofițer principal al Direcției politici în domeniul managementului integrat al frontierei de stat, migrației și azilului; e-mail: oleg.voinescu@mai.gov.md tel: (022)-255-653
8.	Anexe	1. Proiectul hotărârii Guvernului; 2. Proiectul de lege; 3. Nota informativă;

		4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (avizare prealabilă); 5. Tabele de concordanță; 6. Tabelul comparativ.
9.	Data și ora depunerii cererii.	A se vedea pe semnătură
10.	Secretar general al ministerului Vladislav COJUHARI	

Executor: Voinescu O.
Telefon: 022-255-653
E-mail: oleg.voinescu@mai.gov.md